ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

Ἔτος Ἱδρύσεως 1964 Τρίτη Περίοδος Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1990 Ἀριθμός Τεύχους 26-27

Καλά Χριστούγεννα

Εὐτυχές το Νέον Ἔτος 1991

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ
5 CRAVEN HILL, LONDON W2 3EN TELEPHONE: 071-723 4787 FAX: 071-224 9301

ORTHODOX HERALD

OFFICIAL PUBLICATION OF THE ARCHDIOCESE OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN

5 Craven Hill, London W2 Telephone: 071-723 4787 Fax: 071-224 9301

First Published 1964 Third Period November - December 1990 No. 26-27

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

Ἔτος Ἱδρύσεως 1964
Τρίτη Περίοδος
Ἀριθμός Τεύχους 26-27

Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1990

Ἐτησία Συνδρομή £10

Διευθύνεται ἀπό Συντακτική Ἐπιτροπή

5 CRAVEN HILL
LONDON W2
TEL.: 071-723 4787

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

Ἡ εἰκόνα τοῦ Ἐξωφύλλου.

«Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ»: Ἀπό τίς θαυμάσιες τοιχογραφίες τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ στή Wightman Road τοῦ Βορείου Λονδίνου. Ἔργο τοῦ ἁγιογράφου Λευτέρη Φουλίδη.

Ἡ Α. Μακαριότης ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Παρθένιος ὁ Τρίτος στό Λονδῖνο.

Στίς 6 Νοεμβρίου 1990 ἔφτασε στό Λονδῖνο ὡς προσκεκλημένος τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀγγλικανικῶν καί Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί μίλησε στή "Διάλεξη Κωνσταντινουπόλεως" στό Lambeth Palace, ἐπίσημη κατοικία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουρίας. Κατά τίς πρῶτες μέρες τῆς παραμονῆς του στό Λονδῖνο διέμεινε στό ξενοδοχεῖο St Ermins τοῦ Sir Ἀργυροῦ Στάκη ὡς προσκεκλημένος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Κατά τή διάρκεια τῆς ἐνταῦθα παραμονῆς του, ὁ Μακαριώτατος ἐτέλεσε Μέγα Ἑσπερινόν στίς 7 Νοεμβρίου στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Σοφίας Λονδίνου, τή Θεία Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό Ἀπ. Ἀνδρέου Βορείου Λονδίνου στίς 30 Νοεμβρίου, κυριώνυμη ἡμέρα τοῦ Πρωτοκλήτου, καί στίς 9 Δεκεμβρίου τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό Τιμίου Σταυροῦ καί Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Χέντον.

†ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ 2,14)
Ἀντηχεῖ καί πάλιν ὁ ἀγγελικός ὕμνος τῆς εἰρήνης ἀπό τό σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ πρός ὁλόκληρον τήν ἀνθρωπότητα, καί οἱ ἄνθρωποι ὅλης τῆς γῆς καλοῦνται νά ἐνωτισθοῦν τό μήνυμά του. Ὁ Χριστός, «ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφ. 2,14), γεννᾶται εἰς τόν κόσμον, διά νά ἑνώσῃ τά διεστῶτα καί νά φέρῃ τήν καταλλαγήν, τήν συμφιλίωσιν καί τήν ἑνότητα. Ἡ κτίσις ὅλη αἰσθάνεται σήμερον εἰς τά σπλάγχνα της τήν παρουσίαν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, καί ἔρχεται νά προσκυνήσῃ τόν ἄρχοντα τῆς εἰρήνης.

Ὁ ἄνθρωπος διακατέχεται ἀπό τήν νοσταλγίαν τῆς εἰρήνης, τοῦ ἀγαθοῦ αὐτοῦ τό ὁποῖον ἔχασεν ἀπό τήν στιγμήν πού ἐκήρυξε τόν πόλεμον κατά τοῦ Θεοῦ. Ἡ εἰρήνη ἔγινεν ἔκτοτε ἰδέα καί σύνθημα, ἐναγώνιος ἀναζήτησις καί ἐπιθυμία ἀνεκπλήρωτος. Ὁ πόλεμος κατά τοῦ Θεοῦ ἐπέφερε τόν πόλεμον καί τήν ἀναταραχήν εἰς ὁλόκληρον τήν κτίσιν. Ὅλα τά ὄντα μέ πρωταγωνιστήν τόν ἄνθρωπον εὑρίσκονται εἰς ἀγῶνα ἀλληλοεξοντώσεως, εἰς ἕνα διαρκῆ πόλεμον μεταξύ των, εἰς μίαν πάλην ἐπικρατήσεως τοῦ ἑνός ἐπί τοῦ ἄλλου. Εἰς τόν ἀγῶνα τοῦτον ὁ ἄνθρωπος πρωτοστατεῖ μέ τήν ἐπιθετικότητά του ἔναντι τοῦ φυσικοῦ του περιβάλλοντος καί τῶν συνανθρώπων του. Τά πάντα κατευθύνει τό ἴδιον ὄφελος καί τό κακῶς ἐννοούμενον συμφέρον τῶν ἀτόμων, τῶν ὁμάδων καί τῶν λαῶν, μέ ἀποτέλεσμα νά θυσιάζεται ἡ εἰρήνη εἰς τόν βωμόν τῶν ἐπί μέρους συμφερόντων. Ἡ κατάστασις αὐτή ὁδηγεῖ ἀναποφεύκτως εἰς τήν καχυποψίαν καί τόν φόβον, εἰς τόν ἀνταγωνισμόν τῶν ἐξοπλισμῶν, εἰς τό σύνθημα «ἐάν ἐπιθυμῇς τήν εἰρήνην, παρασκεύαζε πόλεμον». Ὁ φόβος οὗτος καί ἡ καχυποψία δηλητηριάζουν τάς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων καί τῶν λαῶν, καί φυγαδεύουν τήν ἠρεμίαν ἀπό τάς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Τοιουτοτρόπως, ὅσα ὑλικά ἀγαθά καί ἄν ἀποκτᾷ ὁ ἄνθρωπος-καί ἔχει σήμερον πολλά ὑλικά ἀγαθά-παραμένει δυστυχής.

Ὁ Χριστός, «ἡ εἰρήνη ἡμῶν», ἦλθεν εἰς τόν κόσμον, διά νά ἑνώσῃ τά διεστῶτα καί να καταρρίψῃ «ἐν τῇ σαρκί αὐτοῦ» «τό μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, τήν ἔχθραν» (Ἐφ.2. 14-15) μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καί τῶν λαῶν. Μέ τήν ἐνανθρώπησίν Του τό πρόβλημα ἀντιμετωπίζεται εἰς τήν ρίζαν του, διότι καταλλάσσεται ὁ ἄνθρωπος πρῶτον μέ τόν Θεόν (Ρωμ. 5,1) καί ἑνοῦται μαζί Του. Ἀπό τήν καταλλαγήν αὐτήν πηγάζει καί ἡ εἰρήνη μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καί τῶν λαῶν. Ὁ Χριστός διά τῆς ἐνανθρωπήσεώς Του καταρρίπτει τά τείχη, πού ἀνεγείρει ὁ ἄνθρωπος μεταξύ αὐτοῦ καί τοῦ Θεοῦ, καί μέ τόν τρόπον αὐτόν ἑνώνει καί συμφιλιώνει τόν κόσμον ὁλόκληρον. Ποίαν μεγαλυτέραν δωρεάν καί ποῖον μεγαλύτερον ἀγαθόν ἀπό αὐτό θά ἤθελεν ὁ ἄνθρωπος καί ὁ κόσμος; Ἡ εἰρήνη αὐτή δέν εἶναι ἰδέα ἤ σύνθημα εἶναι πραγματικότης, ἡ ὁποία πηγάζει ἀπό τήν ἄκραν ταπείνωσιν, τήν «κένωσιν» καί τήν αὐτοθυσίαν τοῦ ἰδίου τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Εἰς τό πρόσωπον τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ και Λόγου τοῦ Θεοῦ τό ἴδιον συμφέρον θυσιάζεται εἰς τόν βωμόν τῆς ἀγάπης, καί δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἐπέρχεται ἡ συμφιλίωσις καί ἡ εἰρήνη. Τοῦτο εἶναι τό μέγα μήνυμα τῶν Χριστουγέννων, τό ὁποῖον κάμνει τούς ἀγγέλους νά δοξολογοῦν τόν ἐν ὑψίστοις Θεόν.

Ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὁ κόσμος σήμερον ἀκούει τόν ἀγγελικόν ὕμνον τῆς εἰρήνης εἰς μίαν κατάστασιν μεταξύ ἐλπίδων καί φόβων. Ἐλπίδων μέν, διότι βλέπει νά καταρρίπτωνται τείχη διαχωρισμῶν καί ἐχθροτήτων μεταξύ τῶν λαῶν, καί νά ἀνεγείρωνται ἀντ'αὐτῶν νησῖδες εἰρήνης καί φιλίας. Εἴη τό ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον, διότι μᾶς ἠξίωσε νά ἴδωμεν τά ἀπίστευτα καί νά ζήσωμεν τά μόλις πρό ὀλίγου θεωρούμενα ὡς ἀκατόρθωτα!

Ἀλλά, παρά ταῦτα, ὁ φόβος τοῦ πολέμου πλανᾶται εἰς πολλά σημεῖα τῆς γῆς, καί τό ἄγχος κυριαρχεῖ εἰς τάς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Ἡ εἰρήνη, τό ἀνεκτίμητον τοῦτο ἀγαθόν, εὑρίσκεται καί πάλιν ἐν κινδύνῳ. Οἱ ἄνθρωποι ζοῦν ἐν φόβῳ καί ἀγωνίᾳ διά τήν αὔριον. Εἰς ὡρισμένα σημεῖα τῆς γῆς θρηνοῦνται καθημερινῶς θύματα τῆς πολεμικῆς μανίας καί τῆς ἔχθρας, ἡ ὁποία πολλάκις περιβάλλεται τόν μανδύαν τῆς θρησκευτικῆς πίστεως. Τό μήνυμα τῶν Χριστουγέννων δέν ἔχει φθάσει εἰς τάς καρδίας ὅλων τῶν ἀνθρώπων, καί φαίνεται ἐνίοτε νά μή ἀκούεται οὐδέ εἰς αὐτόν τόν περίγυρον τῆς Φάτνης. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, εὐχομένη ἀδιαλείπτως «ὑπέρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης» καί «τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου» καλεῖ σήμερον τούς ἀνθρώπους καλῆς πίστεως νά εἰρηνεύουν «ἐν ἑαυτοῖς καί πᾶσι» καί νά ἐνδυθοῦν τό φρόνημα τοῦ ταπεινωθέντος «ἄρχοντος τῆς εἰρήνης» Χριστοῦ. Μόνον τό φρόνημα τοῦτο θά ἐξασφαλίσῃ τήν πολυπόθητον καί τόσον ἀναγκαίαν διά τόν ἄνθρωπον εἰρήνην.

Τήν εἰρήνην ταύτην εὐαγγελιζόμενοι (Ρωμ. 10,15) «τοῖς μακράν καί τοῖς ἐγγύς» (Εφ. 2, 17) καί εὐχόμενοι ὅπως «ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δώῃ ὑμῖν τήν εἰρήνην διά παντός» (Β Θεσ. 3, 16), κατασπαζόμεθα τούς Μακαριωτάτους καί Ἱερωτάτους Προκαθημένους τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων καί Αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν φιλήματι ἁγίῳ καί εὐχόμεθα εἰς αὐτούς, εἰς τά εὐσεβῆ λογικά ποίμνια αὐτῶν καί εἰς πάντας εἰρηνικόν καί εὐλογημένον τό ἀνατέλλον νέον σωτήριον ἔτος, τό ὁποῖον καί ἀφιεροῦμεν εἰς τόν μέγαν προκάτοχον ἡμῶν Ἱερόν Φώτιον, ἐπί τῇ συμπληρώσει κατ' αὐτό χιλίων καί ἑκατόν ἐτῶν ἀπό τῆς ἐν Κυρίῳ κοιμήσεως αὐτοῦ.

Ἡ χάρις τοῦ ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας τεχθέντος Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετά πάντων ὑμῶν.

Χριστούγεννα 1990
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Δημήτριος,
διάπυρος πρός Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας, κατά τήν μεγάλην ἑορτήν τῶν Χριστουγέννων, μετά τό Ἱερόν Εὐαγγέλιον.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ
τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων καί Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγορίου

«Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, τό παρόν μυστήριον ἐκδιηγούμενοι· τό μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ διαλέλυται, ἡ φλογίνη ρομφαία τά νῶτα δίδωσι, καί τά χερουβίμ παραχωρεῖ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς· κἀγώ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς μεταλαμβάνω.»

(Ὕμνος Χριστουγέννων)

Ἑορτάζουμε, ἀγαπητοί ἀδελφοί, καί φέτος τό μυστήριο τῆς θείας οἰκονομίας. Ἔρχονται καί πάλιν οἱ ἅγιες μέρες τῶν Χριστουγέννων γιά νά ἀνανεώσουν τή ζωή μας καί νά ὑπενθυμίσουν στό ἀνθρώπινο Γένος ὅτι «μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός».

Τό γεγονός τῆς Γέννησης τοῦ Χριστοῦ εἰσέρχεται ἀπό τή νέα χρονιά στήν τελευταία δεκαετία τῆς δεύτερης χιλιετηρίδας τῆς ἱστορικῆς ζωῆς του. Δύο χιλιάδες χρόνια ὁ Χριστός ἀποκαλύπτει συνεχῶς καί ἀδιάκοπα τόν ἑαυτόν του στόν ἄνθρωπο. Καί μᾶς ὑπενθυμίζει διά τοῦ ἀγγέλου ὅτι "αὐτός γάρ σώσει τόν λαόν αὐτοῦ ἀπό τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν" (Ματθ. Α,21).

Ἀπό τά γεγονότα πού προηγήθηκαν πρίν ἀπό τήν κατ' ἄνθρωπο Γέννηση τοῦ Χριστοῦ διαπιστώνουμε ὅτι ἀντικείμενο τοῦ ἐρχομοῦ Του στόν κόσμο ἦταν ἡ μετάδοση τῆς Θείας ἀγάπης καί γνώσεως, ἡ ὁποία «πολυμερῶς καί πολυτρόπως» ἀποκάλυπτε τό πρόσωπό της πρός τό ἀνθρώπινο Γένος. Ἡ ἀπόφαση τοῦ Θεοῦ νά στείλει τόν Μονογενῆ του Υἱόν στόν κόσμο, «γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπό νόμον» (Γαλ.4,5), στόχευε νά ἐξαγοράσει τούς ἀνθρώπους ἀπό τό νόμο τῆς ἁμαρτίας, τῆς πλάνης, ἀλλά καί τῆς ἀπομάκρυνσής τους ἀπό τήν κηδεμονία καί τήν ἀγάπη Του. Γιαυτό τό λόγο ὁ Δημιουργός καί Κύριος τοῦ κόσμου «ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ,» (Ἑβρ.Α,2) γιά νά μᾶς ἐπαναφέρει στήν ἀληθινή θεογνωσία καί λύτρωση. Νά μᾶς ἑνώσει μαζί του καί νά μᾶς σώσει.

Φέτος οἱ Χριστιανοί καί ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα θά ἑορτάσει τά Χριστούγεννα κάτω ἀπό τή ζοφερή ἀπειλή ἑνός νέου πολέμου. Μικροί καί μεγάλοι Λαοί ἐξοπλίζονται καί προετοιμάζονται γιά μιά νέα πολεμική σύρραξη.

Ἡ ἀντινομία μάλιστα εἶναι ὅτι τό θέατρο τοῦ πολέμου, πού προμηνύεται, ἐκτυλίσσεται στόν περίγυρο τοῦ χώρου ὅπου γεννήθηκε ὁ Θεάνθρωπος Χριστός. Ἐκεῖ πού πρωτακούστηκε ὁ ἀγγελικός ὕμνος «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη» συσσωρεύονται ἐπειλητικά τά σκοτεινά σύννεφα καί ἡ ἀγωνία ἑνός νέου καταστρεπτικοῦ πολέμου. Σ' αὐτό τό χῶρο κυοφοροῦνται τρομερά γεγονότα καί ἡ ἀπειλή μιᾶς βιβλικῆς καταστροφῆς. Παράλληλα ὅμως πρός τήν πολεμική αὐτή ἀπειλή, οἱ λαοί, ὁλόκληρη ἡ Ἀνθρωπότητα, ἐπιστρατεύει τόν ἑαυτό της σέ ἕνα μεγάλο ἀγῶνα εἰρήνης καί συμφιλίωσης καί ἀμοιβαίου συμβιβασμοῦ. Γιαυτό καί τά βλέμματα ὅλων στρέφονται πρός τόν Χριστό, πρός τήν Ἐκκλησία καί πρός τούς Χριστιανούς οἱ ὁποῖοι, κατά τεκμήριο τουλάχιστο, πρέπει νά εἶναι οἱ φορεῖς καί οἱ ἐκφραστές τοῦ πνεύματος τῆς εἰρήνης πού ἔφερε μέ τήν Γέννησή Του ὁ Χριστός στόν κόσμο.

Ὅλοι καλούμαστε, λοιπόν, ἰδιαίτερα τώρα νά ἐπιδοθοῦμε στήν ἱερή ὑπόθεση τῆς εἰρήνης. Μικροί καί μεγάλοι νά καταφύγουμε στόν Νεογέννητο Χριστό καί ἀπό βάθους καρδίας νά ἐπαναλάβουμε τήν καθημερινή προσευχή τῆς Ἐκκλησίας:

« - Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- Ὑπέρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καί τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν
- Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- Ὑπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καί τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.»

Καί νά κάνουμε ἐκτενῆ προσευχή γιά τή διαφύλαξη τοῦ ἀνεκτίμητου ἀγαθοῦ τῆς εἰρήνης.

Ἡ Ὁμογένεια καί ἡ Ἐκκλησία μας στή Μεγάλη Βρετανία καλεῖται σέ μεγάλη πνευματική περισυλλογή καί ἀνανέωση. Οἱ ἅγιες ἡμέρες τῶν Χριστουγέννων, τῆς Πρωτοχρονιᾶς καί τῶν Φώτων εἶναι λαμπρή εὐκαιρία ψυχικῆς ἀνατάσεως καί προσευχῆς. Μέ εὐλάβεια καί φόβο Θεοῦ, ἀλλά καί πίστη σταθερή καί βεβαία νά κατακλύσουμε τούς Ἱερούς Ναούς μας γιά νά προσευχηθοῦμε. Νά μεταλάβουμε καί νά ἀναβαπτισθοῦμε ἀπό τήν ἱερή χαρά καί τήν εἰρήνη πού χαρίζει ὁ νεογέννητος Χριστός στούς φίλους του· μέ ἐμπιστοσύνη σέ Κεῖνον, ὁ ὁποῖος «ἄνθρωπος γενόμενος διά φιλαθρωπίαν» παραμένει ἡ χαρά καί ἡ ἐλπίδα τοῦ κόσμου. Σ' αὐτόν στηρίζουμε κι' ἐμεῖς τίς ἐλπίδες μας καί συνεχίζουμε τή ζωή μας στό χῶρο τῆς Παροικίας μας. Προστατεύουμε τούς Ναούς καί τά Σχολεῖα μας. Δίνουμε ζωντανή μαρτυρία τῆς ἀγάπης καί στοργῆς μας πρός τούς γέρους, τούς ἀσθενεῖς, τούς φτωχούς, τούς δυστυχισμένους. Προσευχόμαστε γιά τούς ἐργάτες τοῦ καλοῦ, ἰδιαίτερα ἐκείνους οἱ ὁποῖοι περιθάλπουν συνανθρώπους μας στά Νοσοκομεῖα, τά Γηροκομεῖα, τίς φυλακές, τά σωφρονιστήρια καί τά ἄλλα εὐαγῆ ἱδρύματα, καί ὅπου ἐκφράζουν μέ τόν τρόπο αὐτό τή θεία ἀγάπη. Θυμόμαστε τούς πρόσφυγες καί τούς ἀγνοουμένους τῆς Κύπρου καί ὅλους γενικά ἐκείνους ὅσοι στεροῦνται τή θαλπωρή τῆς ἀγάπης καί τῆς ἱερῆς ἀτμόσφαιρας τῶν Χριστουγέννων.

Κάνουμε ἐπίσης ἰδιαίτερη μνεία καί ἀπονέμουμε δίκαιον ἔπαινο στούς Ὁμογενεῖς, οἱ ὁποῖοι μέ θυσίες συντηροῦν τήν Ἑλληνική καί Χριστιανική Παιδεία καί γενναιόδωρα προσέφεραν πρίν λίγες ἑβδομάδες στό Μαραθώνιο πού ὀργάνωσε ἡ Ἑλληνική Ραδιοφωνία τοῦ Λονδίνου γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ ἔργου τῶν Σχολείων μας.

Μ' αὐτές τίς σκέψεις καί πλημμυρισμένος ἀπό τά ἱερά αἰσθήματα τῶν Ἁγίων τούτων ἡμερῶν σᾶς καλῶ ὅλους σέ ἱερή σταυροφορία γιά τήν προστασία τῆς Οἰκογένειας, τῆς Νεολαίας καί τοῦ καλοῦ ὀνόματος τῆς Ὁμογένειας στή Μ. Βρετανία. Προσεύχομαι γιά ὅλους σας καί, εὐχόμενος ὅπως μέ ὑγεία, εἰρήνη καί χαρά ἑορτάσετε τοῦτες τίς Ἅγιες Ἡμέρες, διατελῶ μετά πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης.

Χριστούγεννα 1990

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος

ΜΙΑ ΑΝΤΙΠΑΡΑΤΑΞΗ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
Ο ΙΕΡΟΣ ΜΑΣ ΑΜΒΩΝΑΣ

Τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τελμησσοῦ Χριστοφόρου

«Ζῶ μονάχα γιά νά μπορέσω νά πραγματοποιήσω τό ὄνειρό μου. Ὑπάρχει ἕνα Ἀραβικό ρητό πού λέει ὅτι ἡ ἐκδίκηση παίρνει μέχρι καί 40 χρόνια. Ἄν ὄχι ὁ γιός μου, τουλάχιστον ὁ ἐγγονός μου θά σᾶς σκοτώσει. Κάποια μέρα θά ἔχουμε πυραύλους πού θά φτάνουν τή Νέα Ὑόρκη...»

Τ' ἀπίστευτα αὐτά λόγια, πού στή λακωνικότητά τους συμπυκνώνεται μιά ἄβυσσος μίσους καί ἐκδικητικῆς μανίας, ἀκούστηκαν πρόσφατα στήν περιοχή τοῦ Περσικοῦ Κόλπου, πού σάν ἕνα τεράστιο καμίνι περιμένει μονάχα τήν πυροδότηση γιά νά ἐκραγεῖ καί νά σκορπίσει τήν καταστροφή καί τόν θάνατο.

Λόγια πού δείχνουν τήν ἔνταση τῶν ἀνέμων πού πνέουν στίς ἡμέρες μας κι' ἀπειλοῦν νά μεταβάλουν σ' ἐρείπια ἐκεῖνα πού ἐπιτεύχθηκαν μέ πολυχρόνιο μόχθο. Λόγια πού φανερώνουν πώς τό μίσος πού κόχλαζε κρυφά στά στήθη, ζητάει τώρα ἀπροκάλυπτα νά πνίξει στό αἷμα ὅσους θεωροῦνται ἀντίπαλοι κι' ἐχθροί.

Λόγια πού ἀποκαλύπτουν πώς κάποτε ἡ τύχη τῆς ἀνθρωπότητας κρίνεται ἀπό ἀλόγιστα και ἀνεξέλεγκτα πάθη κι' ὅτι κίνδυνοι θανάσιμοι αἰωροῦνται, σάν ἄλλο Δαμόκλειο σπαθί, πάνω ἀπό τά κεφάλια μας.

Μπροστά στό ἡφαίστειο αὐτό πού μπορεῖ ἀπ' ὥρα σέ ὥρα νά ἐκραγεῖ, ἡ ἀνθρωπότητα, ἀνίκανη ν'ἀντιδράσει σοβαρά, στέκεται σέ ἀγωνιώδη ἀναμονή.

Κι' ὁ Χριστιανικός κόσμος, πῶς ἀντιμετωπίζει τήν ἀπειλή; Πῶς ἐξαντλεῖ τό χρέος του; Τί προσπάθειες καταβάλλει καί σέ ποιά πεδία ἀγωνίζεται γιά τήν ἀποτροπή τοῦ πολέμου;

Ἡ Ἐκκλησία ποτέ σέ τέτοιες περιπτώσεις δέν ἀμέλησε νά πράξει καθετί δυνατό γιά ν' ἀποτραπεῖ ἡ καταστροφή, πού συνήθως ἀρχίζει σά μιά σπίθα μικρή, γιά νά μεταδοθεῖ ἀργότερα παντοῦ. Ἡ Ἐκκλησία ἐπιστρατεύει τήν πειθώ, τήν λογική, ἀσκεῖ σέ κάθε μεριά τήν ἐπιρροή της, χρησιμοποιεῖ κάθε ἀνθρώπινο μέσο καί προχωρεῖ πιό πέρα ἀκόμα, σέ μέσα ὑπεράνθρωπα.

Σέ τέτοιες κρίσιμες ὧρες, ἡ Ἐκκλησία κινητοποιεῖ τίς μάζες καί τούς λαούς. Προτρέπει τούς πάντες νά θυμηθοῦν τό Θεό. Νά κλίνουν τά γόνατα, νά στρέψουν πρός τά ἄνω τήν καρδιά, ν' ἀρχίσουν προσευχές ἐκτενεῖς καί δεήσεις ὁλοκάρδιες πρός τόν ἄρχοντα τῆς εἰρήνης, τόν Χριστό!

Στίς κλαγγές τῶν ὅπλων καί τούς ὀρυμαγδούς τῶν πολεμικῶν ἁρμάτων, ἡ Ἐκκλησία ἀντιπαρατάσσει τή δική της στρατιά, τούς ἀνθρώπους τῆς εἰρήνης, πού ἐκτοξεύουν προσευχές στόν οὐρανό· πού στά χέρια κρατᾶνε κλαδιά ἐλιᾶς· πού ἔχουν σάν ὅπλο τους τήν πίστη καί τήν ἐλπίδα στό Θεό μονάχα.

Σ' αὐτή τήν ἀντιπαράταξη, ἄραγε ποιά ὅπλα εἶναι τά πιό ἰσχυρά; Πιστεύω ἀκράδαντα πώς ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀσύγκριτα πιό μεγάλη. Πώς ὁ Θεός ἀπαντάει στήν προσευχή μας, ὅταν «ἐν ἑνί στόματι καί μιᾷ καρδίᾳ» τόν πρακαλοῦμε...

«Ὕψωσον κέρας Χριστιανῶν Ὀρθοδόξων»...

«Σῶσον, Κύριε, τόν λαόν σου καί εὐλόγησον τήν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς βασιλεῦσιν κατά βαρβάρων δωρούμενος καί τό σόν φυλάττων διά τοῦ σταυροῦ σου πολίτευμα...»

Κι' ἄν κάποτε ἐπιτρέπει ὁ Θεός τ' ἁγιασμένα ὅπλα τῶν προμάχων τῆς λευτεριᾶς νά μή στεφανωθοῦνε μέ τή νίκη, τ' ἀντρειωμένα κορμιά τῶν ἀγωνιστῶν νά πέσουν στό χῶμα και βάρβαροι ἐχθροί νά καταπατήσουν τόπους χριστιανικούς, ἴσως νἆναι γιά δοκιμασία μας, ἴσως γιά νά ἐξυπηρετήσουν, ἄχρι καιροῦ, κάποιον ἄλλο παιδαγωγικό σκοπό. Ἴσως ἀκόμα γιατί πάψαμε νά ἐλπίζουμε στό Θεό καί οἱ προσευχές μας νά μήν ἦταν ὅσο ἔπρεπε θερμές.

Ὅμως πιστεύω πώς μιά μέρα, ὅταν περάσει ἡ ὀργή καί καταλαγιάσει ὁ θυμός του στ'ἄγρια ὄρη καί τά ἔρημα βουνά, ὅπου δέν ζοῦνε ἄνθρωποι γιά νά βλαβοῦν, θά ἐπιβλέψει ὁ Κύριος, ἱλέῳ ὄμματι, στήν κάκωση καί ταλαιπωρία τοῦ λαοῦ καί πώς ὁ Σταυρός καί πάλι θά σελαγίσει στούς αἰθέρες.

Τό μεγάλο ἔργο της ἡ Ἐκκλησία, γιά τήν πρόληψη τῶν πολέμων καί τήν εἰρήνευση τοῦ κόσμου, τό κάνει πάντα μ' ἕνα τρόπο πού ἀπό τούς ἀδαεῖς μπορεῖ νά παρεξηγηθεῖ ἤ νά ἐκληφθεῖ σάν ἀδράνεια, ἀδιαφορία καί παθητικότητα. Ἄπαγε!

Βέβαια, δέν μποροῦν οἱ ξένοι πρός τό πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ νά καταλάβουν πῶς, ἐνῶ τόσα καί τόσα διαδραματίζονται γύρω μας, ἐμεῖς βασίζουμε ἀκόμα τή ζωή μας στό παράδειγμα τοῦ Χριστοῦ και προσπαθοῦμε νά πορευτοῦμε μέ πυξίδα τά προστάγματά του. Δέν μποροῦν νά καταλάβουν πώς, θεωρώντας τά πάντα κάτω ἀπό τό πρίσμα τῆς αἰωνιότητας, μένουμε προσηλωμένοι καί ἀμετακίνητοι στίς ἀρχές μας. Πώς, ναί μέν ἀνανεώνεται καί προσαρμόζεται ἡ σκέψη μας, μά ἡ πεμπτουσία τῆς ζωῆς μας εἶναι ὁ Χριστός « ὁ χθές καί σήμερον, ὁ αὐτός και εἰς τούς αἰώνας.»

Ἀλήθεια, ὅμως! Τί σημασία μπορεῖ νἄχει γιά μᾶς τούς ἴδιους, γιά τούς νέους, γιά τό σύγχρονο κόσμο, μιά θεώρηση ζωῆς πού ἔχει τίς ρίζες της σέ μιά τόσο παρωχημένη ἐποχή;

Ὁ Χριστιανισμός ὄχι μονάχα εἶναι χρήσιμος σέ κάθε ἐποχή, ἀλλά καί κάτω ἀπό ὁποιεσδήποτε συνθῆκες ἐξακολουθεῖ νά συγκινεῖ βαθειά λόγῳ τῆς εἰδοποιοῦ διαφορᾶς του ἀπό τ' ἄλλα φιλοσοφικά καί κοινωνικά συστήματα. Ἡ διαφορά αὐτή ἔγκειται στό πλησίασμα τοῦ ἀνθρώπου σάν ἀτόμου, πού στόν Χριστιανισμό δέν χάνεται, οὔτε ἐκμηδενίζεται μέσα ἤ χάριν τοῦ συνόλου. Ἀντίθετα, ἡ Ἐκκλησία καλλιεργεῖ τό κατάλληλο κλίμα γιά τήν εὐδοκίμηση κι' ἐλεύθερη ἀνάπτυξη τῆς προσωπικότητας.

Ἀναλυτικότερα, τό ἐνδιαφέρον αὐτό ἀγκαλιάζει τό ἄτομο, ὅσο καί ἄν αὐτό κατατρύχεται ἀπό προβλήματα καί συμπλέγματα. Ἡ Ἐκκλησία καλλιεργεῖ μέσα ἤ χάριν τοῦ συνόλου. Ἀντίθετα, ἡ Ἐκκλησία καλλιεργεῖ τό κατάλληλο κλίμα γιά τήν εὐδοκίμηση κι' ἐλεύθερη ἀνάπτυξη τῆς προσωπικότητας.

Ἀναλυτικότερα, τό ἐνδιαφέρον αὐτό ἀγκαλιάζει τό ἄτομο, ὅσο καί ἄν αὐτό κατατρύχεται ἀπό προβλήματα καί συμπλέγματα. Ἡ Ἐκκλησία γνοιάζεται γιά μένα, γιά σένα, γιά τον κάθε ἄνθρωπο, ὁποιος καί νἆναι. Ὁ σεβασμός της πρός τό ἄτομο εἶναι καθολικός κι' ἀπ' αὐτό τό δρόμο δέν μπορεῖ ποτέ νά παρεκκλίνει, χωρίς νά ἐκτραπεῖ ἀπό τόν προορισμό της και ν' ἀλλοιώσει τό χαραχτῆρα της.

Αὐτή ἡ στοργή της πρός τό ἄτομο, ἡ προσφορά της πρός τό πρόσωπο, ὁ ἀποκλεισμός ἀπό τή ζωή της κάθε ἀνισότητας καί διάκρισης, εἶναι ταυτόχρονα ἡ πηγή ἀπό τήν ὁποία ἀρύεται τήν πνευματική της δύναμη, πού καθορίζει τήν ὑπόστασή της. Εἶναι αὐτό πού κάνει τήν Ἐκκλησία μάνα, πού συναδελφώνει τούς ἀνθρώπους καί ἀναδεικνύει τόν χριστιανισμό σάν τόν μόνο χῶρο ἐπί γῆς, ὅπου ὁ καθένας αἰσθάνεται ἄνετα, ἀνήκει φυσικά καί κατέχει δικαιωματικά μιά θέση.

Μ' αὐτό τό πλησίασμα, ἡ Ἐκκλησία φέρνει στό ἄτομο τή θεϊκή ἐπίσκεψη καί δῶρα ἀκριβά, πού ἀναπαύουν τό πνεῦμα του. Αὐτά οὔτε οἱ μεγάλοι τοῦ κόσμου, οὔτε οἱ θωρακισμένες στρατιές, οὔτε οἱ πολεμικές κατακτήσεις, οὔτε τίποτε ἄλλο, δέν μποροῦν νά τοῦ ἐξασφαλίσουν.

Συχνά, ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας σάν συντελεστή τῆς προόδου καί τῆς Εἰρήνης ἐσκεμμένα ὑποτιμᾶται ἤ ὁλότελα παραγνωρίζεται.

Ὅμως, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκεῖ σάν τό προζύμι πού κάνει τό ψωμί ἤ σάν τόν σπόρο, πού χωμένος στά σπλάχνα τῆς γῆς κυοφορεῖ τή ζωή.

Μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας διατρανώνεται ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ πάνω σ' ὁλόκληρη τήν πλάση, ὅπως παρουσιάζεται στό πρῶτο κεφάλαιο τῆς Γένεσης. Ἐκεῖ, ἡ ἄβυσσος μορφοποιεῖται καί μέ τό πρόσταγμα τοῦ θεοῦ τό ζοφερό σκοτάδι, πού μέχρι τότε κάλυπτε τά πάντα, διαλύεται γιά πρώτη φορά καί τό διαδέχεται ἄπλετο φῶς.

«Καί εἶπεν ὁ Θεός. Γεννηθήτω φῶς. Καί ἐγένετο φῶς».

Ἔτσι, καί μέσα στή χειμωνιά, τό σκοτάδι καί τήν ἀγριάδα τῆς ζωῆς μας, τό εὐαγγελικό φῶς ξαναφέρνει τήν Ἄνοιξη μέ τή μυρωμένη πνοή της. Στά χείλη μας ἀνθίζει τό χαμόγελο, πού τδσβησαν οἱ συμφορές κι' οἱ πληγωμένες καρδιές μας ξαναγίνονται καλές.

Μ' αὐτό τόν τρόπο, ὁ Χριστιανισμός συγκεντρώνει κι' ἀντιπαρατάσσει τίς δυνάμεις του μπροστά στούς ὑπονομευτές τῆς εἰρήνης.

† Ἐπίσκοπος Τελμησσοῦ Χριστοφόρος

ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ κ.κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Μέ ἐξαιρετική ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε τό βράδυ τῆς Κυριακῆς, 4ης Νοεμβρίου 1990, Κοινωνική Ἐκδήλωση πού ὀργανώθηκε πρός τιμή τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας κ. κ. Γρηγορίου. Τήν ἐκδήλωση ὀργάνωσε ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μ. Βρετανίας μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμπλήρωσης 20 χρόνων Ἀρχιερατείας καί 30 χρόνων συνεχοῦς ἱερατικῆς διακονίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Γρηγορίου στήν Ὁμογένεια τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου.

Πέραν τῶν πεντακοσίων Ὁμογενῶν ἀπό ὅλα τά μέρη τῆς Μ. Βρετανίας προσῆλθαν νά τιμήσουν τόν Ἱεράρχη τους. Παρέστησαν ἐπίσης στήν ἐκδήλωση ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας, Ἐπίσκοπος τοῦ Basingstoke Michael Manktelow, ὁ Ὕπατος Ἁρμοστής τῆς Κύπρου κ. Ἄγγελος Ἀγγελίδης, ὁ Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος Σύμβουλος τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κ. Ἀριστείδης Ἀγαθοκλῆς, ὁ Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀναστάσιος Μητσιάλης, ὁ Σύμβουλος τῆς Κυπριακῆς Ἁρμοστείας κ. Σταῦρος Ἐπαμεινώνδας, οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Ζηνουπόλεως κ. Ἀρίσταρχος, Κυανέων κ. Χρυσόστομος, Τελμησσοῦ κ. Χρυστοφόρος, ὁ πρωτοσύγκελος Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος, Κληρικοί πού ὑπηρετοῦν τήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή καί Πρόεδροι Συλλόγων, Σωματείων καί Ὀργανώσεων. Παρέστησαν ἐπίσης ὁ Ἀρχιμ. Νικόλαος Σιδερᾶς, παλαιός συμφοιτητής τοῦ Σεβασμιωτάτου στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν πού ὑπηρετεῖ σήμερα στήν Ἱερα Μητρόπολη Λεμεσοῦ, ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής Στοιχειώδους Ἐκπαίδευσης στό Ὑπουργεῖο Παιδείας τῆς Κύπρου Δρ. Ἀνδρέας Καραγιώργης, οἱ Ἐκπαιδευτικοί Σύμβουλοι Ἑλλάδος καί Κύπρου κυρίες Μαρία Τσολάκη καί Ἕλλη Παπαφώτη, ὁ Πρόεδρος τῆς Παγκόσμιας Ὁμοσπονδίας Κυπρίων Ἀποδήμων Δρ. Ὅμηρος Χαπίπης, ὁ Γενικός Δευθυντής τῆς Κεντρικῆς Τράπεζας τῆς Κύπρου κ. Αὐξέντιος Αὐξεντιου καί ὁ Γενικός Διευθυντής τῶν Κυπριακῶν Ἀερογραμμῶν στήν Κύπρο κ.Λαζαρίδης, Τραπεζιτικοῦ καί Ἐφοπλιστικοῦ κόσμου.

Κατά τή διάρκεια τῆς δεξίωσης προσφώνησαν τόν Σεβασμιώτατο ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Basingstoke, ὁ Ὕπατος Ἁρμοστής τῆς Κύπρου, ὁ Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος καί ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μ. Βρετανίας κ. Νικόλαος Χατζηπατέρας, οἱ ὁποῖοι καί τόνισαν τήν πολύ μεγάλη συμβολή τοῦ Σεβασμιωτάτου στή Θρησκευτική καί Κοινωνική δραστηριότητα τῶν Κοινοτήτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς τριακονταετοῦς του δικονίας στήν Ὁμογένεια τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου. Ἀνεγνώσθη ἐπίσης καί επιστολή τοῦ ἀπουσιάζοντος στήν Ἑλλάδα γιά ὑπηρεσιακούς λόγους Πρέσβυ τῆς Ἑλλάδος στό Λονδίνο καί Ὑφυπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Γεωργίου Παπούλια.

Στην ἀντιφώνησή του, ὁ Σεβασμιώτατος ἐξέφρασε τή βαθύτατή του συγκίνηση γιά τήν ὀργανωθεῖσα πρός τιμή του ἐκδήλωση καί διαβεβαίωσε τούς συνδαιτυμόνες, καί μέσω αὐτῶν ὁλόκληρη τήν Ὁμογένεια, γιά τήν πλήρη ἀφοσίωσή του στό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καί τό γενικώτερο συμφέρον τῶν χιλιάδων Ὁμογενῶν μας πού βρίσκονται ἐγκατεστημένοι στό Ἡνωμένο Βασίλειο.

Πρός τόν Σεβασμιώτατο και σέ ἔνδειξη τῆς βαθυτάτης ἐκτιμήσεως πρός τό πρόσωπο καί τό ἔργο του, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων πρόσφερε ειδικό ἀναμνηστικό δῶρο. Τό ἴδιο ἔπραξε καί ὁ Ἐπίσκοπος του Basingstoke Mr. Michael Manktelow.

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐκδήλωσης ὁ Σύνδεσμος ἐκυκλοφόρησε ἐπίσης πολυσέλιδο ἀναμνηστικό Λεύκωμα τό ὁποῖο, ἐκτός ἀπό τά ἐπίσημα συγχαρητήρια καί εὐχετήρια μηνύματα, περιέχει τεκμηριωμένη ἀναφορά καί ἐκτίμηση τῆς τριακονταετοῦς Διακονίας τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Ἐπίσης ὁ Σύνδεσμος ἐπανέκδωσε καί προσέφερε στόν Σεβασμιώτατο ειδική πεντάτομη σειρά τοῦ ἑβδομαδιαίου Δελτίου ἡ «ΔΙΑΚΟΝΙΑ», τό ὁποῖο ὁ Σεβασμιώτατος ἐξέδιδε γιά 20 χρόνια στήν Κοινότητα τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα.
Ἡ σειρά τῶν τόμων προσεφέρθη ἐπίσης καί πρός τόν Ὕπατο Ἁρμοστή τῆς Κύπρου κ. Ἄγγελο Ἀγγελίδη καί τόν Ἐπιτετραμένον τῆς Ἑλλαδος κ. Ἀριστείδη Ἀγαθοκλῆ.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στό μήνυμά του ὁ Πρέσβυς κ. Παπούλιας γράφει, μεταξύ ἄλλων, τά ἑξῆς:
«Λυπούμενος βαθέως διότι ἀδυνατῶ λόγῳ ὑπηρεσιακῆς ἀπουσίας μου ἐκ Λονδίνου νά παραστῶ στό Γεῦμα πρός ἑορτασμό τῆς τριακονταετίας τῆς Ἀρχιερωσύνης Σας, σᾶς παρακαλῶ νά δεχθεῖτε τάς διαπύρους εὐχάς μου, ὡς καί τῆς οἰκογενείας μου ὅπως ὁ Κύριος Σᾶς δίδει ὑγείαν, μακροημέρευσιν καί δύναμιν πρός ἐκπλήρωσιν τοῦ πολυτίμου και θεαρέστου ἔργου Σας ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Μεγάλης Τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τῆς προσφιλοῦς Ὁμογενείας μας εἰς τήν Μ. Βρετανία καί τῆς δεινοπαθούσης Κυπριακῆς Πατρίδος».

Ὁ κ. Ἀγγελίδης, στήν προσφώνησή του, εἶπε, μεταξύ ἄλλων, καί τά ἑξῆς: «Δέν εἶναι εὔκολο νά ἀποδώσει κανείς μέσα σέ μιά σύντομη προσφώνηση τόν πρέποντα ἔπαινον πού ταιριάζει σ' ἕνα ἀφοσιωμένο καί ἄοκνο ἐργάτη τῆς Ἐκκλησίας, πού γιά τριάντα χρόνια ἔδωσε καί δίδει τόν καλύτερό του ἑαυτό στήν ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν συναθρώπων του. Τοῦ ἀπονέμουμε σ' αὐτή τήν τιμητική συγκέντρωση τά ἔπαθλα τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἐκτίμησης καί τῆς ἐμπιστοσύνης μας». Καί συνέχισε ὁ κ. Ἀγγελίδης: « Ζοῦν σ'αὐτή τή χώρα συμπατριῶτες μας πού σέ ἀριθμό ἀνέρχονται στό ἥμισυ σχεδόν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς μικρῆς μας Πατρίδας. Μεγάλη ἡ εὐθύνη καί σημαντικότατος ὁ ρόλος τοῦ Σεβασμιωτάτου στήν καθοδήγηση ὅλου αὐτοῦ τοῦ κόσμου νά κρατηθεῖ κοντά στίς ρίζες του καί τίς παραδόσεις του. Ὁ ἴδιος προέρχεται ἀπό τόν τουρκοκρατούμενο Μαραθόβουνο, ἕνα χωριό μέ γνωστή ἀγωνιστική παράδοση. Ἀπό αὐτή τή μικρή, φτωχή, μά ἡρωϊκή γῆ κατάγεται ὁ σημερινός ἐκκλησιαστικός μας ἡγέτης ἐδῶ στή Μ. Βρετανία. Νοιώθουμε περηφάνεια γιατί κατάγεται ἀπό τήν Κύπρο μας, τή μακρινή αὐτή γωνιά τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τή Νῆσο τῶν Ἁγίων».

Στήν ὁμιλία του ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μ. Βρετανίας κ. Νικόλαος Χατζηπατέρας, ἀφοῦ ἔπλεξε τό ἐγκώμιο καί σκιαγράφησε τήν τριακονταετῆ ὑπηρεσία τοῦ Σεβασμιωτάτου στήν Ὁμογένεια Μ. Βρετανίας, τόνισε καί τά ἑξῆς: «Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νά ἀπαριθμήσω μερικά σημάδια τῆς ὁλοένα ἀνανεούμενης καί διευρυνόμενης Διακονίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς κατά τήν τελευταία διετία καί τά ὁποῖα ἀποτελοῦν ἔργα καί φροντίδες τοῦ Σεβασμιωτάτου:

Ἡ ἐπανέκδοση τοῦ «Ὀρθοδόξου Κήρυκα».
Ἡ ἑβδομαδιαία ἔκδοση τοῦ Κειμένου τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Κυριακῆς μαζί μέ ἐπεξηγήσεις καί Κήρυγμα.

Ἡ ἀναβαθμισμένη καί τελειοποιημένη ἐτησία ἔκδοση τοῦ Ἡμερολογίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.
Ἡ διεύρυνση τῶν δραστηριοτήτων τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ
Συμβουλίου καί ἡ ἵδρυση Γραφείου Παιδείας στό Βόρειο Λονδῖνο
παράλληλα μέ τό Κεντρικό στήν Ἀρχιεπισκοπή.
Ἡ ἵδρυση δανειστικῆς βιβλιοθήκης καί ἀρχείου βιντεοταινιῶν
Ἡ ἵδρυση Κατηχητικῆς Σχολῆς καί Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς
Ἡ ἀνασύσταση τοῦ Συμβουλίου Νεολαίας καί ὁ διορισμός ὑπευθύνου
Οἱ ἐπιδιορθώσεις, ἀνακαινίσεις ἐπέκταση τοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.
Ἡ συνεχής ἐνημέρωση τῆς Ὁμογένειας γιά κάθε δραστηριότητα τῆς
Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῶν ὑπηρεσιῶν της.
Ἡ ἵδρυση καί λειτουργία Ἐπιμορφωτικοῦ Ἰνστιτούτου Ὡρομισθίων μή προσοντούχων Δασκάλων τῆς Ὁμογένειας.

Καί ὅλα αὐτά, στή σύντομη αὐτή χρονική περίοδο τῶν δύο χρόνων, εἶναι ἀξιόλογα καί ἀξιοθαύμαστα», τόνισε ὁ κ. Χατζηπατέρας.

Ἐκτός ὅμως ἀπό τούς προαναφερθέντες χαιρετισμούς, ἀπέστειλαν ἐπίσης μηνύματα καί χαιρετισμούς ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Δημήτριος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας Δρ. Ρόναλντ Ράνση, ὁ Καθολικός Ἀρχιεπίσκοπος Westminster Καρδινάλιος Hume καί ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Λονδίνου Graham Leonard, οἱ ὁποῖοι καί ἐπαίνεσαν μέ τά πιό κολακευτικά σχόλια τήν πολυετῆ αὐτή καί καρποφόρο διακονία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Γρηγορίου στήν ὑπηρεσία τῆς Ὁμογένειας Μ. Βρετανίας. Συγκεκριμένα: Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Δημήτριος γράφει στό σχετικό χαιρετιστήριο μήνυμά Του, πού δημοσιεύτηκε, ὅπως καί τά ἄλλα μηνύματα στό ὀγκῶδες ἀναμνηστικό Λεύκωμα πού εἶχε ἑτοιμάσει ὁ Σύνδεσμος:

«Ἀπό διαφόρων θέσεων εὐόρκως καί ἐν ἀφοσιώσει πρός τήν Μητέρα Ἁγίαν Τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, τό Οἰκουμενικόν ἡμῶν Πατριαρχεῖον, καί ἐν ἀγάπῃ πολλῇ καί στοργῇ πρός τόν ἄνθρωπον διακονήσαντα ἐπί τρεῖς συναπτάς δεκαετίας τόν αὐτόθι Λαόν Τοῦ Θεοῦ καί συνεχίζοντα καί σήμερον νά κοπιᾷ τόν καλόν ἀγῶνα ἐν τῷ αὐτόθι ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Dr. Robert Runcie χαρακτηρίζει τόν Σεβασμιώτατο σάν ἕνα καλό φίλο - ἕναν ἄνθρωπο μέ θερμή ποιμαντική καρδιά, μέ προτερήματα καλωσύνης καί συναντίληψης.

Ὁ Καθολικός Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Westminster Καρδινάλιος Basil Hume τόν περιγράφει σάν ἄνθρωπο μέ σοφία, ἕνα ἀφοσιωμένο Ποιμενάρχη, τοῦ ὁποίου τή φιλία καί τό παράδειγμα ἐκτιμᾶ προσωπικά.

Ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου Graham Leonard παρατηρεῖ ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος ἔχει προσφέρει ὑπηρεσία ὄχι μόνο στήν Ἑλληνική Κοινότητα, ἀλλά καί σέ ὁλόκληρη τή Χριστιανική Κοινωνία τῆς χώρας - εὐρύτατα γνωστός, φιλεύσπλαχνος ἄνθρωπος καί ἀκούραστος κήρυκας τῆς ἀλήθειας τῆς πίστεως, ἀφοσιωμένος ποιμένας καί φίλος ὅλων ὅσοι βρίσκονται στήν ὑπηρεσία τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Λονδῖνο 7/11/1990

* * * * *

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΥΠΑΤΟΥ ΑΡΜΟΣΤΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΔΗ

Χαίρομαι ιδιαίτερα που συμμετέχω απόψε σ'αυτή την εορταστική εκδήλωση, για να τιμήσουμε τον Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μ. Βρετανίας Γρηγόριον. Η Ομογένεια της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας εκφράζει, Σεβασμιώτατε, με την εκδήλωση αυτή, την αγάπη, τον σεβασμό και βαθειά εκτίμηση πρός το πρόσωπό σας με την ευκαιρία συμπλήρωσης 20ετίας από της εκλογής σας στο Επισκοπικό αξίωμα και τριακονταετούς διακονίας σας.

Δεν είναι εύκολο να αποδώσει κανείς μέσα σε μιά σύντομη προσφώνηση τον πρέποντα έπαινον που ταιριάζει σ'ένα αφοσιωμένο και άοκνο εργάτη της εκκλησίας, που γιά 30 χρόνια έδωσε και δίδει τόν καλύτερο του εαυτό στην υπηρεσία της εκκλησίας και των συνανθρώπων του.

Ο τιμώμενος Ιεράρχης, αφού διάνυσε ένα δρόμο 30 χρόνων στα διάφορα επίπεδα της εκκλησιαστικής ιεραρχίας, έφτασε στο σημερινό τιμητικό αξίωμα, πρωταθλητής εθνικών, θρησκευτικών και κοινωνικών ιδανικών. Του απομένουμε σ'αυτή την τιμητική συγκέντρωση τα έπαθλα του σεβασμού, της εκτίμησης και της εμπιστοσύνης μας.

Δεν είναι πολύς καιρός που γνωριστήκαμε, Σεβασμιώτατε. Μα δε χρειάζεται πολύς καιρός γιά να αντιληφθεί κανείς πως πρόκειται γιά έναν αληθινό εκκλησιαστικό ηγέτη. Για ηγέτη που συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά εκείνα στοιχεία που τον δικαιώνουν στη ψηλή και υπεύθυνη θέση που βρίσκεται. Αξιοσέβαστος, λιτός, αφοσιωμένος στο καθήκον, με απλότητα και αγάπη καθοδηγά το ποίμνιό του. Ο ρόλος του ως ποιμενάρχη καθίσταται βαρύς σήμερα, στη σημερινή εποχή.

Ὁ Ὕπατος Ἁρμοστής τῆς Κύπρου στό Λονδῖνο κ. Ἄγγελος Ἀγγελίδης προσφωνεῖ τό Σεβασμιώτατο καί τούς πολυπληθεῖς προσκεκλημένους.

Όλοι αναγνωρίζουμε πως σήμερα υπάρχει κρίση αξιών. Η ραγδαία οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη έχει επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τα πιστεύω και τη συμπεριφορά του σημερινού ανθρώπου απέναντι σε αιώνιες αξίες, που δίνουν νόημα και περιεχόμενο στην ανθρώπινη ύπαρξη.

Γι' αυτό σήμερα ο ρόλος της εκκλησίας και του Ποιμενάρχη είναι πολύ πιό δύσκολος και απαιτούνται ιδιαίτερα χαρίσματα, γιά να κρατηθούν οι νέες γενιαιές στο σωστό δρόμο.

Πρΐστασθε, Σεβασμιώτατε, επάξια της Ορθοδοξίας σ'αυτή εδώ τη χώρα, που είναι μιά από τις πιό αναπτυγμένες βιομηχανικά χώρες του κόσμου, και επηρεάζει με την πολιτική της τις τύχες των λαών καθώς και του δικού μας λαού.

Ζουν σ'αυτή τη χώρα συμπατριώτες μας που σε αριθμό ανέρχονται στο ήμισυ σχεδόν του πληθυσμού της μικρής μας πατρίδας. Μεγάλη η ευθύνη και σημαντικότατος ο ρόλος του Σεβασμιωτάτου στην καθοδήγηση όλου αυτού του κόσμου να κρατηθεί κοντά στις ρίζες του και τις παραδόσεις του. Ο ίδιος προέρχεται από τόν τουρκοκρατούμενο Μαραθόβουνο, το χωριό με γνωστή αγωνιστική παράδοση.

Απ' αυτή τη μικρή, φτωχή, μα ηρωοτόκο γη κατάγεται ο σημερινός εκκλησιαστικός μας ηγέτης εδώ στη Μ. Βρετανία. Νοιώθουμε περηφάνια γιατί κατάγεται από τὴν Κύπρο μας, τη μακρυνή αυτή γωνιά του Ελληνισμού, τη νήσο των Αγίων.

Σεβασμιώτατε,

Σας συγχαίρω για τα 30 χρόνια ουσιαστικής προσφοράς σας στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Σας συγχαίρω, γιατί επάξια ανεβήκατε στον Αρχιεπισκοπικό Θρόνο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας. Σας εύχομαι χρόνια πολλά ακόμα να ζήσετε και να υπηρετήσετε την Εκκλησία μας. Εύχομαι τόσο εσείς από την έπαλξή σας όσο και εμείς από τη δική μας να συνεχίσουμε την προσφορά για το καλό της μεγάλης Ελληνικής Ομογένειας στη σημαντική αυτή χώρα, και με την βοήθεια και τη συμπαράσταση όλων να συνδράμουμε τον αγώνα για μια σύντομη και ικανή λύση του Μεγάλου προβλήματος της Κύπρου μας.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

2 Νοεμβρίου 1990

Σεβασμιώτατε Δέσποτα,

Ὁ πρῶτος Σύμβουλος τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας στό Λονδῖνο κ. Ἀριστείδης Ἀγαθοκλῆς, ὁ ὁποῖος ἐκπροσωποῦσε τόν ἀπουσιάζοντα στήν Ἀθήνα Πρέσβυ κ. Παπούλια, προσφωνεῖ τόν Σεβασμιώτατον.

Λυπούμενος βαθέως διότι αδυνατώ λόγω υπηρεσιακής απουσίας μου εκ Λονδίνου να παραστώ στο Γεύμα το οποίον παραθέτει η Ομοσπονδία των Ελληνικών Ορθοδόξων Κοινοτήτων την Κυριακή, 4 Νοεμβρίου, προς εορτασμόν της Τριακονταετίας της Αρχιερωσύνης Σας, Σας παρακαλώ να δεχθείτε τας διαπύρους ευχάς μου, ως και της οικογενείας μου, όπως ο Κύριος Σας δίνει υγιείαν, μακροημέρευσιν και δύναμιν πρός εκπλήρωσιν τόυ πολυτίμου και θεάρεστου έργου Σας επ' αγαθώ της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, της προσφιλούς Ομογενείας μας εις την Μεγάλη Βρετανία και της δεινοπαθούσης Κυπριακής Πατρίδος.

Μετά βαθυτάτου σεβασμού και εξιδιασμένης τιμής και αγάπης πλείστης εν Κύριω,

Γεώργιος Παπούλιας

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ANTHONY ΤΟΥ SOUROZH

My dear Brother and Friend,

It is wholeheartedly that I rejoice together with your flock on the occasion of your Anniversary! Your coming to this country thirty years ago has been a great blessing not only for those whom God has entrusted to your care, but also for all the Greek-speaking community in Great Britain and in Ireland; your Consecration to the Episcopate and later your appointment to the See of Thyateira has opened new, unhoped-for, possibilities both in the field of Orthodox and ecumenical relations. All your friends - and they are many - thank God to-day, who has sent to us a man with a deep and open heart, free from the narrowness of prejudice, a true Shepherd and a faithful friend
Εἰς πολλά ἔτη, Δέσποτα!

With deep affection,
Your Brother and Friend,

†Anthony Metropolitan of Sourozh
Head of the Russian Orthodox
Church in Great Britain & Ireland

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

LAMBETH PALACE LONDON SE1 7JU

5th September 1990

It gives me great pleasure to pay tribute to His Eminence Archbishop Gregorios of Thyateira and Great Britain on the occasion of the twentieth anniversary of his episcopal consecration.

I have known Archbishop Gregorios for many years and have had the pleasure of working and worshipping with him in many different contexts.
He has always seemed to me to embody the very best of the Orthodox episcopal tradition.

Whilst deeply committed to the Orthodox Faith and to the Greek community in this country, Archbishop Gregorios has also a considerable breadth of sympathy and a healthy realism about modern society and its needs. A man with a warm pastoral heart, he is genuinely interested in people and their needs.

Archbishop Gregorios' involvement with the other Churches in this country has been sincere and deeply appreciated. In particular I should like to pay tribute to the kindness and understanding which he has shown to the Church of England. It is not always easy for Orthodox to understand Anglican ways. Archbishop Gregorios has displayed a remarkable degree of patience and sympathy. We count him as a true friend.

I pray that God will sustain him and grant him joy in his ministry for many years to come.

Archbishop of Canterbury
Primate of All England

LAMBETH PALACE LONDON SE1 7JU

The Revd Canon Stephen Platten
The Archbishop of Canterbury' s
Secretary for Ecumenical Affairs

The Revd Dr John Fenwick
Assistant Secretary for
Ecumenical Affairs

29th August 1990

The Archbishop of Canterbury has asked me to thank you for your kind letter of 3rd August and for the invitation to attend the dinner on 4th November 1990 on the occasion of the 20th anniversary of the Episcopal Consecration of His Eminence Archbishop Gregorios of Thyateira and Great Britain.

The Archbishop would very much have liked to attend but regrettably will be out of the country on that date. He asks whether you will be prepared to extend an invitation to the Bishop of Basingstoke as his representative. The Bishop of Basingstoke is well known to Archbishop Gregorios and indeed entertained His Eminence in his house in Winchester only a few days ago. If you do wish to invite the Bishop of Basingstoke to represent the Archbishop of Canterbury, then an invitation Mrs Manktelow would also be appreciated. The Bishop's address is 1 The Close, Winchester, Hants, SO23 9LS.

I have pleasure in enclosing the Archbishop's tribute to Archbishop Gregorios.

Nicolas J. Hadjipateras Esq
Chairman of the Association of Greek
Orthodox Communities of Gt. Britain
Wycilffe Road
Lodnon SW11

☆☆☆☆☆

A MAN FOR OTHERS: IN GRATITUDE TO ARCHBISHOP GREGORIOS

A message from
the Right Rev. Bishop
Kallistos of Diokleia

Shortly before I was made deacon in 1965, I had a talk with Father Gregorios (as he then was) about my coming ordination. "Until now you have belonged to yourself" he said. "From now on, you will belong to others". In these words unwittingly he provided an exact description of himself. Throughout his thirty years of pastoral ministry in Britain, he has indeed been a "man for others" giving all his time and strength to the service of the Church, not seeking any personal glory, comfort or reward. He has been a true shepherd after the likeness of St. Nicholas of Myra, of whom it is said in one of the liturgical hymns that he was 'an example of faith and an icon of gentleness'.

For almost all of these thirty years I have had the happiness of knowing Archbishop Gregorios personally. When I think of him as a young priest in All Saints, Camden Town, as assistant bishop at St.Mary's, Wood Green, and now as our Archbishop, it seems to me that he has not greatly changed over the years, but has simply become more fully himself: his career has been remarkably consistent and singly-pointed. For all of us in the Orthodox Archdiocese of Thyateira, and not least for those of us who are English by birth, it is important that we have an Archbishop who has lived and worked among us for so long, and knows our pastoral problems at every level through close practical experience.

The Archbishop's patron, St. Gregorios of Nazianzos, once said: 'The whole of a man's life is but a single day, to those who labour with love. Archbishop Gregorios of Thyateira and Great Britain is indeed one who 'labours with love': may his future time among us be as rich in blessings as the three decades that have passed, and may his 'single day' be prolonged for many years to come.

BISHOP KALLISTOS OF DIOKLEIA

☆☆☆☆☆

His Excellency Ambassador
Michael Sotirchos
Embassy of U.S.A.
Athens, Greece

Your Excellency, on the Happy Occasion of your nameday we warmly congratulate you and wish you a Happy and Prosperous Life for the benefit of your family and of your country and of the country of origin of your parents and ours stop Hronia Polla.

Archbishop Gregorios
of Thyateira and Gt. Britain

☆☆☆☆☆

ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΑΤΖΗΠΑΤΕΡΑ

Ἔχουμε τοῦτο τό αἴσθημα πού μᾶς προτρέπει νά κρατοῦμε λογαριασμό τῆς συμπορείας μας μέ τόν χρόνο.

Εἴτε γιατί θέλουμε νά ἀναπολοῦμε νοσταλγικά τό παρελθόν, εἴτε γιατί νοιώθουμε τήν ἀνάγκη νά διδασκόμαστε ἀπό τήν ἐμπειρία μας, ἤ ἀκόμα, ἀφοῦ ἔχουμε κάποια ἰδέα γιά τό μέγιστο περιθώριο πού εἶναι δυνατό ὁ καλός Θεός νά εὐλογεῖ τήν ζωή μας, νά πλάθουμε ὄνειρα για τό πῶς θά διανύσουμε αὐτό τό κατ' εὐχήν ὁλοκληρωμένο ταξίδι τῆς ζωῆς μας.

Ἀπό τήν ἀρχαία ἐποχή ὁ ἄνθρωπος ἀναζητοῦσε τόν τρόπο πού νά τόν διευκολύνει στό μέτρημα, καί ἡ δέσμη τῶν δέκα πού ἐκφράζεται καί γίνεται νοητή ἀπό τήν δεκάδα τῶν δακτύλων μας ἐπεκράτησε σάν τό πιό πρακτικό μέτρο.

Ἔτσι, ὅταν θέλουμε νά ἀξιολογήσουμε τό πέρασμά μας ἤ νά λογαριάσουμε τήν μελλοντική μας πορεία, χρησιμοποιοῦμε αὐτή τή δέσμη τῶν δέκα καί κάποτε τήν κλασματική της ἀξία τοῦ ἥμισυ.

Μιλᾶμε γιά μιά πενταετία ἤ δεκαετία. Γιά εἰκοσάχρονα ἤ εἰκοσιπεντάχρονα. Γιαυτό καί λέμε τά εἰκοσιπεντάχρονα ἤ τά 40 χρόνια τοῦ γάμου μας ἤ τά 60 χρόνια τῆς ζωῆς μας.

Μέ τήν ἀποψινή μας ἐκδήλωση ἔχουμε ἀκριβῶς τοῦτο τόν σκοπό: Νά ἀνοίξουμε καί νά ψηλαφήσουμε τρεῖς δέσμες πού ἀποτελοῦν τρεῖς χρονικές δεκάδες Διακονίας τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καί Μεγάλης Βρετανίας. Τρεῖς δεκάδες χρονικῆς Του συμπορείας μέ τήν Ὁμογένεια τῆς Μεγάλης Βρετανίας πού εἶναι συνάμα καί τό ἥμισυ τῆς μέχρι τώρα ζωῆς του.

Τήν ἐκδήλωσή μας πλουτίζουν μέ τήν παρουσία τους οἱ ἐκλεκτοί μας προσκεκλημένοι, τούς ὁποίους καλωσορίζουμε καί εὐχαριστοῦμε θερμά.

Ἰδιαίτερα εὐχαριστοῦμε τόν Ἐπίσκοπο τοῦ Basingstoke Michael Maktelow γιά τήν τιμητική παρουσία του καί τόν παρακαλοῦμε νά διαβιβάσει πρός τόν Ἀρχιεπίσκοπο Καντουαρίας Dr. Robert Runcie, τόν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει ἀπόψε, τήν ἐκτίμηση τῶν μελῶν μας γιά τό θερμό μήνυμα πού μᾶς ἔστειλε ἀλλά καί γιά τήν συνεχῆ ὑποστήριξη πού προσφέρει ἡ Ἀγγλικανική Ἐκκλησία γιά νά ἐξασφαλίζει ἡ Ἐκκλησία στέγη καί νά βρίσκουμε συναντίληψη στή φιλόξενη αὐτή χώρα.

Χαιρετίζουμε τήν τιμητική παρουσία τοῦ Συμβούλου τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας στό Λονδῖνο κ. Ἀγαθοκλῆ καί τόν παρακαλοῦμε νά διαβιβάσει στόν Πρέσβυ κ. Παπούλια τά συγχαρητήριά μας γιά τήν ἐκλογή του σάν Ὑφυπουργός Ἐξωτερικῶν, πρᾶγμα πού τόν ἐμπόδισε νά εἶναι ἀπόψε μαζί μας.

Ὁ Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Μητσιάλης βρίσκεται συχνά μαζί μας καί μᾶς τιμᾶ μέ τήν παρουσία του σέ πολλές ἐκδηλώσεις. Τόν καλωσορίζουμε ἀπόψε καί τόν εὐχαριστοῦμε καί γιά τούτη τήν παρουσία του, ἀλλά καί γιά τίς συνεχεῖς φροντίδες του γιά τά θέματα πού ἀπασχολοῦν τόν Ἀπόδημο Ἑλληνισμό καί τό στήριγμα πού παρέχει τό Προξενεῖο πρός τήν Ἐκκλησία.

Μέ μεγάλη χαρά καί αἰσθήματα ἀγάπης νοιώθουμε τήν παρουσία μαζί μας τοῦ νέου Ὑπάτου Ἁρμοστῆ τῆς Κύπρου κ. Ἄγγελου Ἀγγελίδη. Τόν ὑποδεχόμαστε σάν ἀγωνιστή ἐκπρόσωπο τοῦ ἀγωνιζόμενου ἀδελφοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ καί χαιρόμαστε γιατί γίνεται ἀπόψε κοινωνός τῶν αἰσθημάτων μας πρός τόν Ἱεράρχη καί Ποιμενάρχη τῆς εὐλογημένης αὐτῆς Ἐπαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Θρόνου.

Μέ αἰσθήματα βαθυτάτου σεβασμοῦ καί ἀγάπης καλωσορίζουμε τούς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τούς εὐχαριστοῦμε γιά τήν συμβολή τους, τήν προσφορά τους καί τήν Διακονία τους γιά νά ὁλοκληρώνεται τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας στήν Μεγάλη Βρετανία.

Μαζί μέ τήν εἰσαγωγή μου αὐτή θά ἤθελα νά προλογίσω τήν ὁμιλία μου γύρω ἀπό τήν προσωπικότητα τοῦ Σεβασμιωτάτου καί τό ἔργο του, μέ μιά ἐπιπρόσθετη παρένθεση γιά τήν ἰδιάζουσα σημασία πού ἔχει ἡ ἱεραποστολική Διακονία τοῦ Κλήρου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων.

Πρῶτο, γιατί ἡ Ἀρχιεπισκοπή εἶναι ὁ λιχνοστάτης πού εἶναι στημένος ἀπό τό Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο στή βόρεια τούτη ἐπαρχία Του, καί πού εἶναι τοπικά ἕνας ἀκριτικός φάρος τῆς Ὀρθοδοξίας καί τοῦ Χριστιανισμοῦ. Βαρύνεται λοιπόν ὁ κλῆρος μέ μιά ἱστορική ἐπιταγή καί μέ μιά ἀμείωτη ὑποχρέωση νά συνεχίσει νά μεταλαμπαδεύει τό πνεῦμα τῆς Ὀρθοδοξίας.

Δεύτερο, γιατί τό κέντρο αὐτό εἶναι στημένο σέ μιά ἀπό τίς μεγάλες ἐπαρχίες τοῦ Ἀπόδημου Ἑλληνισμοῦ, σέ μιά ὁμογένεια πού ζεῖ καί δραστηριοποιεῖται καί ἀγωνίζεται νά διατηρήσει τόν σύνδεσμό της μέ τίς πατρογονικές ρίζες, ἀνάμεσα σέ μιά πολύφωνη καί πολύχρωμη κοινωνία, στήν ὁποία ὅμως, σέ μεγάλο βαθμό, ὑπάρχει βαθειά καί παραδοσιακά ριζωμένη ἡ χριστιανική πίστη καί ἡ εὐσέβεια (μέ πολλά συγγενικά σημάδια ἀπό τήν Λειτουργική ζωή καί τά ἔθιμα τῆς Ὀρθόδοξής μας πίστης καί τῶν παραδόσεών μας). Μιά ὁμογένεια πού ἀποτελεῖ σήμερα ἕνα ὑπολογίσιμο ποσοστό τοῦ μητροπολιτικοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἕνα κανάλι ζωογόνου ρεύματος πού μᾶς συνδέει μέ τήν πατρίδα.

Τρίτο, γιατί ἡ Μεγάλη Βρετανία εἶναι ἴσως ἡ μοναδική Ἐπαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Θρόνου ἔξω ἀπό τή Μητρόπολη τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὅπου παρουσιάζεται μιά εἰδική διαμόρφωση τοῦ Ὁμογενειακοῦ στοιχείου, ἀφοῦ τό εὐσεβές αὐτῆς πλήρωμα, στή μεγίστη του πλειοψηφία, προέρχεται ἀπό τή Μεγαλόνησο Κύπρο. Στή σημερινή λοιπόν Ἐθνική ἀνάγκη πού αἰσθάνεται ὁ Ἑλληνισμός νά ξεπεράσει τήν κρίση τῆς τελευταίας δεκαπενταετίας, ἡ Ἀρχιεπισκοπή Θυατείρων ἔχει αὐτή τήν ἐπιπρόσθετη ὑποχρέωση καί τό καθῆκον ὄχι μόνο νά συμβάλει στή γαλήνευση καί τήν ψυχική ἀνάταση, ἀλλά καί νά ζωοπυρεῖ τούς ἐθνικούς μας πόθους καί τίς προσπάθειές μας πρός τήν τελική πραγματοποίηση τῶν στόχων μας.

Αὐτή τήν Ὁμογένεια λοιπόν, φορτωμένη μέ ἱστορικές εὐθύνες, ἐθνικές ὑποχρεώσεις καί εὐγενεῖς ὁραματισμούς, ὑπηρετεῖ πιστά καί ἀδιάκοπα, γιά μιά τριακονταετία, ὁ τιμώμεννος σήμερα Ἱεράρχης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μεγάλης Βρετανάις κ.κ. Γρηγόριος, ὁμοδρόμος καί πρωτοπόρος στή ζωή καί τή Διακονία τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐκδήλωσή μας αὐτή ἀποτελεῖ μιά συμβολική χειρονομία, μιά αὐθόρμητη ἔκφραση τῆς δικῆς μας ἐκτίμησης γιά τήν προσφορά του καί ἕνα ἀντίδωρο τῆς ἀγάπης του.

Ὁ Σεβασμιώτατος, στήν ἀπάντησή του, πού δημοσιεύουμε στό Λεύκωμά μας, στήν παράκλησή μας νά ἀποδεχθεῖ τήν ὀργάνωση τῆς ἀποψινῆς ἐκδήλωσης τῆς ἀγάπης μας πρός τό πρόσωπό του, ἐξέφρασε κάποια ἐπιφυλακτικότητα γιά τήν ἀναγκαιότητά της. Καί παρατηρεῖ:

— Ἐάν ἡ ἐκδήλωση αὐτή θά βοηθήσει γιά νά ἀνανεωθεῖ ἡ Ἐκκλησιαστική μας ζωή
— Ἐάν ἡ πρωτοβουλία σας θά ἀποτελέσει τήν ἀπαρχή γιά σταυροφορία κινητοποίησης πνευματικῶν καί ἄλλων δυνάμεων γιά τήν πρόοδο τῆς Ἐκκλησίας μας, τότε νά γίνει.

Ἐπανειλημμένως, στά τρία αὐτά χρόνια τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Διακονίας τοῦ Σεβασμιωτάτου,

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας κ. Γρηγόριος, μέ τόν Πρόεδρο τοῦ «Συνδέσμου Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μ. Βρετανίας» κ. Νικόλαο Χατζηπατέρα.

ἔχουμε αἰσθανθεῖ αὐτή τή σφυρηλάτηση γιά ἀνανέωση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς καί γιά κινητοποίηση τῶν πνευματικῶν μας δυνάμεων, μαζί δέ καί τήν ἐπίμονη ἔκκλησή του γιά ὁμόνοια καί ὁμοψυχία.

Τό πρῶτο δέν τό κερδίζουμε χωρίς τό δεύτερο. Χρειαζόμαστε μάλιστα ὁμόνοια ὄχι ἐπιφανειακή καί ἐφήμερη, ἀλλά μέ τό πνεῦμα πού γράφει ὁ Σεβασμιώτατος στήν πρός τόν Πρόεδρο τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἐπιστολή του, πού ἐπίσης δημοσιεύουμε στό Λεύκωμα. Δηλαδή νά γίνουμε "ἑνωμένοι καί σύμψυχοι - ἔχοντες τό αὐτό πνεῦμα τῆς πίστεως καί τήν αὐτή γνώμη".

Σ' αὐτή τή σταυροφορία ὁ Σεβασμιώτατος βρίσκει ὁπωσδήποτε συστρατευμένη ὁλόκληρη τήν Ὁμογένεια.

Ἀπό πλευρᾶς τῶν Κοινοτικῶν Ἀρχόντων, πού βαρύνονται μέ τό ἔργο τῆς ὑπηρεσίας γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας καί τήν διαφύλαξη καί ἀξιοποίηση τῶν Κοινοτικῶν μας στοιχείων, δέν πρέπει νά ὑπάρχει καμιά ἀμφιβολία γιά τήν θέση πού παίρνουμε ἐμεῖς παρά τό πλευρόν του.

Ἐπί πλεόν οἱ οἰωνοί γιά μιά εὐρήτερη καί βαθύτερη συνεργασία ὅλων ὅσοι εἶναι ὀργανωμένοι στούς πολλούς καί διάφορους Παροικιακούς Ὀργανισμούς εἶναι ἄριστοι. Ἀπό τήν ἀνάδειξή του στό Θρόνο Θυατείρων, μέ τή συμβολή του καί τήν συμβουλή του, ὁπωσδήποτε ἔγιναν θετικά καί σταθερά βήματα πρός τούς ὁρίζοντες τῶν ὁραματισμῶν καί τῶν ἐλπίδων του, ὅπως τούς ἐξωτερίκευσε καί στόν ἐνθρονιστήριό του λόγο.

Αὐτά ὅλα ὅμως προϋποθέτουν καί τήν κατάλληλη ἀρχιτεκτονική δομή καί προγραμματισμό. Γι' αὐτό ὁ Σεβασμιώτατος, ἀμέσως μετά τήν ἐνθρόνισή του, εἰσήγαγε πολλές καινοτομίες καί ἔθεσε τίς βάσεις πού νά ἐγγυοῦνται τήν ἀξιοποίηση τῆς ἀνταπόκρισης αὐτῆς τῆς Ὁμογένειας.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νά ἀπαριθμήσω μερικά τέτοια σημάδια τῆς ὁλοένα ἀνανεούμενης καί διευρυνόμενης Διακονίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς κατά τήν τελευταία διετία καί τά ὁποῖα ἀποτελοῦν ἔργα καί φροντίδες τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Ἡ ἐπανέκδοση τοῦ Ὀρθόδοξου Κήρυκα.
Ἡ ἑβδομαδιαία ἔκδοση τοῦ Κειμένου τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Κυριακῆς μαζί μέ ἐπεξηγήσεις καί κήρυγμα.
Ἡ ἀναβαθμισμένη καί τελειοποιημένη ἐτησία ἔκδοση τοῦ Ἡμερολογίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.
Ἡ διεύρυνση τῶν δραστηριοτήτων τοῦ Κεντρικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καί ἡ ἵδρυση Γραφείου Παιδείας στό Βόρειο Λονδῖνο παράλληλα μέ τό Κεντρικό στήν Ἀρχιεπισκοπή.

Ἡ ἵδρυση δανειστικῆς βιβλιοθήκης καί δανειστικοῦ ἀρχείου βιντεοταινιῶν.
Ἡ ἵδρυση Κατηχητικῆς Σχολῆς.
Ἡ ἵδρυση Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καί Ψαλτικῆς.
Ἡ ἀνασύσταση τοῦ Συμβουλίου Νεολαίας καί ὁ διορισμός ὑπευθύνου προσώπου γιά τόν σκοπό αὐτό.

Οἱ ἐπιδιορθώσεις, ἀνακαινίσεις καί ἐπέκταση τῶν Γραφείων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἡ συνεχής ἐνημέρωση τῆς Ὁμογένειας γιά κάθε δραστηριότητα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μέ ἀνακοινώσεις καί ἐπιστολές.

Ὅλα αὐτά, στήν σύντομη αὐτή χρονική περίοδο, εἶναι ἀξιόλογα καί ἀξιοθαύμαστα.

Ἄφησα ξεχωριστή τήν ἀναφορά μου στήν ἵδρυση τοῦ Ἐπιμορφωτικοῦ Ἰνστιτούτου Δασκάλων, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπίσημη ἔναρξη ἐγκαινιάσθη πρίν ἀπό λίγες μέρες. Ἡ ὑλοποίηση αὐτοῦ τοῦ ἔργου εἶναι βέβαια ἀποτέλεσμα συνεργασίας τῶν Ὑπουργείων Ἑλλάδος καί Κύπρου καί ὅλων τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Φορέων στή Μεγάλη Βρετανία. Φέρει ὅμως ὁπωσδήποτε τή σφραγίδα τῆς ἐπίμονης καί συστηματικῆς φροντίδας καί προγραμματισμοῦ τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Ἦταν λοιπόν φυσικό, μέ τήν ἀνάδειξή του στόν Ἀρχιεπισκοπικό Θρόνο, ὄχι μόνο ἡ ἐκπαίδευση γενικά, ἀλλά καί ἡ ἵδρυση τοῦ Ἰνστιτούτου ειδικώτερα, νά ἀποτελέσει ἕνα ἀπό τά πρώτιστα μελήματά του. Γράφει στήν Ἑλλάδα καί στήν Κύπρο καί ἐπισκέπτεται προσωπικῶς τά Ὑπουργεῖα, προσκαλεῖ τούς Ὑπουργούς Παιδείας στό Λονδῖνο καί παράλληλα ἐπιδιώκει καί ἐξασφαλίζει τή συνεργασία τῶν ἄλλων Ἐκπαιδευτικῶν Φορέων τῆς Παροικίας. Καί ὅλα αὐτά μέ ὑπομονή, μέ ἐπιμονή καί μέ τόν γνωστό μειλίχιο τρόπο του πού τελικά πείθει τόν συνομιλητή του.

Ἀπό τό βῆμα τοῦτο σᾶς συγχαίρουμε, Σεβασμιώτατε, ὄχι μόνο γιατί βλέπουμε ἕνα σπουδαῖο ἐκπαιδευτικό Ἵδρυμα νά φυτρώνει στήν Ὁμογένεια, ἀλλά περισσότερο γιατί τοῦτο βλάστησε σέ φιλόξενη γῆ καί βρῆκε στέγη σέ χώρους πού φέρουν τά σημάδια εἰκοσαετοῦς ἀκούραστης καί καρποφόρου Διακονίας σας. Στήν Κοινότητα, δηλαδή, τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα πού θά μπορούσαμε νά τήν ὀνομάσουμε τήν Γρηγοριάδα τοῦ Βορείου Λονδίνου.

Γιά τό καθαρά θρησκευτικό ἔργο τοῦ Σεβασμιωτάτου καί τό Λειτουργικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ὑπό τήν πνευματική του καθοδήγηση, μιλώντας τώρα ἐκ μέρους τοῦ λαϊκοῦ πληρώματος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων, τί τό καλύτερο παρά νά ἀναφερθῶ στό σχετικό χαιρετιστήριο Μήνυμα τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχη κ.κ. Δημητρίου, τό ὁποῖο ἀπέστειλε, μαζί μέ τήν Πατρική Αὐτοῦ Εὐλογίαν, πρός τά μέλη τοῦ Συνδέσμου καί πρός τούς μετέχοντες στόν Ἑορτασμό τῆς ἀποψινῆς ἐπετείου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μας. Γράφει λοιπόν ὁ Παναγιώτατος γιά τήν διακονία τοῦ Σεβασμιωτάτου.

"Ἀπό διαφόρων θέσεων εὐόρκως καί ἐν ἀφοσιώσει πρός τήν Μητέρα Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, τό Οἰκουμενικόν ἡμῶν Πατριαρχεῖον, καί ἐν ἀγάπῃ πολλῇ καί στοργῇ πρός τόν ἄνθρωπον διακονήσαντα ἐπί τρεῖς συναπτάς δεκαετίας τόν αὐτόθι λαόν τοῦ Θεοῦ καί συνεχίζοντα καί σήμερον νά κοπιᾷ τόν καλόν ἀγῶνα ἐν τῷ αὐτόθι ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου".

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουρίας Dr. Robert Runcie, στό μήνυμά του, τόν χαρακτηρίζει σάν ἕνα καλό φίλο - ἕναν ἄνθρωπο μέ θερμή ποιμαντική καρδιά, μέ προτερήματα καλωσύνης καί συναντίληψης.

Ὁ Καθολικός Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Westminster Καρδινάλιος Basil Hume, στό μήνυμά του, περιγράφει τόν Σεβασμιώτατο σάν ἄνθρωπο μέ σοφία, ἕναν ἀφοσιωμένο ποιμενάρχη, τοῦ ὁποίου τή φιλία καί τό παράδειγμα ἐκτιμᾷ προσωπικά.

Ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου Graham Leonard παρατηρεῖ ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος ἔχει προσφέρει ὑπηρεσία ὄχι μόνο στήν Ἑλληνική Κοινότητα, ἀλλά καί σέ ὁλόκληρη τή Χριστιανική Κοινότητα τῆς χώρας - Εὐρύτατα γνωστός, φιλεύσπλαχνος ἄνθρωπος καί ἀκούραστος κήρυκας τῆς ἀλήθειας τῆς πίστεως, ἀφοσιωμένος ποιμένας καί φίλος ὅλων ὅσοι βρίσκονται στήν ὑπηρεσία τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Ὁ Ἐπίσκοπος Ζηνουπόλεως κ. Ἀρίσταρχος, στό μήνυμά του, ἀναφέρει πώς ἡ τριαντάχρονη διακονία τοῦ Σεβασμιωτάτου ὑπῆρξε πάντα σεμνή, ταπεινή, ἀθόρυβη καί πολυμερής.

Ὁ Ἐπίσκοπος Διοκλείας κ. Κάλλιστος στό μήνυμά του τόν χαρακτηρίζει σάν ἕναν ἄνθρωπο πού ἀνήκει στούς ἄλλους: "A MAN FOR THE OTHERS".

Αὐτή λοιπόν ἡ εὔγλωττη περιγραφή τοῦ χαρακτήρα του καί ἡ ἀξιολόγηση τοῦ θρησκευτικοῦ ἔργου του προσυπογράφεται ἀπό τό Λαϊκό πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων. Μαρτυρία καί ἡ καθολική ἀγάπη καί ἐκτίμηση πού ἀπολαμβάνει ὁ Σεβαμιώτατος ἀπό ὅλα τά στρώματα τοῦ Λαοῦ μας.

Distinguished Guests

Dear Friends and fellow compatriots,

Having thus spoken about the person of our Archbishop and his Diaconia I should like to conclude my address with some thoughts and reflections upon the future.

In a recent issue of The Times, Martin Jaques, in an attempt to evaluate the type of the new generation now emerging in the Country with 40% of the electorate being over 50, foresees a change in the hitherto conventional wisdom that, as we get older, we become more conservative.

The author suggests that the attitude of each generation is determined more by the life which people have had in their childhood and adolescence and expects the new era emerging to be governed by people who are more radical and liberal.

The Greek Orthodox Community in the U.K. will answer this philosophy of thought having as example our Archbishop and spiritual leader, with both a "yes" and a "no".

Yes: Radical and liberal in our relations with our fellow men but traditional and conservative in our beliefs and convictions.

We believe that these are the two juxtaposed pairs of virtues that our Archbishop will carry with him in the new era of his life marked both by the burden of office bestowed upon him by the Holy Synod of the Patriarchate of Constantinople and the growing weight of years that time is imposing on him daily.

His emotional experiences and knowledge from childhood through to his years of adolescence were bound up with our Church and its teachings and our customs and traditions. As a result he arrived in this country a young man carrying the cross of our orthodox Christian teachings and deep religious convictions.

We are to welcome his continued conservatism as the protector of our faith.

But he has also experienced difficult years in his childhood and adolescentce. As a result he became appreciative of the value of the "help in need", and of the support, understanding and encouragement he has from his family, his friends and the Church.

He practiced his Diaconia in a new and different environment from that hitherto known and among compatriots the number of whom was increasing rapidly and who, with their brothers from Metropolitan Greece, were embarking on a crusade to satisfy the ever growing spiritual and educational needs of the new immigrant generation. In this crusade he participated fully as the right hand of one of the most experienced Hierarchs and a pundit of theology, Archbishop Athenagoras Kokkinakis.

In the pursuance of such aims he enjoyed the generosity and the friendship of the Christian denominations as well as the help and understanding of the local and National Institutions and the Government. Time and again in his speeches and his writings he expressed his gratitude for their moral support to our Community.

Moreover, the tragic events which for fifteen years have tormented his beloved country, our beloved Island of Cyprus, and which have caused thousands of refugees to become part of his flock, has strengthened his conviction for the dignity of man and the value of freedom and human rights and his yearning for unity, peace and love among people.

We have no doubt, therefore, that these experiences have tempered his character and reinforced his convictions for liberalism and radicalism as well as conducting him to an understanding with our fellow Christians.
We are also certain that the now revived effort for a meaningful dialogue among churches will find in the person of our Archbishop an ardent supporter.

With these thoughts we express to our Archbishop our feelings of love and devotion and pray that he may enjoy many years of health and strength to continue to serve our christian cause as the elected representative of our Holy Patriarchate of Constantinople.
Σεβασμιώτατε Ἅγιε,

Συμμεριζόμενοι σήμερα τά αἰσθήματα τῆς δικῆς σας ψυχικῆς ἱκανοποίησης γιά τή Θεία εὔνοια πρός τό πρόσωπό σας εὐχόμαστε ὅπως ὁ καλός Θεός συνεχίζει νά εὐλογεῖ τή ζωή καί τό ἔργο σας καί νά λαμπρύνει τήν πορεία σας ὥστε "τά ἔργα Ὑμῶν τά ἔσχατα" νά εἶναι πάντοτε "πλείονα τῶν πρώτων".

Εἰς πολλά Ἔτη, Δέσποτα.

☆☆☆☆☆

ΟΜΙΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

τοῦ Χάρη Μεττῆ

Σήμερα τό βράδυ, στίς 8 μ.μ., ἡ Ὁμογένεια Μ. Βρετανίας χάρη στήν ἐξαίρετη πρωτοβουλία τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων, τιμᾶ τά εἰκοσάχρονα τῆς Ἀρχιερατείας τοῦ Σεβαμιωτάτου Ἀρχιεπσκόπου Θυατείρων καί Μεγάλης Βρετανίας κ.κ. Γρηγορίου. Τιμᾶ ἐπίσης τά τριάντα χρόνια τῆς συνεχοῦς του διακονίας στήν Ἑλληνική Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία στό Ἡνωμένο Βασίλειο. Σάν ἔνδειξη λοιπόν τιμῆς, σεβασμοῦ καί ἀγάπης στόν μεγάλο αὐτόν ἱεράρχη καί προκαθήμενο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς θά προσπαθήσω νά σκιαγραφήσω στίς λίγες γραμμές πού ἀκολουθοῦν τή σταδιογρομία του καί τήν ἀνεκτίμητη προσφορά του πρός τόν Ἑλληνισμό καί τήν Ἐκκλησία τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Ἀρχικά ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Γρηγόριος εὐθύς μόλις ἀφίχθηκε στό Ἡνωμένο Βασίλειο ὑπηρέτησε σάν Ἱερέ-

ας -'Αρχιμανδρίτης στό Ναό τῶν 'Αγίων Πάντων στό Camden Town τοῦ Λονδίνου γιά δέκα περίπου χρόνια, δηλαδή ἀπό τόν 'Απρίλιο τοῦ 1959 μέχρι τόν Αὔγουστο τοῦ 1969. 'Αργότερα, μετά τήν ἐκλογή του στό ἀξίωμα τοῦ 'Επισκόπου Τροπαίου, τόν Νοέμβριο τοῦ 1970, διορίσθη καί ἀνέλαβε τή διοίκηση τῆς Κοινότητος 'Αποστόλου Βαρνάβα στό Wood Green τοῦ Βορείου Λονδίνου, ὅπου παρέμεινε γιά 18 χρόνια, δηλαδή μέχρι τό 1988. Καί σήμερα ὑπηρετεῖ τήν 'Ομογένεια στήν ὁλότητά της ὡς 'Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας ἀφ'ὅτου ἐξελέγη στή θέση αὐτή, στίς 16 'Απριλίου 1988, ὁμόφωνα ἀπό τήν 'Ιερά Σύνοδο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

'Ο Σεβασμιώτατος 'Αρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος γεννήθηκε στό σημερινό Τουρκοκρατούμενο χωριό Μαραθόβουνος Κύπρου στίς 28 'Οκτωβρίου 1928. 'Ο πατέρας του, Θεοχάρης Χατζηττοφῆς, ἦταν γεωργός, ἀλλά ταυτόχρονα ἐργαζότανε καί σάν κτίστης τόσο στό χωριό του, ὅσο καί στά γειτονικά χωριά ἐκτιμώμενος γιά τήν ἐργατικότητα καί τήν τιμιότητά του. Πέθανε ὅμως ὅταν το τελευταῖο του παιδί, ὁ Γρηγόριος, ἦταν μόλις τριῶν χρονῶν, ἡ δέ χήρα Μαρία, ἡ μητέρα τοῦ 'Αρχιεπισκόπου μας, ἦταν ὑποχρεωμένη ν'ἀναθρέψει τά ἐννιά παιδιά της μέ πολλούς κόπους καί ἀνυπολόγιστες θυσίες. Μπόρεσε ὅμως καί ἔδωσε σέ ὅλους τά βασικά ἐκεῖνα καί ἀνεκτίμητα χαρίσματα πού ἀποτελοῦν τό ἀσφαλέστερο ἐχέγγυο γιά ἐπιτυχία στήν κατοπινή ζωή. Δηλαδή τούς ἔκανε τίμιους, ἐργατικούς, βαθύτατα καί εἰλικρινέστατα θρησκευόμενους, γνήσιους πατριῶτες, ἀλλά καί ταπεινούς, μειλίχιους καί γεμάτους ἀγάπη γιά τόν πλησίον καί γιά τόν τόπο τους.

'Ο ὀρφανός ἀπό πατέρα μικρούλης Γρηγόριος εἶχε εὐτυχῶς, ἐκτός ἀπό τήν ἀφοσιωμένη μητέρα του, καί μιά ἄλλη πολύ μεγάλη βοήθεια στά πρῶτα του παιδικά χρόνια: Τόν μεγαλύτερό του ἀδελφό Χριστοφῆ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀναγκαστικά, ἀλλά καί ἀγόγγυστα, δεχθεῖ στούς νεανικούς ὤμους του (ἦταν μόλις 19 χρονῶν) τό τεράστιο βάρος μιᾶς πολυμελοῦς οἰκογένειας -τῆς χήρας μητέρας του καί τῶν ἄλλων ὀχτώ ἀδελφιῶν του. "Ομως ὅλοι ἔπρεπε νά δουλέψουν σκληρά καί ἀκατάπαυστα τόσο στά χωράφια ὅσο καί στά γιδοπρόβατα πού τούς εἶχε ἀφήσει ὁ πατέρας τους. "Ετσι καί ὁ Γρηγόριος πολύ νωρίς στή ζωή του μπῆκε ὁλόψυχα στίς δουλειές τοῦ σπιτιοῦ - νά βοηθᾶ στή σπορά, στό θέρος καί στό μάζεμα τῶν ἐλιῶν στά χωράφια τους, ἤ νά προσέχει τα πρόβατά τους σάν τσοπανόπουλο στούς λόφους καί στούς κάμπους τοῦ χωριοῦ του.

Τό σχολεῖο, ὅμως- σχολεῖο! Τ' ἀδέλφια του ἐπέμεναν- κι ὁ ἴδιος εἶχε τήν ἔφεση καί τήν ἀποφασιστικότητα - νά μορφωθεῖ ὅσο αὐτό τοῦ ἐπέτρεπαν βέβαια οἱ ἐλεύθερες ὧρες του. "Ετσι μπόρεσε καί συμπλήρωσε κανονικά τή φοίτησή του στό δημοτικό σχολεῖο τοῦ Μαραθόβουνου. "Ομως στά ἔντεκά του χρόνια, μόλις δηλαδή τέλειωσε τό Δημοτικό, ἡ οἰκογένεια ἀπεφάσισε ὅτι ὁ μικρός Γρηγόριος ἔπρεπε νά μάθει μιά τέχνη γιά νά μπορέσει νά ζήσει - ὅπως πίστευαν - πιό ἄνετα καί πιό κερδοφόρα. Τόν ἔβαλαν λοιπόν μαθητευόμενο στό ὑποδηματοποιεῖο - τό σκαρπάρικο δηλαδή - τοῦ ἐπ' ἀδελφῆ γαμπροῦ του, 'Ανδρέα Τσιανάκκα, στό χωριό τους. Στό σκαρπάρικο αὐτό παρέμεινε γιά τά ἑπόμενα ὀχτώ χρόνια κι ἔγινε τέλειος σκαρπάρης.

'Αλλά, "ἄλλαι μέν βουλαί ἀνθρώπων ἄλλα δέ θεός κελεύει". 'Ο κάλφας - δηλαδή τό τσιράκι - Γρηγόριος, μέ ὅλη τήν εὐσυνειδησία πού ἐπεδείκνυε στή δουλειά του καί μέ ὅλες τίς ἱκανότητές του νά φτιάχνει παπούτσια καί ποδῖνες γιά τούς ἀγρότες καί τούς βοσκούς τοῦ χωριοῦ του, εἶχε ἀπό πολύ νωρίς νοιώσει μιά ἄλλη, πιό δυνατή καί ἀκαταμάχητη, ἕλξη νά τοῦ πυρώνει τήν καρδιά καί νά τοῦ φωτίζει τό μυαλό καί τήν ἀποφασιστικότητα. 'Η 'Εκκλησία τοῦ Χριστοῦ καί τό Εὐαγγέλιο τόν κρατοῦσαν σέ συνεχῆ ἐγρήγορση καί τόν ἔσπρωχναν πρός τή μοναδική του ἀποστολή - νά ὑπηρετήσει τήν 'Ελληνική 'Ορθοδοξία σάν ἀφοσιωμένος ἐργάτης καί σάν ἀποκλειστικός της ὑπηρέτης, λειτουργός καί κήρυκας τῶν προαιωνίων μηνυμάτων καί ἀληθειῶν τῆς πίστης μας.

Φεύγοντας λοιπόν το βράδυ ἀπό τό μικρομάγαζο - παπουτσίδικο τοῦ γαμπροῦ του, ὁ Γρηγόριος, ἀντί νά ρεμπελέψει ὅπως τόσοι ἄλλοι νέοι τῆς ἡλικίας του, προτιμοῦσε νά διαβάζει καί νά μελετᾶ τό λόγο καί τή διδασκαλία τῆς 'Εκκλησίας μας καί ν'ἀφήνει τή σκέψη του νά ὡριμάζει μέσα στήν ἀτμόσφαιρα καί τό ὑπερούσιο φῶς τῶν Γραφῶν καί τῆς 'Αγιολογίας τῆς 'Ελληνικῆς 'Ορθόδοξης 'Εκκλησίας. Καί στά 19 του χρόνια παίρνει τή μεγάλη ἀπόφαση πού ἐπρόκειτο νά σημαδέψει ἀνεπιστρεπτί τή μελλοντική του ζωή: 'Επισκέπτεται τήν τριτάξια τότε 'Ανωτέρα Σχολή Λευκονοίκου καί πείθει τόν Διευθυντή της νά τοῦ δώσει τήν εὐκαιρία νά ἐγγραφεῖ στό σχολεῖο του. 'Εκεῖνος δέχτηκε, ἀλλά μέ δύο ὅρους: 'Ο Γρηγόριος ἔπρεπε νά παρακαθήσει σέ εἰσαγωγικές ἐξετάσεις, καί ἐπίσης νά ξυρίσει ὄχι μόνο τό μουστάκι του ἀλλά καί τά μαλλιά τῆς κεφαλῆς του γιά νά μή διαφέρει ἀπό τούς ἄλλους πιστιρίκους τῆς δεύτερης τάξης, στήν ὁποία τελικά τόν κατάταξαν. Γιά τόν Γρηγόριο ὅμως οἱ θυσίες αὐτές ἦταν ἐλάχιστες μπροστά στόν τεράστιο στόχο πού εἶχε αὐτοβούλως καί ἀνεκκλήτως θέσει σάν τήν τελική ἐπιδίωξη τῆς ζωῆς του, δηλαδή νά σπουδάσει καί νά ἐγκαταλείψει γιά πάντα τήν σκαρπαρική καί τό ὑποδηματοποιεῖο τοῦ χωριοῦ του.

Στή Σχολή Λευκονοίκου παραμένει δύο χρόνια (1949 -50 καί 1950 -51) καί τό 1951 μετεγγράφεται στό Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας ἀφοῦ ὅμως, σύμφωνα μέ τούς ἐπικρατοῦντες τότε στό ἄριστο αὐτό 'Εκπαιδευτήριο κανονισμούς, ὁ Γρηγόριος ἐκάρη μοναχός καί ἀκολούθως χειροτονήθηκε διάκος ἀπό τόν 'Αρχιεπίσκοπο Μακάριο τόν Τρίτο στίς 24 Μαΐου τοῦ 1953 ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, στό Ναό 'Αγίου Νικολάου, στήν "Εγκωμη Λευκωσίας, ὅπου ἔμενε φιλοξενούμενος στό σπίτι τοῦ ἐπιπλοποιοῦ ἀδελφοῦ του, Παναγιώτη.

Τό 1954 ἀπεφοίτησε ἀπό τό Παγκύπριο Γυμνάσιο καί μετέβη ἀμέσως στήν 'Αθήνα γιά σπουδές στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν. Γιά νά μπορέσει ὅμως νά ζήσει ἐκεῖ καί ἐπίσης νά καλύψει τά ἔξοδα φοίτησης στό Πανεπιστήμιο, ὁ Γρηγόριος εἶχε πάρει μαζί του τίς λίγες οἰκονομίες πού εἶχε ἀποταμιεύσει ἐργαζόμενος τά προηγούμενα καλοκαίρια σέ διάφορες δουλειές τοῦ ποδαριοῦ καί κυρίως στούς πορτοκαλεῶνες τῆς 'Αμμοχώστου μαζεύοντας καί πακετάροντας πορτοκάλια. Τοῦ ἔστελλαν ἐπίσης κι ἕνα μικρό φιλοδώρημα τ' ἀδέλφια του, ἐνῶ ταὐτόχρονα ὁ ἴδιος ὑπηρετοῦσε σάν διάκονος στό ναό τῆς 'Αγίας Σοφίας Νέου Ψυχικοῦ τῆς 'Αθήνας ἀπ'ὅπου ἔπαιρνε ἕνα μικρό ἐπιμίσθιο.

Μέ τή συμπλήρωση τῶν Πανεπιστημιακῶν του Σπουδῶν, ὁ διάκονος τότε Γρηγόριος εἶχε γνωριστεῖ μέ τόν 'Αρχιμανδρίτη 'Ελπίδιο Χασάπη, ὁ ὁποῖος ζοῦσε κοντά στό σπίτι ὅπου ἔμενε ὁ Γρηγόριος στούς 'Αμπελοκήπους 'Αθηνῶν. 'Ο 'Ελπίδιος αὐτός ἐργαζόταν ἤδη σάν Προϊστάμενος τοῦ Ναοῦ τῶν 'Αγίων Πάντων Λονδίνου, ἀπεφάσισε ὅμως νά επιστρέψει στήν 'Αθήνα κι ἔτσι εἰσηγήθηκε στόν Γρηγόριο, ὅπως καί στόν ἱερομόναχο Λεόντιο Κκολῆ - παλαιό συμμαθητή τοῦ Γρηγορίου στό Παγκύπριο Γυμνάσιο - νά μεταβοῦν στό Λονδῖνο καί νά ὑπηρετήσουν στούς 'Αγίους Πάντες. Τήν πρόταση

αὐτή τήν δέχτηκαν καί οἱ δυό τους, κυρίως ὅμως τήν δέχτηκαν καί οἱ Ἐπίτροποι τοῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Πάντων. Πρόεδρος τότε τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς ἦταν ὁ Λεωνίδας Παναγίδης, σημερινός Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἁγίου Γεωργίου Kingston.

Ἔτσι στίς 6 Ἀπριλίου 1959 ὁ Γρηγόριος φτάνει στό Dover ὅπου τόν ὑποδέχτηκε ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Γεώργιος Καραπατέας. Τρεῖς βδομάδες ἀργότερα ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων Ἀθηναγόρας Καββάδας χειροτονεῖ τόν Γρηγόριο σέ πρεσβύτερο, στίς 19 Ἀπριλίου 1959, (Κυριακή τῶν Βαΐων), στό Ναό τῶν Ἁγίων Πάντων Λονδίνου. Εὐθύς δέ ἀμέσως διορίζεται ἱερέας στό Ναό αὐτό ὡς βοηθός τοῦ Λεοντίου Κολῆ. Ὅταν δέ ὁ Λεόντιος μετά ἀπό λίγους μῆνες ἀπεφάσισε νά φύγει ἀπό τήν Ἀγγλία, ἡ Ἐκκλησιαστική Ἐπιτροπή τῶν Ἁγίων Πάντων διόρισε τόν Γρηγόριο Ἱερατικό Προϊστάμενο, θέση πού ὅπως εἴπαμε διατήρησε μέχρι σχεδόν τήν ἐκλογήν του σέ Ἐπίσκοπο.

Ὁ Ναός καί ἡ Κοινότητα τῶν Ἁγίων Πάντων, ὅταν ἀνέλαβε νά ὑπηρετήσει ὁ Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος, ἀποτελοῦσε τό πνευματικό, ἀλλά καί τό κοινωνικό καί ἐθνικό Κέντρο τῶν Ἑλληνοκυπρίων τοῦ Λονδίνου. Ἄλλωστε τρία χρόνια πιό πρίν, δηλαδή τό 1956, οἱ Ἄγγλοι, κατά τή διάρκεια τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀγῶνα τῆς Κύπρου, ἀπέλασαν τόν τότε προϊστάμενο τοῦ Ναοῦ Ἀρχιμ. Καλλίνικο Μαχαιριώτη (τόν σημερινό Ἐπίσκοπο Ἀμαθοῦντος), χαρακτήριζαν δέ τό Ναό σάν σφηκοφωλιά τῶν Κυπρίων μαχητῶν. Ἐκτός ὅμως ἀπό τήν Ἐθνική αὐτή ἀποστολή τοῦ Ναοῦ, τά ἐκπαιδευτικά καί ἄλλα προβλήματα τῆς αὐξανόμενης τότε κατά τρόπο ραγδαῖο Ἑλληνοκυπριακῆς Κοινότητας ἦταν τέτοια πού ἀπαιτοῦσαν ἀπό τόν προϊστάμενο τοῦ Ναοῦ καί τούς Ἐκκλησιαστικούς Ἐπιτρόπους θέληση ἀτσάλινη, ἀποφασιστικότητα καί ἐργατικότητα ἀπεριόριστη, κυρίως ὅμως βαθύτατη πίστη καί εἰλικρινῆ ἀποδοχή τῆς ἀποστολῆς τους αὐτῆς σάν ἡγέτες μιᾶς δυναμικῆς μέν, ἀλλά ταυτόχρονα καί τρομερά προβληματιζόμενης Ὁμογένειας. Μόνο δέ ἕνας ἡγέτης μέ τέτοια ὑπομονή, μέ τόση ἐπιμονή, κυρίως ὅμως μέ τήν ἀφειδώλευτη ἀγάπη καί ἀφοσίωση πρός τόν συνάνθρωπό του, χαρίσματα δηλαδή πού χαρακτηρίζουν τόν Γρηγόριο, θά μποροῦσε -ὅπως καί τελικά μπόρεσε - νά πραγματοποιήσει. Ἵδρυσε λοιπόν σέ κάθε γωνιά ὄχι μόνο τοῦ Λονδίνου ἀλλά καί τοῦ ὑπόλοιπου Ἡνωμένου Βασιλείου, Σχολεῖα Ἑλληνικά, τά ὁποῖα μέ τήν σειρά τους ἀπετέλεσαν τίς κυψέλες τῆς μεταγενέστερης δημιουργίας Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων καί Ναῶν πού ἀνήκουν στήν Ὁμογένεια. Παρηγόρησε, νουθέτησε, καί βοήθησε καί καθοδήγησε χιλιάδες οἰκογενειῶν Ἑλληνοκυπρίων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν βρεθεῖ ἐντελῶς ἀπροστάτευτοι στούς ἀφιλόξενους τότε καί αὐτόχρημα ἐχθρικούς τόπους τῆς δεύτερής τους πιά Πατρίδας. Ὁ ἴδιος μάλιστα, μέ τριμμένο πολλές φορές ἀπό τήν πολυκαιρία ράσο, ταλαιπωρούμενος σέ τραῖνα καί λεωφορεῖα, στά χιόνια, στό κρύο καί στήν βροχή, ἔτρεχε ἀπό σπίτι σέ σπίτι, ἀπό μαγαζί σέ μαγαζί κι ἀπό πόλη σέ πόλη γιά νά συμπαρασταθεῖ σ'ὅλους ὅσοι εἶχαν τήν ἀνάγκη τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καί γιά νά τούς κινητοποιήσει νά γίνουν πιό ἐνεργά καί πιό ἀποτελεσματικά μέλη τῆς μεγάλης πιά οἰκογένειας πού ἔφερε τήν ὀνομασία "Ὁμογένεια Μ. Βρετανίας."

Τόν ἐμπνευσμένο ὅμως ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ ἀνθρώπου τῆς ξενιτειᾶς αὐτόν Κληρικό δέν ἄργησε νά προσέξει καί ν' ἀξιοποιήσει πλήρως ὁ ἀοίδιμος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων Ἀθηναγόρας Κοκκινάκης σχεδόν εὐθύς μόλις ἦρθε στήν Ἀγγλία ἀπό τόν Καναδᾶ τό 1964. Τόν ἐπέλεξε λοιπόν καί τόν διόρισε Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, μιά θέση πού ὁ Γρηγόριος κράτησε ὄχι μόνο γιά δεκαπέντε ὁλόκληρα χρόνια, δηλαδή μέχρι τό θάνατο τοῦ Ἀθηναγόρα στίς 9 Σεπτεμβρίου 1979, ἀλλά καί τήν ἀνάδειξε σέ μηχανισμό δημιουργίας, προγραμματισμοῦ καί ὑλοποίησης τῶν μακροπρόθεσμων καί τῶν μικροπρόθεσμων καινοτομιῶν τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἱεράρχη. Τό 1969, ἐπίσης, ὁ Ἀθηναγόρας στέλλει τόν Πρωτοσύγκελλό του γιά ἀνώτερες σπουδές ἑνός ἔτους στό Πανεπιστήμιο τοῦ Cambridge, ὁ δέ Γρηγόριος δέν χάνει καιρό καί ἱδρύει ἐκεῖ τήν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, τήν ὁποία καί ὑπηρετεῖ μέχρι τήν ἐπιστροφή του στό Λονδῖνο.

Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, μέ εἰσήγηση βέβαια τοῦ Ἀθηναγόρα, ἐπιβραβεύει τόν ἀκούραστο καί τόσο ὁλόψυχα δοσμένο στήν ὑπηρεσία τῆς Ὁμογένειας καί τῆς Ἐκκλησίας Γρηγόριο μέ τόν τρίτο βαθμό τῆς Ἱερωσύνης ἐκλέγοντάς τον Ἐπίσκοπο Τροπαίου στίς 26 Νοεμβρίου 1970, στίς 12 δέ Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, κυριώνυμη ἡμέρα τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ, γίνεται ἡ χειροτονία του στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Ἁγίας Σοφίας Λονδίνου ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηναγόρα βοηθούμενο ἀπό τόν Μητροπολίτη Γαλλίας Μελέτιο, τόν Αὐστρίας Χρυσόστομο, τόν Ἀμαθοῦντος Καλλίνικο, τόν Σουρώζ Ἀντώνιο καί τόν Ματθαῖο Vilno. Ἔτσι ἀναδείχθηκε στούς τρεῖς βαθμούς τῆς ἱερωσύνης μέ χειροτονία ἀπό τρεῖς Ἀρχιεπισκόπους -διάκονος ἀπό τόν Μακάριο, πρεσβύτερος ἀπό τόν Ἀθηναγόρα Καββάδα καί Ἐπίσκοπος ἀπό τόν Ἀθηναγόρα Κοκκινάκη.

Ὅταν ἔγινε Ἐπίσκοπος τό 1970, ὁ Γρηγόριος ἦταν ἡλικίας 42 χρονῶν, δηλαδή στήν πιό καλή καί τήν πιό ὥριμη στιγμή τῆς διακονίας του. Ὁ δέ Ἀθηναγόρας, μέ τή διορατικότητα καί τήν ὀξυδέρκεια πού τόν χαρακτήριζε, κράτησε μέν τόν Ἐπίσκοπο Γρηγόριο σάν Πρωτοσύγκελλο καί στενότερό του καί πιό ἀφοσιωμένο συνεργάτη, ὅμως τόν τοποθέτησε ταυτόχρονα καί σάν Ἀρχιερατικό Προϊστάμενο τῆς Κοινότητας ἐκείνης, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο ν'ἀποτελέσει τήν καρδιά τῆς σημερινῆς Ὁμογένειας τοῦ Λονδίνου. Τοῦ ἀνέθεσε δηλαδή τή διαποίμανση τῆς Κοινότητας Ἀπ. Βαρνάβα Wood Green στό Βόρειο Λονδῖνο, τήν ὁποία ὁ Ἐπίσκοπος Τροπαίου Γρηγόριος ἀνάδειξε σέ πραγματική κυψέλη Κοινοτικῆς καί Θρησκευτικῆς δραστηριότητας πρώτου μεγέθους - κάτι παρόμοιο δηλαδή πού ἦταν ἄλλοτε ἡ Κοινότητα τῶν Ἁγίων Πάντων, ἀλλά τώρα μεγεθυμένη πολλαπλάσια καί πρός ὅλες τίς κατευθύνσεις.

Τήν Κοινότητα αὐτή, ἡ ὁποία ἐξυπηρετεῖται ἀπό δύο ἰδιόκτητους πλησιόχωρους ναούς καί ἀρκετές κατοικίες Freehold πού χρησιμοποιοῦνται εἴτε σάν σχολικά κτίρια, εἴτε σάν Γηροκομεῖα, εἴτε σάν Γραφεῖα τῆς Κοινότητας, ὁ Ἐπίσκοπος Τροπαίου ὑπηρέτησε, ὅπως εἶπα πιό πάνω, γιά δεκαοχτώ ὁλόκληρα χρόνια μέ τόση ἀφοσίωση καί αὐταπάρνηση, μέ τόση ἀγάπη καί μέ τέτοια ἐργατικότητα καί αὐτοθυσία, ὥστε νά γίνει ἀναπόσπαστο μέρος της σέ βαθμό πού δικαιολογημένα νά ἐπιτρέπει τόν χαρακτηρισμό τοῦ πολυσύνθετου αὐτοῦ δημιουργήματος πού λέγεται Κοινότητα Ἀπ. Βαρνάβα καί Παναγίας Βορείου Λονδίνου ὡς ἡ Γρηγοριάδα τῆς Ὁμογένειας Μ. Βρετανίας. Καί ὅταν ἡ τρομερή πυρκαϊά τῆς 2ας Φεβρουαρίου 1986 ἀποτέφρωσε κυριολοκτικά τόν Καθεδρικό της Ναό τῆς Παναγίας, ὁ Ἐπίσκοπος Γρηγόριος δέχτηκε τήν τραγωδία αὐτή σάν προσωπική του τρομερή ἀπώλεια καί πόνεσε καί ὑπέφερε ὅσο κανένας ἄλλος ἀπό τήν τρομαχτική αὐτή καί τόσο ἀπροσδόκητη δοκιμασία. Ἡ ὅλη ζωή του ὅμως καί ἡ βαθειά του πίστη στή Θεία Πρόνοια τοῦ εἶχαν χαλκεύσει μιά ἀδάμαστη ψυχή καί μιά δύναμη μέ τήν ὁποία μόνο ἄνθρωποι ἀνώτεροι καί εἰλικρινεῖς εἶναι προικισμένοι καί ἰσχυροί ὥστε νά μπορέσουν ν' ἀντιμετωπίσουν μέ θάρρος καί μέ διάθεση δημιουργίας ἀκόμη καί τήν πιό σκληρή περιπέτεια τοῦ βίου.

Ἔτσι ὁ Γρηγόριος, ξεχνώντας καί τίτλους καί καλοπέραση, ἀναλαμβάνει γι' ἄλλη μιά φορά τό ρόλο τοῦ πραγματικοῦ ζητιάνου στήν ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Χριστοῦ. Μέρα καί νύχτα, μέ μοναδικό του σύντροφο τήν ἀφοσιωσή του στήν ἀποστολή πού τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ θεός καί ἡ Ὁμογένεια, καί μέ ἐξίσου ἀφοσιωμένους συνεργάτες παρά τό πλευρό του, κτυπᾶ πόρτες, δέχεται καί τόν ὀβολό τῆς χήρας καί τίς γενναιόδωρες εἰσφορές τῶν πλουσίων, πολλές φορές ὅμως καί τίς λοιδωρίες καί τίς ἐπικρίσεις ἄσπονδων φίλων του καί ζηλοφθόνων ἐχθρῶν τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας. Καί στό τέλος πετυχαίνει τό φαινομενικά ἀκατόρθωτο: Νά ξαναχτιστεῖ ὁ Ναός τῆς Παναγίας καί τό παραπλήσιο Ἑλληνικό Σχολεῖο, ἀφοῦ ὅμως ὁ ἴδιος ἦταν ἕτοιμος -καί τό ἔκανε αὐτό νά τελέσει τή Θεία Λειτουργία τοῦ Πάσχα- μέσα σέ τεράστια ἀντίσκοινα -τσαντήρια - στό πάρκο που βρίσκεται ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπό τό Ναό τῆς Παναγίας.

Ἔργο τεράστιο, μοναδικό, ἀξιολογώτατο, γιά τό ὁποῖο, μαζί μέ μιά διακονία τριάντα σχεσόν χρόνων στήν ὑπηρεσία τῆς Ὁμογένειας, τό πάντοτε ἀνύστακτο Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο ἀπεφάσισε παμψηφεί, σέ ἔκτακτη συνεδρία του τό Σάββατο, 16 Ἀπριλίου 1988, νά τόν ἐκλέξει Ἀρχιεπίσκοπο Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας, στό ἀνώτατο δηλαδή ἀξίωμα τῆς Θεοσώστου Ἐκκλησίας μας στό Ἡνωμένο Βασίλειο. · Ἦταν μιά τιμή πού τήν κέρδισε, μποροῦμε νά ποῦμε, μέ τό σπαθί του. Ἡ δέ εἴδηση τῆς ἐκλογῆς του, πού ἔγινε γνωστή στόν ἴδιο πολύ ἀργά τό βράδυ τοῦ Σαββάτου, στήν δέ Ὁμογένεια τήν Κυριακή, στίς 17, καί τήν Δευτέρα, στίς 18 Ἀπριλίου 1988, ἐγένετο δεκτή ἀπό τούς Ὁμογενεῖς μέ τέτοια χαρά καί συγκίνηση, ὥστε οὔτε καί ὅσοι ἀπό μᾶς εἴχαμε τήν τύχη καί τό προνόμιο νά παρευρισκόμαστε στά Γραφεῖα τῆς Κοινότητας Ἀπ. Βαρνάβα τίς ἡμέρες ἐκεῖνες νά μήν μποροῦμε νά τίς περιγράψουμε μέ λόγια ἤ καί στό χαρτί.

Γιά μιά περίπου βδομάδα χιλιάδες ὁμογενῶν ἀπό ὅλα τά μέρη τῆς Ἀγγλίας καί τά στρώματα τοῦ λαοῦ τό θεώρησαν ὑποχρέωσή τους νά παρελάσουν ἀπό τά Γραφεῖα αὐτά γιά νά φιλήσουν τό χέρι, ὅπως ἔλεγαν, τοῦ πατέρα Γρηγορίου καί μέ δάκρυα στά μάτια νά τοῦ εὐχηθοῦν καλή δύναμη καί ἐπιτυχία στό τεράστιο ἔργο πού τοῦ ἐμπιστευόταν ἡ φιλόστοργος, ἀλλά καί τόσο διορατική καί σοφή Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τό Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο.

Ἐκεῖ ὅμως πού ἡ Ὁμογένεια ξεπέρασε τόν ἑαυτό της καί ἀπόδειξε στά ἔκθαμβα μάτια ἐχθρῶν καί φίλων τοῦ Σεβασμιωτάτου πόσο τόν ἐκτιμοῦσαν ἤ μᾶλλον πόσο τόν ἀγαποῦσαν καί τόν λάτρευαν ὅλα τά στρώματα τῆς Παροικίας μας ἦταν ὁ Καθεδρικός Ναός τῆς Ἁγίας Σοφίας Λονδίνου τήν ἡμέρα τῆς ἐνθρόνισής του στίς 29 Μαΐου 1988, ὁ ὁποῖος δέν εἶχε γνωρίσει ποτέ στά ἑκατό τόσα χρόνια τῆς ἱστορίας του μιά τέτοια συγκινητική καί πηγαία λαοθάλασσα.

Ἔχουν περάσει ἀπό τήν ἡμέρα τῆς ἐκλογῆς του στόν Ἀρχιεπισκοπικό θρόνο τῶν Θυατείρων σχεδόν δυόμισι χρόνια. Καί ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει δουλειά πρίν τήν ἀνατολή τοῦ ἥλιου καί ξεκουράζεται μόνο ὅταν ἡ κόπωση τόν ἔχει εἰλικρινά καταβάλει, ἕνα μόνο παράπονο - καί αὐτό γελώντας - διατυπώνει: "ἔπρεπε, λέει, νά ἤμουν εἴκοσι τουλάχιστον χρόνια πιό νέος". Γιατί τό ἔργο πού τοῦ ἔχει ἀνατεθεῖ εἶναι τόσο σοβαρό καί δύσκολο, ὥστε γιά νά ἐπιτελεσθεῖ ὅπως ὁ ἴδιος τό θέλει -τέλειο καί τέλεια ἀποδοτικό -χρειάζεται δουλειά ἀκατάπαυστη, νεῦρα ἀτσάλινα, χρόνος ἀπεριόριστος καί νεανική ὁρμή πού νά μήν κουράζει τό σῶμα καί νά μήν καταβάλλει τήν ἀντοχή.

Καί ὅμως παρ'ὅλ'αὐτά ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ ὁποῖος γιόρτασε στίς 28 Ὀκτωβρίου τά 62 του χρόνια, ἐξακολουθεῖ καί δουλεύει σάν νά ἦταν ἀκόμη ὄχι 40, ἀλλά 20 χρονῶν νέος. Ἀκούραστα, ἀσταμάτητα, ἐπίμονα, μέ μιά διαύγεια πνεύματος καί μέ μιά νεανική ζωτικότητα πού πραγματικά ἐξουθενώνει τούς συνεργάτες του, ἀλλά καί τούς ἀναγκάζει νά δώσουν καί αὐτοί τό ἅπαντον τῶν ἱκανοτήτων τους παραδειγματιζόμενοι καί καθοδηγούμενοι καί οἱ ἴδιοι ἀπό τόν ἄοκνο προϊστάμενό τους.

Ὁ ὁποῖος, εἰρήσθω, ποτέ δέν ἐγκαταλείπει τή χριστιανική του ταπεινοφροσύνη καί ποτέ δέν ἀποφεύγει νά προσκαλέσει, μέ τήν ἴδια πάντοτε φιλόξενη διάθεση καί ἀγάπη, καί τόν ἐργάτη καί τόν πλούσιο στήν τράπεζα τή δική του στά ὑπόγεια τῆς Ἱερᾶς μας Ἀρχιεπισκοπῆς. Καί ποτέ δέν ἀρνεῖται νά δέχεται φιλόφρονα στήν Ἀρχιεπισκοπή ὅλους ἐκείνους τούς παλαιούς του συνεργάτες οἱ ὁποῖοι ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νά τόν προσφωνοῦν "πάτερ Γρηγόριε" καί νά τόν φιλεύουν μέ διάφορα μικροδῶρα ἀπό τίς στερήσεις τους.

Ταυτόχρονα ὅμως καί ἡ Ὁμογένεια στήν ὁλότητά της ἔχει ἑρμηνεύσει τήν παρουσία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Γρηγορίου στό πηδάλιο τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας Μ. Βρετανίας σάν πραγματικό δῶρο Θεοῦ, σάν εὐλογία τοῦ Ὑψίστου, σάν ἐλπίδα γιά ἕνα καλύτερο μέλλον, ἀλλά κι ἕνα πιό προσγειωμένο παρόν. Καί ὅλοι μαζί, δεξιοί ἀριστεροί, κεντρῶοι, θρησκεύοντες καί μή θρησκεύοντες, μπῆκαν ὅλοι τους κάτω ἀπό τή δική του σκέπη κι ἐργάζονται γιά τήν Ἐκκλησία καί Ὁμογένεια. Αὐτό, πιστεύω, ἀποτελεῖ καί τόν καλύτερο ἔπαινο καί τήν πιό ἐκτιμώμενη ἀπό τόν ἴδιο ἐπιβράβευση τῆς δικῆς του ὁλόψυχης ἀφοσίωσης στήν ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ὁμογένειας:

Τό ὅτι δηλαδή κατόρθωσε νά ἐμφυσήσει στίς καρδιές ὅλων τῶν Ὁμογενῶν τό ὑπέροχο καί τόσο ἀποτελεσματικό πνεῦμα τῆς ὁμόνοιας, τῆς σύμπνοιας, τῆς καταλλαγῆς καί τῆς εἰλικρινοῦς καί ἀφιλοκερδοῦς συνεργασίας πρός ὄφελος τοῦ Ἑλληνισμοῦ πού ζεῖ καί ἀγωνίζεται καί προοδεύει στή Μ. Βρετανία.

Εὔχομαι ἐκ βάθους καρδίας, καί μαζί μου, πιστεύω, καί ὁλόκληρη ἡ Ὁμογένεια ὅπως ὁ Ἅγιος Θεός τόν ἐνδυναμώνει δίνοντάς του ὑγεία, δύναμη, μακροημέρευση καί θεῖο φωτισμό ὥστε νά μπορέσει γιά πολλά ἀκόμη χρόνια νά προσφέρει τό ἀνεκτίμητο ἔργο του στόν Ἑλληνορθόδοξο Λαό πού ἀποτελεῖ τό πλήρωμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας.

Ἔτη πολλά καί καρποφόρα, Σεβαμιώτατε καί λίαν ἀγαπητέ μας κ.κ. Γρηγόριε.

Μεταδόθηκε ἀπό τόν Ἑλληνικό Ραδιοφωνικό Σταθμό Λονδίνου (L.G.R.) τήν Κυριαχή, 4 Νοεμβρίου 1990, στίς 9.30 π.μ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου,
Πρωτοπρεσβύτερος Σωτήριος Παναγιωτόπουλος,
παραδίδει στό Σεβασμιώτατο τούς πέντε τόμους τῆς «Διακονίας».

* * * * *

Ὁ Πρωθυπουργός John Major εὐχαριστεῖ.

Μετά τήν ἐκλογή τοῦ John Major στή θέση τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Μ. Βρετανίας, ὁ Σεβασμιώτατος τοῦ ἀπέστειλε συγχαρητήριο τηλεγράφημα. Σέ ἀπάντηση, ὁ νέος Βρετανός Πρωθυπουργός ἀπέστειλε τήν ἀκόλουθη εὐχαριστήρια ἐπιστολή.

10 DOWNING STREET
LONDON SW1A 2AA

THE PRIME MINISTER — 10 December 1990

Dear Archbishop,

Thank you for your kind message of congratulations on my appointment as Prime Minister. I share the sentiments you expressed for the well-being of the people of Britain and for peace and stability in the world.

Yours sincerely,
John Major

Gregorios, Archbishop of Thyateira and Great Britain

Ἀπό τή Συνεστίαση πρός τιμή τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου πού ὀργάνωσε ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μ. Βρετανίας.
Διακρίνονται (ἀπό ἀριστερά): ἡ κ. Εἰρήνη Νικολάου Χατζηπατέρα, ὁ κ. Ἀριστείδης Ἀγαθοκλῆς, ὁ Δρ Ὅμηρος Χαπίπης, ἡ κα Χριστίνα καί ὁ κ. Ἄγγελος Ἀγγελίδης, ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Basingstoke Michael Manktelow, ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ κ. καί ἡ κα. Ἀναστασίου Μητσιάλη, ὁ κ. Νικόλαος Χατζηπατέρας καί ὁ κ. καί ἡ κα Σταύρου Ἐπαμεινώνδα.

Η ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ

Πανοσιολ. Διακόνου Ἀποστόλου Δ. Δανιηλίδου, Ὑπογραμματεώς τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Μετά τό αἴσιον πέρας τῆς ἐπισκέψεως τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου κυρίου Δημητρίου τοῦ Α', καί τῶν τιμίων συνοδῶν Αὐτοῦ, εἰς τό "Περιβόλι τῆς Παναγίας", τό Ἅγιον Ὄρος καί τά Μετέωρα, ἐπί τῇ 600ῇ ἐπετείῳ ἀπό τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Μεγάλου Μετεώρου, ἀνηγγέλθησαν ἐκ Φαναρίου εὐχάριστοι εἰδήσεις, χαρμόσυνα γεγονότα. Μεταξύ αὐτῶν κατά τήν συνεδρίαν τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς 2ας Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ., ὑπῆρξε καί ἡ παμψηφεί ἐκλογή τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κυρίου Μελίτωνος Καρᾶ, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, εἰς Μητροπολίτην Φιλαδελφείας, διαδεχθέντα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ τόν πνευματικόν αὐτοῦ πατέρα Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Γέροντα Χαλκηδόνος κύριον Βαρθολομαῖον.

Ὁ κατά πάντα ἄξιος, χαρισματοῦχος οὗτος νέος Ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, κατά κόσμον Δημήτριος Καρᾶς, γεννηθείς κατά τό ἔτος 1951 εἰς το χωρίον Ἀγρίδια τῆς νήσου Ἴμβρου, ἀπό εὐσεβεῖς γονεῖς τόν Κωνσταντῖνον καί τήν Στυλιανήν, ἐγαλουχήθη χριστιανοπρεπῶς καί, ἀφοῦ ἤκουσε τα πρῶτα γράμματα ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ, παρηκολούθησε τήν μέσην ἐκπαίδευσιν εἰς τήν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν καί τό Ζωγράφειον Γυμνάσιον καί ἐπεράτωσεν αὐτάς ἀποφοιτήσας ἐκ τοῦ Λυκειακοῦ Τμήματος τῆς κατά Χάλκην Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ἀκολούθως, ἀποσταλείς ὡς ὑπότροφος τῆς Ἐκκλησίας εἰς τήν Θεσσαλονίκην, πρός συνέχισιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ, λόγῳ τῆς ἀναστολῆς τῆς λειτουργίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης (1971), ἐσπούδασε τήν ἱεράν ἐπιστήμην ἐν τῷ Ἀριστοτελείῳ Πανεπιστημίῳ, ἐξ ἧς καί ἀπεφοίτησε τό 1974.

Ζῶν ἐντόνως τάς οἰκογενειακάς θρησκευτικάς αὐτοῦ καταβολάς, ἅμα τό πέρας τῶν σπουδῶν του ἐχειροτονήθη εἰς τόν α' βαθμόν τῆς ἱερωσύνης (4.8.1974) ὑπό τοῦ πνευματικοῦ πατρός αὐτοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας, ὁ ὁποῖος καί τόν μετωνόμασε εἰς Μελίτωνα, δούς αὐτῷ τό τετιμημένον ὄνομα τοῦ πολιοῦ Γέροντος Χαλκηδόνος Μελίτωνος. Εὐθύς ἀμέσως διωρίσθη Κωδικογράφος τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀπό τῆς θέσεως ταύτης ὑπηρέτησε μέχρι τῆς 28ης Φεβρουαρίου 1984, ὅτε καί προήχθη εἰς τήν κενωθεῖσαν τότε θέσιν τοῦ Ὑπογραμματέως.

Ἐν τῷ μεταξύ μετεξεπαιδεύθη εἰς τήν Γαλλίαν καί Ἀγγλίαν, ἐσυνώδευσεν εἰς πολλάς Ἀντιπροσωπείας τόν γεραρόν καί σοφόν Ἱεράρχην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Γέροντα Χαλκηδόνος κυρόν Μελίτωνα, ὡς προσωπικός αὐτοῦ γραμματεύς καί συμμετέσχεν ἐπίσης ὡς γραμματεύς εἰς ἐπισήμους Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας εἰς τά Διορθόδοξα καί Διαχριστιανικά συνέδρια.

Ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ τῆς Θεολογίας κατά τό ἔτος 1986 ὑπό τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης, ὑποστηρίξας τό θέμα. "Ἡ νῆσος Ἴμβρος, Συμβολή εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν ἱστορίαν της", ἔτυχε δέ τοῦ βαθμοῦ "ἄριστα". Ἡ ἐπιστημονική αὐτοῦ ἐργασία ἐδημοσιεύθη ἀργότερον τύποις ἐν Θεσσαλονίκῃ (1987).

Ὡς Ὑπογραμματεύς παρέμεινεν μέχρι τῆς 19ης Δεκεμβρίου 1987, ὅτε καί προήχθη εἰς τήν θέσιν τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῶν Συνοδικῶν Γραφείων.

Ἐκ τῆς ὑπευθύνου ταύτης θέσεως συνώδευσε τόν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κύριον κύριον Δημήτριον τόν Α' ἐπισκεφθέντα τάς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, τήν Αὐτοῦ Ἁγιότητα τόν Πάπαν Ρώμης Ἰωάννην Παῦλον τόν

Β', τήν Αὐτοῦ Χάριτα τόν 'Αρχιεπίσκοπον Καντουρίας Δρα Robert Runcie καί τό Παγκόσμιον Συμβούλιον 'Εκκλησιῶν.

Ὁ νέος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας διακρίνεται διά τήν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ πρός τήν Μητέρα 'Εκκλησίαν καί τόν σεπτόν Προκαθήμενον Αὐτῆς, διά την ἐργατικότητά του, διά τό ἀνύσταχτον αὐτοῦ ἐνδιαφέρον πρός τό καθῆκον, τήν συγγραφικήν ἱκανότητά του, διά τόν ἄψογον χειρισμόν τῆς πατρῴας γλώσσης, μαθητεύσας παρά τῷ Ἄρχοντι Μεγάλῳ Πρωτονοταρίῳ τῆς 'Αγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης 'Εκκλησίας καί ἀειμνήστῳ Καθηγητῇ 'Εμμανουήλ Φωτιάδῃ, τό εὐπροσήγορον τοῦ ὕφους του, τήν ταπεινοφροσύνην του, τόν σεβασμόν καί τήν ἀγάπην του πρός τούς μεγαλυτέρους καί τούς μικροτέρους του και τήν διάθεσίν του πρός θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν ὁπουδήποτε ὑπάρχωσιν αὗται. Πρός τούτοις, εἶναι ἐκ χαρακτῆρος τολμηρός, ἐνθουσιώδης, δέκτης τῶν μηνυμάτων τῆς ἐποχῆς μας καί ἄγρυπνος ὑπερασπιστής τῶν δικαιωμάτων καί προνομίων τοῦ 'Αποστολικοῦ καί Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Κατά τήν Συνοδικήν συνεδρίαν τῆς 2ας 'Οκτωβρίου ἐ. ἔ., ὡς ἤδη ἀνεφέρθη καί ἀνωτέρω, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κύριος κύριος Δημήτριος διά τήν προαγωγήν εἰς 'Αρχιερέα τοῦ 'Αρχιμανδρίτου Μελίτωνος ἔκαμε τήν ἑξῆς εἰσήγησιν πρός τό Ἱερόν Σῶμα: "Ἅγιοι ἀδελφοί, 'Ερμηνεύοντες τό πνεῦμα καί τήν συνείδησιν ὑμῶν τῶν σεβασμίων μελῶν τῆς περί ἡμᾶς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου εἰσηγούμεθα σήμερον ὑμῖν τήν προαγωγήν εἰς ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτην τοῦ Θρόνου τοῦ Ὁσιολογιωτάτου 'Αρχιγραμματέως κυρίου Μελίτωνος, ἀπό ἐτῶν ἀναλίσκοντος ἑαυτόν μετά ζήλου ὑποδειγματικοῦ καί ἀφοσιώσεως καί ἀποτελεσματικότητος εἰς τήν διακονίαν τῆς Μητρός 'Εκκλησίας. Ὡς γνωστόν, ὁ ἅγιος 'Αρχιγραμματεύς, ὅλως ἀξιεπαίνως διεκπεραιοῖ τάς ἀποφάσεις τῆς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου καί διεξάγει ὅλην τήν Πατριαρχικήν ἡμῶν ἀλληλογραφίαν, ἀναπληρῶν οὕτω τό κενόν ὅπερ ἐδημιούργησεν ὁ θάνατος τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Α' Πατριαρχικοῦ Γραφείου ἀειμνήστου Καθηγητοῦ Φωτιάδου καί τοῦ ἀειμνήστου Γραμματέως Χαραλάμπους Χαρισιάδου ἐνωρίτερον. Ἡ τοιαύτη ὑπερβάλλουσα ἐργατικότης τοῦ Τμηματάρχου ἡμῶν τούτου ἐδημιούργησεν εἰς αὐτόν πολλάκις καί προβλήματα ὑγείας, τῶν ὁποίων δέν ἀπηλλάγη παντελῶς καί πάρα τήν ὕπαρξιν τῶν ὁποίων συνεχίζει οὗτος ἐργαζόμενος μετά τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ. Ὅθεν φρονοῦμεν ὅτι εἶναι ἄξιον καί δίκαιον ἵνα ἀμείψωμεν αὐτόν ἠθικῶς διά τῆς προαγωγῆς ἥν εἰσηγούμεθα ὑμῖν, ἅγιοι ἀδελφοί, ἐνισχύοντες οὕτως αὐτόν ἐν τῇ περαιτέρω αὐτοῦ διακονίᾳ ἐπί κεφαλῆς τοῦ Γραφείου τῆς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, τήν συνέχισιν τῆς ὁποίας ὁμοίως εἰσηγούμεθα. Ἡ προαγωγή αὐτοῦ θέλει χαροποιήσῃ τήν περί ἡμᾶς 'Ομογένειαν, ἥτις περιβάλλει αὐτόν μετ' ἀγάπης καί ἐκτιμήσεως, ἀναγνωρίζουσα τούς κόπους αὐτοῦ. Ἅγιοι ἀδελφοί, Εὐχαριστοῦμεν ὑμῖν διά τήν, ἥν θεωροῦμεν βεβαίαν, σύμφωνον γνώμην ὑμῶν, προτρεπόμεθα δ' ὅπως τελεσθῶσι σήμερον κανονικαί ψῆφοι πρός ἀνάδειξιν τοῦ Ὁσιολογιωτάτου 'Αρχιγραμματέως ἡμῶν εἰς 'Αρχιερέα τῆς 'Αγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης 'Εκκλησίας".

Ἡ 'Αγία καί Ἱερά Σύνοδος ὁμοφώνως ἀποδεχθεῖσα τήν πρότασιν ταύτην τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, περί προαγωγῆς εἰς τό 'Αρχιερατικόν ἀξίωμα τοῦ 'Αρχιγραμματέως αὐτῆς Πανοσιολογιωτάτου 'Αρχιμανδρίτου κυρίου Μελίτωνος, ὥρισεν ὅπως γένωνται κανονικαί ψῆφοι αὐθημερόν πρός ἀνάδειξιν αὐτοῦ εἰς Ἱεράρχην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

'Επίσης ἀπεφάσισεν ὅπως ἐξακολουθήσῃ οὗτος ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ 'Αρχιγραμματεύοντος νά ἀσκῇ τά ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου καθήκοντα αὐτοῦ.

'Ακολούθως, πρός πλήρωσιν τῆς ἀπό τινος χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλαδελφείας, προυτάθησαν ὑπό μέν τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων κυρίου Συμεών, ὁ 'Αρχιμανδρίτης κύριος Μελίτων Καρᾶς, 'Αρχιγραμματεύς τῆς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, Κολωνίας κυρίου Γαβριήλ, ὁ Πανοσιολογιώτατος 'Αρχιμανδρίτης κύριος Βασίλειος Παπαδόπουλος, καί Πέργης κυρίου Εὐαγγέλου, ὁ Πανοσιολογιώτατος 'Αρχιμανδρίτης κύριος Εὐμένιος Ταμιωλάκης.
Τούτων τυχόντων τῆς καταλλήλου ὑποστηρίξεως ὑπό τῆς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, μετ' ἀνάθεσιν ὑπό τοῦ Πατριάρχου καί τῶν ψήφων τῶν ἀπουσιαζόντων Συνοδικῶν 'Αρχιερέων, οἱ Σεβασμιώτατοι 'Αρχιερεῖς κατῆλθον εἰς τόν Πάνσεπτον Πατριαρχικόν Ναόν τοῦ 'Αγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου καί ἐξέλεξαν παμψηφεί Μητροπολίτην Φιλαδελφείας τόν 'Αρχιμανδρίτην κύριον Μελίτωνα, 'Αρχιγραμματέα τῆς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου.

Παρατίθεται ἐνταῦθα διά τήν ἱστορίαν τό "Ὑπόμνημα" τῆς ἐκλογῆς τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος: "Δημήτριος ἐλέῳ Θεοῦ 'Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικός Πατριάρχης.

Τῆς 'Αγιωτάτης Μητροπόλεως Φιλαδελφείας ἐν χηρείᾳ διατελούσης, ἡμεῖς οἱ τήν Ἱεράν Σύνοδον συγκροτοῦντες 'Αρχιερεῖς, μετά τήν γενομένην Συνοδικῶς σκέψιν πρός πλήρωσιν αὐτῆς, καί πρότασιν καί προβολήν τριῶν ὑποψηφίων, τῶν μᾶλλον καταλλήλων εἰς τοῦτο, ἤτοι τῶν Πανοσιολογιωτάτων 'Αρχιμανδριτῶν κυρίων κυρίων Μελίτωνος Καρᾶ, Βασιλείου Παπαδοπούλου καί Εὐμενίου Ταμιωλάκη κατελθόντες ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ 'Αγίου 'Ενδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, προτροπῇ καί ἀδείᾳ τοῦ Παναγιωτάτου καί Σεβασμιωτάτου ἡμῶν Αὐθέντου καί Δεσπότου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου κυρίου Δημητρίου, καί ψήφους κανοκικάς προβαλλόμενοι, τῇ ἐπικλήσει τοῦ Παναγίου Πνεύματος, εἰς ἐκλογήν καί ἀνάδειξιν τοῦ ἀξίου ἐκ τῶν τεθέντων τριῶν ὑποψηφίων προσώπου, προεκρίναμεν τόν Πανοσιολογιώτατον 'Αρχιγραμματέα κύριον Μελίτωνα. 'Εφ' ᾧ καί εἰς ἔνδειξιν διηνεκῆ καί μόνιμον παράστασιν κατεστρώθη τά ὀνόματα αὐτῶν ἐν τῷδε τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῆς 'Αγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης 'Εκκλησίας. 'Εν ἔτει σωτηρίῳ αϡϟα', κατά μῆνα 'Οκτώβριον (β'). 'Επινεμήσεως ΙΔ'.

† ὁ Χαλκηδόνος Βαρθολομαῖος,
† ὁ Ροδοπόλεως Ἱερώνυμος,
† ὁ Ἴμβρου καί Τενέδου Φώτιος, ἔχων καί τήν ψῆφον τοῦ Μητροπολίτου Χαλδίας κυρίου Κυρίλλου,
† ὁ Πριγκηποννήσων Συμεών, ἔχων καί τήν ψῆφον τοῦ Μητροπολίτου Σταυρουπόλεως κυρίου Μαξίμου,
† ὁ Κολωνίας Γαβριήλ,
† ὁ Πέργης Εὐάγγελος,
† ὁ Λύστρων Καλλίνικος,
† ὁ Δέρκων Κωνσταντῖνος,
† ὁ Ἡλιουπόλεως καί Θείρων 'Αθανάσιος,
† ὁ Μελιτηνῆς Ἰωακείμ.
(Πατριαρχικός Κῶδιξ Ὑπομνημάτων σελ. 123).

Τό ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ὑπεβλήθη, κατά τήν τάξιν, εἰς τήν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα, τόν Πατριάρχην, ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος, ἐκτελέσαντος χρέη νυμφαγωγοῦ.

'Ακολούθως, ὑπό τοῦ γράφοντος, Ὑπογραμματέως τῆς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκλήθη ὁ νεοεκλεγείς Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κύριος Μελίτων, πρός τόν ὁποῖον ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, προσαγορεύουσα τοῦτον εἶπε τά ἑξῆς: "Θεοφιλέστατε 'Εψηφισμένε Μητροπολῖτα Φιλαδελφείας κύριε Μελίτων,

'Ασμένως ἀγγέλλομέν σοι καί ἀπό τῆς ἐπισήμου ταύτης θέσεως ὅτι, εἰσηγήσει τῆς ἡμῶν Μετριότητος, ὁμογνώμῳ δε καί ὁμοψύχῳ ψήφῳ τῆς περί ἡμᾶς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ ὑμετέρα ἀγαπητή Θεοφιλία ἐξελέγη Μητροπολίτης τῆς 'Αγιωτάτης Μητροπόλεως Φιλαδελφείας. Τοῦτο εἶναι δικαία ἐπιβράβευσις τῆς ἐνζήλου μέχρι σήμερον προσφορᾶς σου τῇ Μητρί 'Εκκλησίᾳ, ἥν περιπαθῶς ἠγάπησας καί ὑπέρ τῆς εὐσταθείας καί προβολῆς τῆς ὁποίας ἀόκνως ἐργάζεσαι, μέ τό δοθέν σοι πλούσιον τάλαντον, "ἐν ἑσπέρᾳ καί πρωΐ καί μεσημβρίᾳ καί ἐν παντί καιρῷ". Πεποίθαμεν ὅτι ἡ δικαία αὕτη προαγωγή σου θά εἶναι καί μία ὤθησις καί ἐνίσχυσις εἰς συνέχισιν καί ἐν τῷ μέλλοντι τῆς καρποφόρου διακονίας σου ὑπέρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριαρχείου καί τῆς ἐκπληρώσεως τῆς μεγάλης καί ὑψηλῆς ἀποστολῆς του ἐν τοῖς κόλποις τῆς 'Ορθοδοξίας καί εὐρύτερον ἐν τῷ Χριστιανισμῷ καί τῷ κόσμῳ. 'Επί τούτοις συγχαίρομέν σοι πατρικῶς ἐπί τῇ ἀναγνωρίσει καί ἀμοιβῇ τῶν κόπων σου καί καταστέφομέν σε διά τῶν εὐλογιῶν ἡμῶν, ἐκφράζοντες ἅμα καί τήν πατρικήν ἡμῶν διά σε ὑπερηφάνειαν. Ἄξιος!".

Ὁ Θεοφιλέστατος ἐψηφισμένος ἀπαντῶν ὑπέβαλε τά διακατέχοντα αὐτόν αἰσθήματα τῇ Αὐτοῦ Θειοτάτῃ Παναγιότητι καί τῇ 'Αγίᾳ καί Ἱερᾷ Συνόδῳ ὡς ἀκολούθως:
"Παναγιώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,

'Εν ψυχῇ συντετριμμένῃ καί συγκινήσει βαθείᾳ ἀλλά καί ἐν ἀπείρῳ εὐγνωμοσύνῃ πρός Ὑμᾶς, Παναγιώτατε, καί πρός ὑμᾶς, σεβάσμιοι συνοδικοί σύνεδροι, δέχομαι τό ἱερόν τοῦτο μήνυμα, τό ἐξαγγέλλον μοι ὅτι πατρικῇ προκρίσει καί προβλήσει τῆς Ὑμετέρας προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος καί εὐμενεῖ κανονικῇ ψήφῳ τῆς 'Αγίας καί Ἱερᾶς Συνό-

δου, καλοῦμαι ἵνα κλίνω τόν αὐχένα εἰς νέον τοῦ Κυρίου χρηστόν ζυγόν, καθιστάμενος Ἐπίσκοπος ἐν τῇ ποτνίᾳ Μητρί Ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Ἐλεηθείς ἀπό Θεοῦ νά ὑπηρετήσω ἀπό νεαρωτάτης ἡλικίας εἰς τάς ἐνταῦθα αὐλάς τοῦ Κυρίου, γνωρίζω τάς βαρυτάτας εὐθύνας, ἅς συνεπάγεται τό Ἀρχιερατικόν ἀξίωμα, καί μάλιστα ἐν τῇ Μητρί Ἐκκλησίᾳ, ἔνθα τά ποικίλα αἰτήματα ἔχουν βεληνεκές ὄχι μόνον τοπικόν, ἀλλά πανορθόδοξον καί παγχριστιανικόν, καί δή καί πανανθρώπινον, ὡς χαρακτηριστικῶς ἐτονίσατε, Παναγιώτατε. Μαθητεύσας παρά τούς πόδας τῆς Ὑμετέρας Ὑπάτης Κορυφῆς ἐπί δεκαεξαετίαν ὅλην εἶδον τά αἰτήματα ταῦτα διακονούμενα ὑπ' Αὐτῆς μετ' ἀγάπης πολλῆς, μειλιχιότητος καί αὐταπαρνήσεως, μετά τῆς περί Ὑμᾶς Θεοτιμήτου καί συνυπευθύνου Ἱεραρχίας, ὥστε νά διέπωμαι ταπεινῶς ὑπό τοῦ αὐτοῦ πνεύματος τῆς ἐν θυσίᾳ διακονίας καί προσφορᾶς. Σχών, λοιπόν, τό μοναδικόν τοῦτο προνόμιον νά μαθητεύσω παρ' Ὑμῖν, θειότατε Πάτερ, καί γνωρίσας καλῶς τό ἀνύστακτον τοῦ πνεύματός Σου, τόν παλμόν τῆς καρδίας Σου καί τό ἄκαμπτον τῆς θελήσεώς Σου ὑπέρ τῶν δικαίων καί τῆς εὐκλείας τοῦ Θρόνου Σου, ηὐτύχησα συγχρόνως νά συνεργασθῶ μετά πάντων ὑμῶν, Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Συνοδικοί πάρεδροι, ἀπό τῶν ἐπικαίρων θέσεων τῶν Συνοδικῶν Γραφείων, καί νά διδαχθῶ καί μορφωθῶ πολλά περί τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ζωῆς, τῶν ἀνθρωπείων καί τοῦ κόσμου γενικῶς, διό καί ὁ λόγος τῆς εὐχαριστίας μου πρός τήν Ὑμετέραν Παναγιότητα καί πρός ὑμᾶς πάντας εἶναι ὁ πρῶτος καί ὁ μέγιστος. Παραλλήλως, ἐπιτραπήτω μοι ὅπως, κατά τήν ἱεράν καί μοναδικήν ταύτην στιγμήν τῆς ζωῆς μου, μνησθῶ εὐγνωμόνως λίαν τοῦ μεγάλου ἐκείνου Ἱεράρχου τῆς Μητρός Ἐκκλησίας, τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κυροῦ Μελίτωνος, οὗτινος τό ὄνομα ἀναξίως φέρω καί παρά τοῦ ὁποίου ἐδιδάχθην τήν ἀγάπην καί ἀφοσίωσιν πρός τήν Ἐκκλησίαν καί τό ὕφος καί τόν τρόπον διακονίας καί προσφορᾶς πρός αὐτήν, ἀλλά καί τοῦ διαδόχου ἐκείνου, τοῦ Γέροντός μου Μητροπολίτου Βαρθολομαίου, ὑπό τοῦ ὁποίου τήν συνετήν καθοδήγησιν διετέλεσα μέχρι σήμερον καί τόν ὁποῖον ἔχω ἀπό σήμερον τήν τιμήν νά διαδέχωμαι, ἐγώ ὁ ταπεινός, εἰς τόν Θρόνον τῆς λαχούσης μοι Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Φιλαδελφείας. Παναγιώτατε, Ὑπείκων παντελῶς εἰς τό θεῖον θέλημα, τήν πρόκρισιν Ὑμῶν καί εἰς τήν Συνοδικήν κρίσιν ὁμολογῶ μέν τήν μηδαμινότητά μου, ἀλλά καί τήν πίστιν μου ἐπί τόν καλοῦντα Κύριον καί ἐλπίζω ὅτι θά δυνηθῶ νά φανῶ ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν Σας καί νά ἀνταποκριθῶ εἰς τάς ἐν εὐμενείᾳ πολλῇ ἀνατιθεμένας μοι Ἀρχιερατικάς εὐθύνας, δι' ἅς ἐπικαλοῦμαι προκαταβολικῶς τοῦ Ὑψίστου τό ἄμετρον ἔλεος καί τάς θεοπειθεῖς ὑμῶν εὐχάς. Εὐγνωμονῶ, Παναγιώτατε Πάτερ, ἀπείρως ἐπί πᾶσι καί ἀνανεώνω σήμερον, ἅπαξ ἔτι, τόν κατά Θεόν ὅρκον μου, ὅτι θά ἀναλώσω πάσας τάς δυνάμεις μου εἰς τήν πίστιν καί ἀφωσιωμένην ὑπηρεσίαν καί τήν δόξαν τοῦ πανιέρου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, μένων, ὡς μέχρι τοῦδε, διάκονος, ἐν κυριολεξίᾳ, τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ὑμετέρας πολυσεβάστου Παναγιότητος. Πολλά τά ἔτη Σας, Παναγιώτατε, καί ἅγιοι Συνοδικοί Ἱεράρχαι".

Μετά τό πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου οἱ Σεβασμιώτατοι Συνοδικοί Ἀρχιερεῖς κατῆλθον καί πάλιν εἰς τόν Πάνσεπτον Πατριαρχικόν Ναόν ὅπου καί ἔγινε ἀπό μέρους τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐψηφισμένου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κυρίου Μελίτωνος τό Μέγα Μήνυμα καί ἡ Εὐχαριστία κατά τήν καθιερωμένην τάξιν.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου Ἱεράρχου τῆς Μητρός Ἐκκλησίας ἐτελέσθη τήν Κυριακήν, 28ην Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., ἐν χαρμοσύνῳ ἀτμοσφαίρᾳ μετά πάσης τιμῆς καί μεγαλοπρεπείας, ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, προεξάρχοντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μέ συλλειτουργούς ἅπαντας τούς Σεβασμιωτάτους Συνοδικούς Ἀρχιερεῖς καί τούς ἐπί τούτῳ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐλθόντας Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Γερμανίας Αὐγουστῖνον, Βελγίου Παντελεήμονα, Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὄρους καί Ἀρδαμερίου Νικόδημον καί Μιλήτου Ἀπόστολον, ἡγούμενον τῆς ἐν Χαλκιδικῇ Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας.

Εἰς τό τέλος τῆς Δοξολογίας ὁ Θεοφιλέστατος Ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας ἀνέγνωσε τήν "Ὁμολογίαν Πίστεως". Ἡ χειροτονία αὐτοῦ ἐτελέσθη πρό τῆς ἀναγνώσεως, κατά τήν τάξιν, τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς.

Εἰς τό πυκνόν ἐκκλησίασμα συγκατελέγοντο συμπροσευχόμενοι ἐκ μέν τῆς Πόλεως οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Εὐχαΐτων κύριος Τιμόθεος, Θεοδωρουπόλεως κύριος Γερμανός καί Τρανουπόλεως κύριος Γερμανός, οἱ Πανιερώτατοι Μητροπολῖται Ἀμφιπόλεως κύριος Θεόκλητος, Σελευκείας κύριος Κύριλλος, Λαοδικείας κύριος Ἰάκωβος καί ὁ Θεοφιλέστατος Ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Σεβαστείας κύριος Δημήτριος, καί ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Ἀπαμείας κύριος Σπυρίδων, Λαμψάκου κύριος Μακάριος καί Ἰαμνείας κύριος Θεοφάνης, Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου ἐν τῇ Πόλει.

Ἐπίσης παρέστησαν οἱ Ἐξοχώτατοι κ. Εὐθύμιος Χριστοδούλου, Ἀναπληρωτής Ὑπουργός Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, κ. Βύρων Πολύδωρας, Ὑφυπουργός Προεδρείας Κυβερνήσεως, κυρία Καλλιόπη Μπουρδάρα, Ἀναπληρωτής Ὑπουργός Παιδείας καί Θρησκευμάτων καί ὁ πρώην Ὑπουργός Προεδρείας κύριος Νικόλαος Θέμελης, ὁ Ἐντιμότατος κύριος Χριστόδουλος Λάζαρης, Ὑποπρόξενος τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ἐντιμολογιώτατος κύριος Παναγιώτης Ἀγγελόπουλος, Ἄρχων Μέγας Λογοθέτης καί Μέγας Εὐεργέτης τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας μετά τῆς Εὐγενεστάτης συζύγου αὐτοῦ κ. Ἑλένης, Ἀρχοντίσσης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Σύν τοῖς ὡς ἄνω προσῆλθον συμπροσευχόμενοι καί ὁμάς Ἁγιορειτῶν Πατέρων, ἄλλοι κληρικοί ἐξ Ἑλλάδος καί τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὀφφικιάλιοι τῆς Ἁγίας του Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, Νομικοί Σύμβουλοι τῶν Πατριαρχείων, Ἐκπαιδευτικοί, οἱ οἰκεῖοι τοῦ νεοχειροτονηθέντος μέ ἐπί κεφαλῆς τόν πατέρα τοῦ κύριον Κωνσταντῖνον Καρᾶν, ὅμιλοι προσκυνητῶν ἐξ Ἑλλάδος καί πλῆθος εὐσεβοῦς λαοῦ ἐκ τῆς Πόλεως.

Ἐν τέλει τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Πατριάρχης ἐπέθηκεν ἐπί τῆς κεφαλῆς τοῦ Μητροπολίτου Φιλαδελφείας τήν Ἀρχιερατικήν μίτραν καί ἐνεχείρησε τήν ποιμαντορικήν ράβδον.

Ἀκολούθως, ὁ Σεβασμιώτατος ἀνελθών εἰς τόν Ἀρχιερατικόν Θρόνον, ἐποίησεν ἀπόλυσιν καί διένειμεν τό ἀντίδωρον.

Ἐπηκολούθησε δεξίωσις ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Θρόνου τῶν Πατριαρχείων, καθ' ἥν ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης εἶπε τά ἑξῆς:

"Ἱερώτατε Μητροπολῖτα Φιλαδελφείας, ὑπέρτιμε καί ἔξαρχε Λυδίας καί Πρόεδρε Βενετίας, κύριε Μελίτων, ἀδελφέ ἐν Κυρίῳ καί συλλειτουργέ λίαν ἀγαπητέ,

Ναί! Ἀδελφός ἡμῶν ἀπό τῆς σήμερον, τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου, σύ ὁ μέχρι χθές πρόθυμος διάκονος καί θεράπων τῆς ἡμῶν Μετριότητος καί πάντων. Καί σέ τιμᾷ τό γεγονός ὅτι, κατά τό Μικρόν Μήνυμα, ἀμέσως μετά τήν παμψηφεί ἀνάδειξίν σου εἰς Ἐπίσκοπον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐδήλωσας ἐπί Συνόδου ὅτι θά παραμείνῃς κυριολεκτικῶς διάκονος, παραμένων καί ἐφεξῆς ἐπικεφαλῆς τοῦ Γραφείου τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου καί τῶν συναφῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὑπηρεσιῶν.

Εἰς τόν ἱερόν τοῦτον χῶρον καί εἰς τήν ἁγίαν ταύτην διακονίαν διέπρεψες μέχρι σήμερον, διακριθείς διά τόν ζῆλον καί τήν ἐργατικότητά σου, τήν φιλοτιμίαν καί τήν προθυμίαν σου, τήν ὑποδειγματικήν ἀφοσίωσιν εἰς τό καθῆκον καί τό ζωηρόν ἐνδιαφέρον σου διά τήν προώθησιν τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας, καί ταῦτα πάντα ἀπό φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός, ἐνίοτε δέ καί ἀπό νυκτός μέχρι φυλακῆς πρωΐας, ὅταν ἐπείγουσα ἀνάγκη τῆς Ἐκκλησίας τό ἀπῄτει. Οὐδέποτε ἠρνήθης ὑπηρεσίαν, οὐδέποτε δυσανασχέτησες, οὐδέποτε προέβαλες κόπωσιν, ἐνῷ πολλάκις ὑπῆρχε πράγματι αὕτη, διά νά ἀποφύγῃς ἀνταπόκρισιν εἰς τάς πολλαπλᾶς ὄντως ἀπαιτήσεις τῶν Συνοδικῶν Γραφείων, εἰς τά ὁποῖα ἀπό δεκαεξαετίας πιστῶς διακονεῖς.

Καί ἦλθεν ἡ στιγμή κατά τήν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία ἤμειψε τούς κόπους σου ἐν τῇ δικαιοκρισίᾳ αὐτῆς καί σέ ἀνύψωσεν εἰς τό μέγα τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα, σύν τῇ ἐντολῇ νά συνεχίσῃς τήν ἀποδοτικήν προσφοράν σου. Καί σύ ὅπως πάντοτε μέχρι τοῦδε, οὕτω καί τήν φοράν ταύτην ἀγογγύστως ἀπεδέχθης τήν ἐντολήν καί κύψας τόν αὐχένα ἀπήντησες τῇ Ἐκκλησίᾳ: "Ἰδού ὁ δοῦλος Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμά σου". Καί τό ρῆμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ρῆμα Κυρίου, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ὁ εἰς τούς αἰῶνας παρατεινόμενος Χριστός.

Συνεργός, λοιπόν, ἐν Κυρίῳ τοῦ Πατριάρχου σου καί τῶν λοιπῶν ἐνταῦθα ἁγίων ἀδελφῶν, ἔρχεσαι νά συνεχίσῃς μαζί μας τήν ἐν ταπεινώσει καί ἀνεξαντλήτῳ ἀγάπῃ ὑπηρεσίαν καί προσφοράν τοῦ Φαναρίου ὡς παράγοντος πνευματικῆς οἰκοδομῆς καί πολιτισμοῦ πρός τά ἐγγύς καί τά μακράν τέκνα του καί πρός ὅλην τήν ἀνθρωπότητα.

Διότι, "Τό Φανάρι, ὅπως λέγει σύγχρονος συγγραφεύς, ἀσχοληθείς μέ τά κατ' αὐτό, εἶναι μία πραγματικότητα πού σημαδεύει-συνειδητά ἤ ὑποσυνείδητά- τήν ζωήν ὅλων μας, σχετικῶν καί ἄσχετων, γιατί φανερώνει μιά τραγωδία: Τή Μάνα ἐκείνη πού ἔχοντας χάσει μέσα ἀπό τίς παράξενες ἱστορικές συνθῆκες τά δικά της τά σαρκικά παιδιά, γίνεται στοργική Μάνα γιά τά παιδιά ὅλου τοῦ κόσμου, διδάσκαλος φιλάνθρωπος, ποιμένας ἀγαθός γιά ὅλην τήν Οἰκουμένη.

Τό Πατριαρχεῖο μέ κάθε του διάλογο σιωπᾷ καί μέ τή σιωπή του συνδιαλέγεται. Τό Πατριαχεῖο φανερώνει καί μαρτυρεῖ τόν ἀληθινό δρόμο, ἀφοῦ οὐσιαστικά κι' ἀσταμάτητα ζεῖ καί τρέφεται ἀπό τό Παύλειον "οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλά τήν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν".

Χαίρομεν διότι ἔχεις βαθεῖαν συνείδησιν τῆς τιμῆς, τήν ὁποίαν ἀποτελεῖ διά σέ καί δι' ἡμᾶς αὐτούς καί διά πάντα ἕτερον τό διακονεῖν ἐν ταῖς αὐλαῖς ταύταις, ἤτοι ἀπό τῶν ἱερῶν πνευματικῶν ἐπάλξεων τῆς Μητρός Ἐκκλησίας. Καί μέ τήν συναίσθησιν ταύτην συνέχισε τήν προσφοράν σου ἐν τοῖς συνοδικοῖς Γραφείοις, καί δή ἐν τῇ Ἁγίᾳ καί Ἱερᾷ Συνόδῳ, τῷ βουλευτηρίῳ τούτῳ, ἔνθα ἐν φόβῳ θεοῦ συζητοῦνται καί θεωροῦνται τά ἀπασχολοῦντα τήν Ἐκκλησίαν ζητήματα καί ἔνθεν ἐκπορεύονται αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς, εἰς οἰκοδομήν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς παρηγορίαν καί ἐνίσχυσιν τῶν πιστῶν καί εἰς ἑδραίωσιν τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης καί τῆς ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας.

Συγχαίρομέν σοι πατρικῶς ἅπαξ ἔτι ἐπί τῇ τιμητικῇ προκρίσει τῆς Ἐκκλησίας καί ὁμοῦ μετά σοῦ συγχαίρομεν καί τῷ Γέροντί σου καί τοῖς κατά σάρκα πατρί καί ἀδελφοῖς σου καί ἅπασι τοῖς ὁμοχωρίοις καί φίλοις σου καί ἐπικαλούμεθα ἐπί πάντας τήν χάριν καί τήν εὐλογίαν τοῦ Παρακλήτου, τοῦ Ὁποίου ἡ πνοή ἐπλήρωσε σήμερον ὅλον τόν οἶκον τοῦτον "οὗ εἴμεθα καθήμενοι". "Ἄξιος!".

* * * * * *

Μεθ' ὃ ὁ νέος Ἱεράρχης ἐν συγκινητικῇ προσλαλιᾷ ἀντιφώνησεν ἐπί λέξει:

"Παναγιώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,
Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
Ἐξοχώτατοι κύριοι Ὑπουργοί,
Ἐντιμολογιώτατοι Ἄρχοντες,
Πατέρες καί ἀδελφοί ἐν Κυρίῳ,
Ἀγαπητοί μου φίλοι,

"Μικράν ἔχεις δύναμιν καί ἐτήρησάς μου τόν λόγον καί οὐκ ἠρνήσω τό ὄνομά μου" (Ἀποκ. 3,8).
Ὁ λόγος τῆς Ἱερᾶς Ἀποκαλύψεως οὗτος, ἀναφερόμενος εἰς τόν Ἄγγελον, δηλαδή εἰς τόν Ἐπίσκοπον, τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ Ἐκκλησίας, εἰς ὅλην τήν λακωνικήν αὐτοῦ βραχύτητα σκιαγραφεῖ ἐπιγραμματικῶς καί ὡς ἄριστα τήν ἀντινομικήν φύσιν τοῦ πιστοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ, πού πρέπει νά εἶναι πᾶς ὁ εἰς τό ὄνομα Αὐτοῦ βεβαπτισμένος, ἰδιαιτέρως δέ ὁ Ἐπίσκοπος.

Καθιστάμενος ἀπό τῆς σήμερον, Παναγιώτατε, ὡς ἐκ τῆς διά τῶν τιμίων καί σεπτῶν χειρῶν Σου καί τῶν συλλειτουργῶν Σου ἁγίων Ἀρχιερέων χειροτονίας μου εἰς τόν τρίτον καί ὕψιστον βαθμόν τῆς ἱερωσύνης, ταπεινός διάδοχος τοῦ Ἀγγέλου τῆς Ἐκκλησίας Φιλαδελφείας, καί τοῦ ἔργου τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐλάχιστος συνεχιστής, ἀναλογίζομαι ἐν τρόμῳ ὅτι τῷ ὄντι ὅση καί ἄν εἶναι ἡ κατά κόσμον δύναμις καί προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου, δέν ἐπαρκεῖ εἰς ἐπιτέλεσιν τοιαύτης ὑπερανθρώπου ἀποστολῆς. Καί ἐν τούτοις δέν ἀποδειλιῶ, διότι γνωρίζω ὅτι ἐν πάσῃ τῇ ὁμολογουμένῃ ἀδυναμίᾳ μου ἠλεήθην μεγάλως ὑπό τοῦ Θεοῦ νά τηρήσω ἀπαρέγκλιτον τήν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ παιδιόθεν ἔνταξιν καί κλῆσίν μου, νά ὑπηρετήσω ὅση μοι δύναμις μέχρι σήμερον αὐτήν καί νά βιώσω τάς μέχρι τοῦδε ἡμέρας τῆς ταπεινῆς μου ζωῆς ἐν συνεχεῖ ἐπικλήσει τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καί τῆς Παναγίας Μητρός Του.

Τήν πιστότητα καί ἀφοσίωσιν αὐτήν προβάλλει ἐπικαίρως καί ἡ ἀνωτέρω φράσις τῆς Ἀποκαλύψεως ὡς μοναδικήν ἐλπίδα καταξιώσεως τοῦ εἰς τόν χρηστόν τοῦ Κυρίου ζυγόν διά βίου ἀφιερουμένου ἀνθρώπου.

Μή διαθέτων, λοιπόν, Παναγιώτατε, ἄλλους τίτλους εὐγενείας ἤ κατά κόσμον περγαμηνάς πέποιθα ὅτι τό ἄμετρον ἔλεος τοῦ καλέσαντός με Ἰησοῦ Χριστοῦ θά ἐπιβλέψῃ, διά τῶν εὐχῶν Σας, καί ἐπί τήν ἰδικήν μου ταπείνωσιν, διά νά μέ ἀναδείξῃ ἐν τῷ Ἀμπελῶνί Του ἀντάξιον τῶν Ὑμετέρων προσδοκιῶν ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἄλλωστε, ἐν τῇ ὡς ἄνω περιγραφῇ τοῦ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀδυναμίᾳ θριάμβου τοῦ Θείου ἐλέους, ὅλοι ἡμεῖς, οἱ τά ἐνταῦθα σκηνώματα τοῦ Κυρίου καί τήν Κιβωτόν τοῦ Γένους φυλάσσοντες, διαβλέπομεν ὁ καθείς μας ὄχι μόνον τήν ἰδικήν του φυσιογνωμίαν καί ἐν ταπεινώσει πορείαν, ἀλλά καί συνόλης τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τόν ἱερόν δόλιχον, ὅστις, ἄν καί ἐσχάτως διακονεῖται ὑπό ὀλίγων καί κατά κόσμον ἀδυνάτων ἀνθρώπων, ὅμως εὐλογεῖται πάντοτε δαψιλῶς ὑπό τοῦ Κυρίου, τοῦ βραβεύοντος τόν πόθον καί τό φρόνημα καί τήν πρόθεσιν ὑπέρ πᾶσαν ἄλλην προϋπόθεσιν καί κατά κόσμον καταβολήν.

Ἀλλ' ἐκ τῆς προσωπικῆς σήμερον Πεντηκοστῆς μου μόλις ἐξερχομένῳ, Παναγιώτατε Αὐθέντα καί Δέσποτα, ἐπιτρέψατέ μοι, πρωτίστως πρός Ὑμᾶς νά στρέψω τούς εὐγνώμονας ὀφθαλμούς καί νά ἐκφράσω τάς ἀπείρους εὐχαριστίας μου δι'ὅσα παρά τῆς Μητρός Ἐκκλησίας παιδιόθεν, καί παρά τῆς Παναγιότητός Σου ἰδιατέρως, ἀπό τῆς εἰς τήν Πατριαρχικήν Αὐλήν εἰσόδου μου μέχρι σήμερον ἐδέχθην εὐεργεσίας, αἱ ὁποῖαι καί μέ ἐστήριξαν μεγάλως εἰς τό νά ἀνταποκριθῶ κατά δύναμιν εἰς τάς ἑκάστοτε ἀνατεθείσας μοι ἱεράς ὑποχρεώσεις καί τιμητικάς εὐθύνας.

Ἐν τῷ σεπτῷ καί ἱλαρῷ προσώπῳ τῆς Ὑμετέρας Θεοφρουρήτου Κορυφῆς, Τιμιώτατε Πάτερ, ἠτένισα πάντοτε τήν πιστοτέραν ἔκφρασιν τῆς πατρικῆς στοργῆς, τήν ἐπιεικεστέραν κρίσιν τῆς ἐν Θεῷ καρτερίας, τήν σταθερωτέραν ποδηγεσίαν ἐν ἀποστολικῇ ἀπλότητι, διό καί εἶχον καί ἔχω πάντοτε τήν βεβαιότητα ὅτι, ἀκόμη καί κατά τάς κρισιμωτέρας στιγμάς τῶν ἐν τῇ Διοικήσει ἀναποφεύκτων δυσχερειῶν καί κινδύνων καί ἐν ὥρᾳ δειλίας, ὄντως "συνεπορεύετο μεθ' ἡμῶν", διά τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, ὁ Θεός. Διά βίου παντός, Παναγιώτατε, Σᾶς εἶμαι εὐγνώμων καί ὑπόχρεως διά τήν πατρικήν Σας πρός με στήριξιν καί ἐνίσχυσιν, εἰς τήν ὁποίαν καί ὀφείλω τήν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ σήμερον διακονίαν μου.

Ἀλλά καί πρός πάντας τούς ἁγίους Συνοδικούς Ἀρχιερεῖς πολλάς ὀφείλω χάριτας διά τε τήν ἐκδηλωθεῖσαν ἑκάστοτε ὑπ' αὐτῶν ἐμπιστοσύνην πρός τό ταπεινόν μου πρόσωπον, κατά τήν ἀπό τῶν καιρίων θέσεων τῶν Συνοδικῶν Γραφείων ἐκτενῆ συνεργασίαν, καί διά τάς πολυτίμους αὐτῶν ὑποδείξεις καί συμβουλάς, αἵτινες μέ ἐχειραγώγησαν εἰς τήν κατά τό δυνατόν καλυτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μου, καί διά τήν τιμίαν καί ὁμόθυμον ψῆφόν των καί διά τήν συμμετοχήν των εἰς τήν σημερινήν θείαν πανδαισίαν.

Μέ ὅλην ὅμως ἰδιαιτέραν εὐγνωμοσύνην καί συγκίνησιν ἀναφέρομαι, κατά τήν ἱεράν αὐτήν ἡμέραν, εἰς τήν σεπτήν μνήμην τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος καί κορυφαίου ἐν Ἱεράρχαις Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κυροῦ Μελίτωνος, ὅστις δέν μοι ἐκληροδότησε μόνον τό πολύτιμόν του Ὄνομα, τό ὁποῖον ἐτίμησε διορθοδόξως, διαχριστιανικῶς καί διεθνῶς, ἀλλά πρό πάντων μέ ἐδίδαξε διά τοῦ ζῶντος παραδείγματός του τήν ἄκραν ἀφοσίωσιν εἰς τόν πάνσεπτον Οἰκουμενικόν Θρόνον· τήν πορείαν εὐθύνης καί τήν μέχρις αὐτοθυσίας διακονίαν εἰς τά ἐν γένει ἱερά τῆς Ἐκκλησίας συμφέροντα, τέλος δέ καί τήν ἐν ἀνάγκαις καί θλίψεσι καρτερίαν καί ἄνευ γογγυσμοῦ ὑποταγήν εἰς τό θέλημα τοῦ Κυρίου. Τήν φωτεινήν προσωπικότητά Του πάντοτε θά ἀναπολῶ καί θά διδάσκωμαι καί θά ἀναπαύωμαι ἐν ὥρᾳ θλίψεως ἐξ αὐτῆς.

Εἰς τόν Σεβασμιώτατον Γέροντά μου Μητροπολίτην Χαλκηδόνος Βαρθολομαῖον, μετά τοῦ ὁποίου συνδέομαι ἀπό τῶν παιδικῶν μου χρόνων καί ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πολύτιμος σύμβουλος καί ὁδηγός μου καί εὐηρεστήθη νά μέ χειροτονήσῃ εἰς Διάκονον· ἀλλά καί οὐδέποτε ἐπαύσατο καθοδηγῶν με διά τῆς συνετῆς συμβουλῆς του ἔν τε τῇ διακονίᾳ μου εἰς τήν Πατριαρχικήν Αὐλήν καί εἰς τόν ἐν γένει βίον μου· καί

τόν ὁποῖον διαδέχομαι ἀπό τῆς σήμερον εἰς τόν Θρόνον τῆς λαχούσης μοι Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Φιλαδελφείας· ἐπιθυμῶ νά ἐκφράσω καί κατά τήν στιγμήν ταύτην, ἐπί τό ἐπισημότερον, τόν λόγον τῆς ἀπείρου εὐχαριστίας μου καί τήν βαθεῖάν μου εὐγνωμοσύνην.

Ὡσαύτως ἐπιθυμῶ νά μνημονεύσω, ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ, τό ὄνομα τῆς ἀειμνήστου μητρός μου Στυλιανῆς, ἡ ὁποία ἀνυστάκτως ἐμερίμνησε νά μέ ἀναθρέψῃ ἐν παιδείᾳ καί νουθεσίᾳ Κυρίου, ἀλλά καί ἐν πτωχείᾳ πολλῇ διατελοῦσα εἰργάσθη μετά τῶν παρόντων σήμερον ἐνταῦθα πατρός μου Κωνσταντίνου καί τῶν ἀδελφῶν μου ὑπερανθρώπως διά νά καταστήσουν δυνατήν τήν εἰς τά γράμματα πορείαν μου· καί ἐκ τῆς τοιαύτης ἐθελοθυσίας ἠσθένησεν ἀνιάτως ἡ μήτηρ μου καί κυριολεκτικῶς ἐθυσιάσθη ὑπέρ ἐμοῦ. Τό αὐτό ἔπραξαν καί ὁ πατήρ καί οἱ ἀδελφοί μου ἐργαζόμενοι ἐν Ἴμβρῳ κατ'ἀρχάς καί ἀπάτριδες ἐν συνεχείᾳ, διά τήν μόρφωσίν μου. Ἀπό τῆς θέσεως ταύτης ἀναγνωρίζω τάς θυσίας των, ἐκφράζω πρός τήν μνήμην τῆς μητρός μου καί πρός τούς ἐν ζωῇ πατέρα καί ἀδελφούς μου τήν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην καί εὐχαριστίαν μου.

Καί τούς λοιπούς σεβασμίους Ἱεράρχας τοῦ Θρόνου ἐνταῦθα, τούς διδασκάλους μου, καί ὅλως ἰδιαιτέρως τούς ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Αὐλῇ συναδέλφους μου, μέ ἐπικεφαλῆς τόν ἅγιον Πρωτοσυγκελλεύοντα, ἀλλά καί τούς λοιπούς τιμίους συνεργάτας μου ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Συνόδου, οἱ ὁποῖοι πάντοτε ἐν ἀδελφικῇ στοργῇ καί κατανοήσει συνειργάσθησαν καί συνεργάζονται μετ' ἐμοῦ καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ὀφείλω νά εὐχαριστήσω ἐγκαρδίως καί νά εὐχηθῶ ὅπως ἀποδίδῃ ἑκάστῳ ὁ Κύριος "κατά τήν καρδίαν αὐτοῦ".

Πρός ὅλους τούς εὐγενῶς προσελθόντας εἰς τήν κορυφαίαν σήμερον χαράν μου σεβασμίους Ἱεράρχας καί πολυτίμους φίλους, μέ ἐπικεφαλῆς τούς ἐξοχωτάτους κυρίους Ὑπουργούς, εἴτε ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἔσπευσαν νά παρευρεθοῦν ἐνταῦθα εἴτε ἐκ διαφόρων σημείων τῆς Πόλεως, καθώς καί πρός τούς ὁμοπατρίους μου Ἰμβρίους· ἐπιθυμῶ νά ἐκφράσω πρός ὅλους ὑμᾶς τούς παρόντας, καί πρός ἕνα ἕκαστον κατ' ὄνομα τάς θερμοτέρας τῶν εὐχαριστιῶν μου.

Ἄς μοι ἐπιτραπῇ τέλος νά ἀπευθύνω τάς θερμάς εὐχαριστίας μου πρός τόν "εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν πρόθυμον" Ἄρχοντα Μ. Εὐεργέτην καί Μ. Λογοθέτην τῆς Μητρός Ἐκκλησίας Παναγιώτην Ἀγγελόπουλον μετά τῆς ἐριτίμου συζύγου αὐτοῦ Ἑλένης, Ἀρχοντίσσης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, καί πρός τήν οἰκογένειάν των, εἰς τήν εὐσέβειαν καί φιλογένειαν τῆς ὁποίας καί ὀφείλεται ἡ ἀνέγερσις τοῦ Πατριαρχικοῦ τούτου Οἴκου, διά τήν τιμητικήν των παρουσίαν ἐνταῦθα κατά τήν μοναδικήν ταύτην ἡμέραν τῆς ζωῆς μου.

Τό λοιπόν, Παναγιώτατε καί Θειότατε Δέσποτα, διαβεβαιοῦμαι καί αὖθις τήν τε Ὑμετέραν Σεπτήν Κορυφήν καί τήν Μητέρα Ἐκκλησίαν ὅτι καί ἐφεξῆς δέν πρόκειται νά φεισθῶ κόπων καί μόχθων ὑπέρ τοῦ κλέους καί τῆς εὐσταθείας τοῦ πανιέρου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καί τοῦ Γένους μας, ὅση μοι δύναμις ἐργαζόμενος.

Καί νῦν, εὐλόγησόν με, Δέσποτα ἅγιε, ταῦτα ὑπισχνούμενον.

Ἔστωσαν δέ μοι ἡ Παναγία καί Ὁμοούσιος καί Ζωαρχική Τριάς καί ἡ Πατρική Ὑμῶν εὐχή βοηθός καί συνοδός καί ἀντιλήπτωρ διά βίου.

Πολλά τά ἔτη Σας, Παναγιώτατε!".

Ἐν τέλει δ' ἐδέχθη τά συγχαρητήρια καί τάς εὐχάς πάντων τῶν παρισταμένων.

Εὐχή ὅλων μας εἶναι ὅπως ὁ νέος Ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καί τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν γνωστήν προσφοράν του, περιβεβλημένος πλέον καί μέ τήν χάριν τῆς Ἀρχιερωσύνης, συνεχίσῃ νά προσφέρῃ τάς πολυτίμους αὐτοῦ ὑπηρεσίας ἐν ὑγείᾳ, πνευματικῇ ἀκμῇ, χαρᾷ καί αἰσιοδοξίᾳ ὑπέρ τῆς Μητρός Ἐκκλησίας καί τοῦ Γένους.

Η ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

Στις 26 Οκτωβρίου 1990 εγένοντο τα εγκαίνια του Επιμορφωτικού Ινστιτούτου Δασκάλων της Ομογένειας Μ. Βρετανίας. Τον αγιασμό τέλεσε ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μ. Βρετανίας κ. Γρηγόριος παρόντων και των Θεοφιλεστάτων Επισκόπων Κυανέων κ. Χρυσοστόμου και Νύσσης κ. Ελευθερίου, και εκπροσώπου των Τριών Εκπαιδευτικών Φορέων της Ομογένειας, ως επίσης και εκπρόσωποι της Ελληνικής Πρεσβείας και της Υπάτης Αρμοστείας Λονδίνου και πλήθος κόσμου.

Το Ινστιτούτο αυτό, το οποίο στεγάζεται σε αίθουσες παραχωρούμενες από την Κοινότητα Απ. Βαρνάβα Wood Green και διευθύνεται επί του παρόντος από την προϊσταμένη της Κυπριακής Εκπαιδευτικής Αποστολής κα Έλλη Παπαφώτη, λειτουργεί κάθε Παρασκευή από τις 6-9 μ.μ. Σ'αυτό διδάσκουν ως επί το πλείστον εκπαιδευτικοί προερχόμενοι από τους κόλπους της Ομογένειας και καλύπτουν θέματα όχι μόνο καθαρά διδακτικής θεωρίας και μεθοδολογίας, αλλά και γενικώτερου προβληματισμού.

Μετά τον Αγιασμό και το χαιρετισμό από μέρους του Σεβασμιωτάτου, ανεγνώσθη μήνυμα του Υπουργού Παιδείας της Κύπρου Δρα Χρ. Χριστοφίδη και μίλησαν εκπρόσωποι των τριών Φορέων, ο Ύπατος Αρμοστής της Κύπρου κ. Άγγελος Αγγελίδης, η Πρόξενος της Ελλάδος κ. Κατερίνα Πολυζωΐδου και η Προϊσταμένη της Κυπριακής Εκπαιδευτικής Αποστολής και Διευθύνουσα το Ινστιτούτο κα Έλλη Παπαφώτη.

Δημοσιεύουμε πιο κάτω τις ομιλίες που μας απεστάλησαν. Δημοσιεύουμε επίσης την εγκύκλιο που απεστάλη από τον Σεβασμιώτατο πρός όλους τους ωρομισθίους δασκάλους των σχολείων του ΚΕΣ και η οποία κοινοποιήθηκε επίσης προς τα κατά τόπους εκκλησιάσματα των Ναών της Ιεράς Αρχιεπισκοπής:

Ἀπό την δεξίωση πρός τιμή τῶν δασκάλων τῶν δύο Ἐκπαιδευτικῶν Ἀποστολῶν Ἑλλάδος καί Κύπρου πού δόθηκε στήν Ἀρχιεπισκοπή στίς 6 Νοεμβρίου 1990.

Αξιοτίμους
Ωρομισθίους Δασκάλους
των Ελληνικών Σχολείων των Κοινοτήτων
της Ιεράς Αρχιεπισκοπής

3η Οκτωβρίου, 1990

ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ

Αγαπητοί,

Οπως σας είχαμε ανακοινώσει και παλαιότερα, στο Λονδίνο ιδρύθηκε και θα λειτουργήσει "Επιμορφωτικό Ινστιτούτο Δασκάλων της Ομογένειας". Η έναρξη των μαθημάτων θα γίνει την Παρασκευή, 26 Οκτωβρίου 1990, στις 6μ.μ., σε αίθουσα παραχωρούμενη για τον σκοπό αυτό από την Κοινότητα Αποστόλου Βαρνάβα, Wood Green.

Τα μαθήματα θα γίνονται μια φορά την εβδομάδα, κάθε Παρασκευή και ώρα 6-9μ.μ.

Εσωσκλείουμε για πληροφόρησή σας το Αναλυτικό Πρόγραμμα του πρώτου τριμήνου.

Στο Ινστιτούτο, που έχει την πλήρη έγκριση των Υπουργειών Παιδείας Ελλάδος και Κύπρου, θα διδάσκουν ειδικοί Καθηγητές, και στο τέλος της σχολικής χρονιάς θ' απονέμεται κατόπιν εξετάσεων ειδικό δίπλωμα, το οποίο θ'αποτελεί απαραίτητο προσόν για προτίμηση διορισμού ωρομισθίων δασκάλων στα σχολεία της Ομογένειας.

Παρακαλείσθε λοιπόν όπως εγγραφείτε στο Ινστιτούτο αυτό και παρακολουθείτε ανελλιπώς τα μαθήματά του, ώστε να αποκτήσετε και τα τυπικά εκείνα προσόντα για να μπορέσετε να υπηρετήσετε καλύτερα και αποδοτικώτερα στα Ελληνικά μας Σχολεία.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθύνεστε στα Γραφεία του ΚΕΣ στο Wood Green: 22 Trinity Road, London N22. Tel: 081-881 4455, 081-888 2295 (κ. Δ. Ιωαννίδη). Η στην Αρχιεπισκοπή, 5 Craven Hill, London W2. Tel.: 071-723 4787 (κ. Χ. Μεττή).

'Από τα γραφεία του ΚΕΣ

****

1. ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΑΤΟΥ ΑΡΜΟΣΤΗ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ Μ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ

Εκφράζω τη χαρά μου γιατί σήμερα μου δίνεται η ευκαιρία να επικοινωνήσω με όλους εσάς. Χαίρομαι επίσης γιατί παρευρίσκομαι στην επίσημη έναρξη των εργασιών του Επιμορφωτικού Ινστιτούτου Δασκάλων Ομογένειας Μ. Βρετανίας. Ενα ευγενικό όνειρο γίνεται από σήμερα πραγματικότητα.

Με το ενδιαφέρον και την ενεργό συμμετοχή των Κυβερνήσεων Ελλάδος και Κύπρου και των τριών Εκπαιδευτικών Φορέων της Παροικίας μας εγκαθιδρύεται το Επιμορφωτικό Ινστιτούτο.

Από σήμερα 37 ωρομίσθιοι δάσκαλοι θα έχουν την ευκαιρία παιδαγωγικής ενημέρωσης, γιά να καταστούν πιό επαρκείς στην προσπάθεια ανέλιξης της παροικιακής εκπαίδευσης.

Είναι συγκινητική η ύπαρξη τόσων ελληνικών σχολείων στο Ηνωμένο Βασίλειο και άξιοι συγχαρητηρίων οι συμπατριώτες μας γιά το ενδιαφέρον και τη συμβολή τους στο μεγάλο στόχο της διατήρησης της εθνικής και πολιτιστικής ταυτότητας των παιδιών με ελληνική καταγωγή. Γι αυτό το στόχο το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης της Κύπρου είναι πολύ ζωηρό.

Η ανάπτυξη της παροικιακής εκπαίδευσης είναι μέσα στις προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας της Κυβέρνησής μας και στα άμεσα ενδιαφέροντα του Υπουργείου Εξωτερικών.

Ως Ύπατος Αρμοστής της Κύπρου στο Ηνωμένο Βασίλειο και ως Έλληνας Κύπριος ενδιαφέρομαι ζωηρά γιά την Ελληνική παροικιαική εκπαίδευση. Ενδιαφέρομαι γιά τούτο το έργο που άρχισε δειλά και μεμονωμένα πριν από τόσες δεκάδες χρόνια και έφτασε σήμερα σ' αυτό το ψηλό επίπεδο εγκαθίδρυσης Επιμορφωτικού Ινστιτούτου Δασκάλων της Ομογένειας. Γιά την ανοδική αυτή εξέλιξη της παροικιακής εκπαίδευσης αξίζει ένα «εύγε» στον κάθε ενδιαφερόμενο ξενιτεμένο συμπαριώτη μας, στην Εκκλησία και στις οργανωμένες ομάδες των συμπατριωτών μας. Επίσης και στις εκάστοτε Κυβερνήσεις Ελλάδος και Κύπρου.

Η Κυβέρνηση της Κύπρου έχει τώρα εδώ ομάδα 30 Εκπαιδευτικών και μιά Επιθεωρήτρια-Προϊσταμένη της Κυπριακής Εκπαιδευτικής Αποστολής γιά την όσο το δυνατό καλύτερη προώθηση των στόχων της παροικιακής εκπαίδευσης. Οι Έλληνες είτε στη μητρόπολη βρισκόμαστε είτε στη διασπορά πάντα ενδιαφερόμαστε γιά την Παιδεία.

Η σημερινή εγκαθίδρυση του Ινστιτούτου αποτελεί μέρος της όλης Παιδείας που επιβάλλεται να προσφέρουμε στα παιδιά μας. Να επιμορφώσουμε ανθρώπους έτσι που να μπορούν όσο γίνεται καλύτερα να συμβάλουν στο σημαντικό έργο της Ελληνικής παροικιακής εκπαίδευσης. Να διδάξουν την Ελληνική γλώσσα, την ορθόδοξη θρησκεία, τα ήθη και έθιμα της μακρινής μας Πατρίδας. Έτσι με την κατάλληλη προσέγγιση θα βοηθήσουμε τα παιδιά μας να υιοθετήσουν αρχές και αξίες που δεν χάνονται μέσα στο φθοροποιό χρόνο. Και θα τις πάρουν αυτές τις αξίες, γνωρίζοντας τις ρίζες και την κληρονομιά μας. Μιά κληρονομιά που μεταφέρθηκε σε μας διά μέσου τόσων αιώνων. Κληρονομιά γιά την οποία πρέπει όλοι εμείς νάμαστε περήφανοι. Αυτή την περηφάνια της καταγωγής πρέπει να μεταφέρουμε στα νέα βλαστάρια της Ελληνικής παροικίας.

Αυτό το έργο δεν αντιβαίνει σε κανένα νόμο αλλά αντίθετα επιβάλλεται να γίνει. Προωθείται δε σήμερα σ' όλες τις προηγμένες πολυεθνικές κοινωνίες.

Πιστεύουμε πως το Ινστιτούτο που εγκαθιδρύεται σήμερα θα συμπληρώσει τη μόρφωση των παιδιών μας εδώ, έτσι που να γίνουν πιό ολοκληρωμένοι ως άνθρωποι και πιό χρήσιμοι ως πολίτες.

Ανάμεσα στα άλλα καθήκοντά μου, αγαπητοί συμπατριώτες, θα έχω πάντα υπόψη και θα παρακολουθώ στενά με ζωηρό ενδιαφέρο τη λειτουργία και πρόοδο του Επιμορφωτικού Ινστιτούτου και της Ελληνικής παροικιακής εκπαίδευσης γενικά.

Συγχαίρω όλους όσοι εργάστηκαν γιά να γίνει πραγματικότητα αυτό το εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Συγχαίρω εκείνους που ανάλαβαν να διδάξουν σ' αυτό το Ινστιτούτο και όλους τους φοιτητές που θα έρχονται εδώ γιά επιμόρφωση.

Εύχομαι καλή επιτυχία στο όλο έργο.

2. ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΚΕΣ κ. ΚΥΡΟΥ ΑΚΡΙΤΑ

Η δημιουργία και η έναρξη λειτουργίας απόψε του Εκπαιδευτικού Ινστιτούτου Επιμόρφωσης Δασκάλων της Ομογένειας χαροποίησε ασφαλώς και ικανοποίησε όλους μας, όσοι από καιρό τώρα οραματιζόμασταν ένα τέτοιο πνευματικό ίδρυμα για τον Απόδημο Ελληνισμό της Μ. Βρετανίας. Είμαι όμως απόλυτα βέβαιος πως εκείνος που θα πρέπει να νοιώθει ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση είναι ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος μας κ.Γρηγόριος, ο οποίος την ημέρα της ενθρόνισής του στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου, στις 29 Μαΐου 1988, είχε θέσει το θέμα της δημιουργίας ενός τέτοιου ιδρύματος σαν έναν από τούς πρωταρχικούς στόχους της διακονίας του. Στην πρώτη επίσης επίσημη συνάντηση του ΚΕΣ με τον Υπουργό Παι-

δείας της Κύπρου που έγινε στην Αρχιεπισκοπή τον Οκτώβριο του ιδίου έτους ξανατέθηκε το θέμα αυτό κι έτσι βρισκόμαστε στην πολύ ευχάριστη θέση σήμερα να παριστάμεθα μάρτυρες στον Αγιασμό και την έναρξη των μαθημάτων του Ινστιτούτου και μάλιστα με έναν αριθμό αιτητών που ξεπέρασε κάθε προσδοκία.

Εκ μέρους του ΚΕΣ, το οποίο έχω την τιμή και το προνόμιο να εκπροσωπώ στη σημερινή εκδήλωση, θεωρώ συνεπώς υποχρέωση καί καθήκον να εκφράσω από του βήματος τούτου τας θερμοτάτας ευχαριστίας και την ευγνωμοσύνη των μελών του, αλλά και των Κοινοτήτων που εκπροσωπούν, πρωτ'απ' όλα πρός τον Σεβασμιώτατο, κάτω από τη φωτεινή ηγεσία του οποίου η Ομογένεια επιλύει προβλήματα που για τόσα χρόνια παρέμειναν άλυτα και δημιουργεί τις άριστες εκείνες προϋποθέσεις για την επιστράτευση και την αξιοποίηση όλων των ικανών στελεχών που διαθέτει ο Ελληνισμός της Μ.Βρετανίας.

Επιθυμώ όμως όπως ευχαριστήστω και τα Υπουργεία Παιδείας της Κύπρου και της Ελλάδος, για την αμέριστη συμπαράστασή τους στις προσπάθειές μας να αναβαθμίσουμε την εκπαίδευση και να την οργανώσουμε με τέτοιον τροπο ώστε να καταστεί στο λίαν προσεχές μέλλον όσο το δυνατό πιο αυτάρκης. Αλλά η συμβολή αυτή των Υπουργείων θα απέβαινε ίσως ματαία αν όλες ανεξαιρέτως οι δυνάμεις της ομογένειας, δηλαδή οι τρεις φορείς Εκπαίδευσης, δεν επεδείκνυαν πνεύμα συνεργασίας, σύμπνοιας, και αποφασιστικότητας παραμερισμού των τυχόν μικροδιαφορών ή μάλλον μικροπαρεξηγήσεων που τις κρατούσαν παλαιότερα σε διάσταση και καχυποψία. Γι' αυτό και το ΚΕΣ εκφράζει απόψε δημοσία την ευαρέσκειά του πρός τους σημερινούς ηγέτες των άλλων φορέων, αλλά και προς τούς υπευθύνους των δυο Εκπαιδευτικών Αποστολών Ελλάδος και Κύπρου για το τόσο αξιέπαινο άλμα που έκαναν ν' αναγνωρίσουν την αναγκαιότητα πλήρως και να εργαστούν με όλες τους τις δυνάμεις ώστε να καταστεί πραγματικότητα η εξαγγελθείσα το 1988 πρόθεση του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου μας για τη δημιουργία του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης Δασκάλων για τα Σχολεία της Ομογένειας.

Εκφράζει επίσης την πεποίθηση και την ελπίδα ότι όχι μόνο το Φροντιστήριο, αλλά και ημερήσιο σχολείο θα λειτουργήσει συντόμως στο Βόρειο Λονδίνο, ώστε τα Σχολεία μας που ήδη λειτουργούν κάτω από την φροντίδα των τριών φορέων θ' αποκτήσουν μια Κεντρική Συντονιστική Αρχή, με κοινή Εκπαιδευτική Αποστολή απο την Ελλάδα και Κύπρο, με κοινό Αναλυτικό Πρόγραμμα και, το κυριώτερο, με κοινή Εκπαιδευτική Επιδίωξη: Την Ελληνοπρεπή και Ορθόδοξη Χριστιανική Εκπαίδευση των παιδιών μας. Γιατί έτσι μόνο θα μπορέσουμε να παραδώσουμε στις επόμενες γενεές της Ομογένειας τη σκυτάλη που έχουμε εμείς παραλάβει από τους γονείς και τη Γενέτειρα και που την αποτελεί το δίπτυχο: Ελληνισμός και Ελληνική Ορθόδοξη Θρησκεία.

Αυτός πρέπει να είναι ο στόχος μας και σ' αυτό το λιμάνι οφείλουμε να κατευθύνουμε τα βήματα και τις σκέψεις και τους οραματισμούς των παιδιών μας: Πώς δηλαδή θα κρατήσουν ζωντανή την παράδοση και την ιστορία του Γένους και πώς να την προβάλουν και στην κοινωνία, μέσα στην οποία ζουν και προοδεύουν. Αλλά ταυτόχρονα και οι ίδιοι να νοιώθουν περήφανοι γιατί ανήκουν στο Γένος αυτό και με τον τρόπο και το παράδειγμά τους γράφουν τις νέες σελίδες στην ανεκτίμητης αξίας Ιστορία του.

Με τα λίγα αυτά λόγια χαιρετίζω και πάλιν εκ μέρους του ΚΕΣ την έναρξη των εργασιών του Ινστιτούτου, στο οποίο εύχομαι κάθε επιτυχία για το καλό και τη διαιώνιση της Ομογένειας στη Μ.Βρετανία.

Κύρος Αχρίτας
Εισηγητής Κ.Ε.Σ.

Παρασκευή, 26 Οκτωβρίου 1990

3. ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΟΕΣΕΚΑ κ. ΧΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Από μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Εκπαιδευτικών Συλλλόγων Ελλήνων Κυπρίων Αγγλίας, ΟΕΣΕΚΑ, με μεγάλη χαρά χαιρετίζω την επίσημη έναρξη των εργασιών του Επιμορφωτικού Ινστιτούτου Δασκάλων της Ομογένειας Μεγάλης Βρετανίας.

Αξιοποιώ αυτή την ευκαιρία για να συγχαρώ τους δασκάλους που επιλέχθηκαν από μεγάλο αριθμό αιτητών, για να παρακολουθήσουν τις διαλέξεις σαν οι πρώτοι σπουδαστές αυτού του αξιέπαινου επιτεύγματος και να τους ευχηθώ από μέρους της Οργάνωσης καλή σταδιοδρομία.

Χαιρετίζουμε, σαν ΟΕΣΕΚΑ, την ιστορική τούτη μέρα στα εκπαιδευτικά χρονικά της παροιχίας μας, γιατί όχι μόνο είναι το πρώτο ίδρυμα στο είδος του και οι επιδιώξεις του εθνικές, αλλά γιατί αποτελεί και τον πρώτο καρπό που απέφερε η συνεργασία των εκπαιδευτικών μας φορέων.

Πρίν μερικά χρόνια η σκέψη για μιά τέτοια συνεργασία από εκπροσώπους των τριών Φορέων της ΟΕΣΕΚΑ, του ΚΕΣ και των Ανεξαρτήτων, εθεωρείτο ανέφικτος στόχος. Τους τελευταίους όμως μήνες, η ομάδα εργασίας των τριών μας Φορέων, μαζί με την ακούραστη μας επιθεωρήτρια, έφερε σε πέρας στο σημερινό του στάδιο βέβαια το Ινστιτούτο έτοιμο ν' αναλάβει αυτό το τεράστιο στόχο της επιμόρφωσης, της περαιτέρω θάλεγα επιμόρφωσης των δασκάλων των παροικιακών μας σχολείων, με τις ιδιάζουσες συνθήκες.

Η έλλειψη προσοντούχων δασκάλων στα Ελληνικά σχολεία της παροικίας, παράμενε βασικό πρόβλημα από τις πρώτες μέρες δημιουργίας Ελληνικών σχολείων. Συνεπώς ο θεσμός επιμορφωτικού Ινστιτούτου αναμφίβολα θα συμβάλει στην βελτίωση του επιπέδου των εκπαιδευτικών μας, οι οποίοι παρόλη την καλή διάθεσή τους να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σ' αυτό το νευραλγικό τομέα της παροικιακής εκπαίδευσης, στερούνται ενημέρωσης στις τελευταίες εξελίξεις στη μεθοδολογία και άλλων νεώτερων τρόπων διδασκαλίας.

Το Ινστιτούτο φυσικά, θέλουμε να πιστεύουμε ότι δεν πρόκειται να αντικαταστήσει τις εκπαιδευτικές μας Αποστολές από την Κύπρο και την Ελλάδα, οι οποίες αποτελούν τον απαραίτητο, θάλεγα, συνδετικό κρίκο με τα Υπουργεία Παιδείας της Κύπρου και Ελλάδας.

Να ενωποιηθούν οι δυό Αποστολές σε μιά ομάδα, ναι, το επιδιώκουμε μάλιστα το συντομότερο. Αλλά η κατάργησή τους η μείωση του αριθμού των δασκάλων θα σήμαινε σοβάρο πλήγμα στην όλη προσπάθειά μας.

Η εδραίωση λοιπόν τέτοιου επιμορφωτικού Ινστιτούτου προδιαγράφει το μέλλον της παροικιακής εκπαίδευσης με αισιοδοξία. Θα αποτελέσει εχέγγυο της προσπάθειας για την παραιτέρω ανάπτυξη και αξιοποίηση του δυναμικού της παροικίας μας.

Τελειώνω με την πεποίθηση ότι η συνεργασία η οποία επιτεύχθηκε για το Ινστιτούτο θα αποτελέσει την απαρχή μιάς νεώτερης συνεργασίας, η οποία με τη σειρά της θα μας οδηγήσει στη δημιουργία ενιαίου Εκπαιδευτικού Φορέα στην παροικία μας.

Ενιαίο Φορέα ο οποίος με την σειρά του όχι μόνο θα βοηθήσει την προϋπόθεση στον αγώνα μας για τη διατήρηση της εθνικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής μας ταυτότητας από τις νεώτερες γενεές, αλλά θα ταυτίσει τις ενέργειες μ' εκείνες του Κυπριακού λαού, για μιά Κύπρο απαλλαγμένη από Τουρκικά στρατεύματα, ειρηνική και ελεύθερη.

Εκφράζουμε τα συγχαρητήρια μας και τις ευχαριστίες μας πρός την ομάδα εργασίας και γενικά σ' όλους όσοι συνέβαλαν με τον ένα η άλλο τρόπο για
να έχουμε σήμερα την έναρξη του Επιμορφωτικού Ινστιτούτου.

Κλείω το χαιρετισμό μου με τη διαβεβαίωση ότι από πλευράς μας σαν στελέχη και μέλη της ΟΕΣΕΚΑ θα συνεχίσουμε να δουλεύουμε με το ίδιο πάντοτε πνεύμα, της συνεργασίας και κατανόησης μέχρι που όλοι μαζί θα επισφραγίσουμε την ενότητα που χρειάζεται η παροικιακή παιδεία.

Ευχόμαστε και πάλιν καλή αρχή και σε ανώτερα για το καλό των παιδιών μας, και της παροικίας μας. Μα πιό πολύ για το καλό της Πατρίδας μας.

Σάς Ευχαριστώ

ΠΑΝΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητοί,

Σύμφωνα μέ ἐπιστολή πού πήραμε ἀπό τόν Ἐξοχώτατο Ὑπουργό Παιδείας καί Θρησκευμάτων τῆς Ἑλλάδος κ. Β. Κοντογιαννόπουλο, οὗτος ἀποδέχεται Πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου καί προτίθεται νά ἐπισκεφθεῖ τό Λονδῖνο στίς 26-28 Ἰανουαρίου 1991.

Ἐπειδή, ὡς γνωστόν, οἱ ἡμερομηνίες αὐτές συμπίπτουν μέ τούς Ἑορτασμούς τοῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων πού ὀργανώνει κατ' ἔτος ἡ Ἱερά μας Ἀρχιεπισκοπή μέ τή συνεργασία ὅλων τῶν Ὁμογενειακῶν Ὀργανώσεων, θά πραγματοποιηθεῖ κοινή σύσκεψη στά Γραφεία τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τήν Πέμπτη, 13 Δεκεμβρίου 1990, στίς 7.30 μ.μ., γιά νά μελετηθοῦν τρόποι πλήρους ἀξιοποίησης τῆς ἐπίσκεψης τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Προγραμματίζεται μάλιστα ὅπως ἡ ἐπίσημη ὁμιλία για τούς Τρεῖς Ἱεράρχες καί τά Ἑλληνικά Γραμματα γίνει, ὅπως κάθε χρόνο, στήν Ἁγία Σοφία, τή Δευτέρα, 28 Ἰανουαρίου 1991 τό βράδυ.

Λονδῖνο 30/11/1990

Ἀπό τά Γραφεία τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς

ΠΑΝΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Την Πέμπτη, 13 Δεκεμβρίου 1990, στίς 7.30 μ.μ. πραγματοποιήθηκε πανομογενειακή σύσκεψη στήν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐκπροσώπων Ἐκπαιδευτικῶν Φορέων, Συλλόγων, Σωματείων καί Ὀργανώσεων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, προήδρευσε δέ ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος. Παρέστησαν ἐπίσης οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Ζηνουπόλεως κ. Ἀρίσταρχος καί Κυανέων κ. Χρυσόστομος, ὅπως ἐπίσης καί οἱ Σύμβουλοι Ἐκπαίδευσης στήν Ἑλληνική καί τήν Κυπριακή Ἀποστολή κυρίες Μαρία Τσολάκη και Ἔλλη Παπαφώτη.

Μετα ἀπό τό καλωσόρισμα τῶν Συνέδρων, ο Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐξήγησε δι'ὀλίγων τούς λόγους πού ἡ Ὁμογένεια στην ὁλότητά της ὀφείλει νά ἑορτάζει ἀπό κοινοῦ τή μνήμη τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καί τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων καί τόνισε ὅτι "Ὁ ἐτησιος αὐτός ἑορτασμός, πού γίνεται εἴτε ἐντός τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν μας Ναῶν, εἴτε σε εἰδικές πανηγυρικές συγκεντρώσεις, ἀποσκοπεῖ κατά πρῶτο λόγο στήν ἀπότιση φόρου τιμῆς, σεβασμοῦ καί ἀγάπης πρός ὅλους ἐκείνους τούς μεγάλους Πατέρες καί Διδασκάλους τοῦ γένους, οἱ ὁποῖοι μόχθησαν, ἀλλά εἶχαν καί τήν ἐξαιρετικη διορατικότητα καί σοφία νά διαδώσουν καί νά ἐπιβάλουν στήν ἀνθρωπότητα τίς μεγάλες ἀξίες καί τά ἀθάνατα διδάγματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Ὁ δεύτερος ὅμως σκοπός τῶν ἑορτασμῶν αὐτῶν εἶναι ἡ διαπαιδαγώγηση ἡ δική μας μέσα ἀπό τά θαυμαστά δημιουργήματα - τίς πράξεις καί τίς σκέψεις, τούς λόγους καί τήν ὑποδειγματική διδασκαλία τῶν μεγάλων ἐκείνων χειραγωγῶν καί καθοδηγητῶν τῆς ἀνθρώπινης πίστης καί διανόησης".

Ἀκολούθως ὁ Σεβασμιώτατος ἀνάγγειλε ὅτι στούς ἐφετινούς ἑορτασμούς, πού θά εἶναι καί πάλιν δεκαπενθήμεροι, κύριος ὁμιλητης θά εἶναι ὁ Ὑπουργός Παιδείας τῆς Ἑλλάδος κ. Βασίλης Κοντογιαννόπουλος, ὁ ὁποῖος ἀποδέχτηκε πρόσκληση τοῦ ΚΕΣ καί θά ἐπισκεφθεῖ τήν Ὁμογένεια τῆς Μ. Βρετανίας ἀπό τίς 26-28 Ἰανουαρίου 1991. Ἀκολουθησαν ἐποικοδομητικές εἰσηγήσεις ἀπό μέρους τῶν συνέδρων καί ὁρίσθηκε ὀργανωτική ἐπιτροπή ἀπό ἐκπροσώπους τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Φορέων καί τῶν Ὀργανώσεων γιά τήν καλύτερη προπαρασκευή τῶν ἑορτασμῶν, οἱ ὁποῖοι θά ἀρχίσουν στις 23 Ἰανουαρίου καί θα τελειώσουν στίς 6 Φεβρουαρίου 1991. Ἡ πρώτη συνεδρια τῆς Ἐπιτροπῆς θά γίνει την Τρίτη, 18 Δεκεμβρίου 1990, στίς 5 τό ἀπόγευμα στά Γραφεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Στό μεταξύ καί κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, πρόκειται νά γίνει την Κυριακη, 20 Ἰανουαρίου 1991, ἡ πρώτη στό εἶδος της ζωντανή μετάδοση τῆς Θείας Λειτουργίας ἀπό τόν Καθεδρικό Ναό τῆς Ἁγίας Σοφίας Λονδίνου. Ἡ μετάδοση αὐτή θά γίνει ἀπό τό London Weekend Television καί θά εἶναι διαρκειας μιᾶς ὥρας, δηλαδη ἀπό τίς 11 τό πρωΐ μέχρι τίς 12 τό μεσημέρι, καί θά ἐνταχθεῖ μέσα στά πλαίσια τῶν ἐκδηλώσεων τῶν Ἑορτασμῶν

Λονδῖνο 14/12/1990

Από τά Γραφεῖα τοῦ ΚΕΣ

ΔΕΞΙΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ ΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΥ

Την Τρίτη, 6 Νοεμβρίου 1990, ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Θυατείρων καί Μ. Βρετανιας δεξιώθηκε στην μεγάλη αἴθουσα τελετῶν της τούς δασκάλους τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἀποστολῶν Ἑλλάδος καί Κύπρου.

Τούς προσκεκλημένους καλωσόρισε ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος, ὁ ὁποῖος τόνισε τήν ἰδιαίτερη σημασία πού ἀποδίδει ἡ Ἀρχιεπισκοπή στό ἔργο καί τή συμβολη τῶν δασκάλων των δυο Ἀποστολῶν ἡ γενικώτερη Ἐκπαίδευση τῶν παιδιῶν τῆς Ὁμογένειας. «Μεταφέρατε ἐδῶ στό Ἡνωμένο Βασίλειο τη λαμπάδα τῆς Πατρίδας μας και εἶστε ἐπιφορτισμένοι μέ τό καθῆκον να μεταλαμπαδεύσετε τό φῶς της στούς βλαστούς τοῦ Γένους μας στην μεγάλη αὐτη καί φιλόξενη χώρα ὅπου ζοῦμε». Ὑποσχέθηκε δέ τήν πλήρη συμπαράσταση τῆς Ἐκκλησίας στό ἔργο τους αὐτό ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ὁμογενειακῆς Παιδείας.

Ἀνταπαντώντας στήν προσφώνηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου οἱ δύο Προϊστάμενες τῶν Ἀποστολῶν κυρίες Μαρία Τσολάκη τῆς Ἑλλαδικῆς καί Ἔλλη Παπαφώτη τῆς Κυπριακῆς εὐχαρίστησαν τό Σεβασμιώτατο γιά τήν τιμη πού τους ἔκανε ὀργανώνοντας τή δεξίωση, ἀλλά καί γιά τό συνεχές καί ἀμέριστό του ἐνδιαφέρον καί την οὐσιαστικη συμβολη τῆς Ἐκκλησίας ὑπό τήν καθοδήγησή του στό ἔργο καί τίς ἐπιδιώξεις τοῦ Παροικιακοῦ Σχολείου.

Λονδῖνο 7/11/1990

Ἀπό τά Γραφεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Ἀγαπητοί μας Ὁμογενεῖς καί Ὁμόπιστοι,

Μέ ἰδιαίτερη χαρά ἐπικοινωνῶ μαζί σας αὐτές τίς μέρες τίς χαρμόσυνες, πού προμηνύουν τόν ἐρχομό τοῦ Σωτῆρα μας Χριστοῦ στόν κόσμο.

Θέλω νά σᾶς κάνω κοινωνούς τῆς χαρᾶς μου, γιατί ὁ Ἅγιος Θεός εὐλογεῖ τούς κόπους μας καί μέ τή χάρη του μᾶς βοηθάει νά γίνουν πραγματικότητα τά ὄνειρα καί οἱ στόχοι μας γιά τό καλό τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ εὐσεβοῦς Ὀρθοδόξου Λαοῦ μας. Γιά νά γίνω πιό σαφέστερος, ἐξηγοῦμαι:

α) Ἱδρύθηκε καί ἄρχισε νά λειτουργεῖ τό Σεμινάριο γιά τήν ἐπιμόρφωση τῶν μή προσοντούχων Δασκάλων τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων μας. Ὁ ἐνθουσιασμός μέ τόν ὁποῖον ὅλοι ἀγκάλιασαν τό Σεμινάριο ἐγγυᾶται τήν ἐπιτυχία του, ἀλλά καί τήν ἀναγκαιότητά του γιά τήν ἐνίσχυση τῶν ἐργατῶν τῆς Παιδείας.

β) Γιά δεύτερη χρονιά λειτουργεῖ ἐπιτυχῶς ἡ Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς, πού ἱδρύσαμε γιά νά διδάξουμε τήν ψαλτική μας κληρονομιά στά παιδιά μας. Δεκάδες Ὁμογενῶν, ἀπό ἄνδρες, γυναῖκες καί παιδιά κάθε ἡλικίας παρακολουθοῦν τά μαθήματα. Εἴμαστε δέ βέβαιοι ὅτι σέ λίγα χρόνια θά ἀποδώσει ἀγαθούς καρπούς γιά τήν Ἐκκλησία μας. Τό Ὠδεῖο Ἀθηνῶν, μέ ἐπιστολή του πρός τήν Ἀρχιεπισκοπή, δέχθηκε νά θέσει ὑπό τήν κηδεμονία του τήν Βυζαντινή μας Σχολή. Ἔτσι οἱ φοιτητές τῆς Σχολῆς θά παίρνουν σχετικά διπλώματα ὅταν ὁλοκληρώσουν τίς σπουδές τους.

γ) Εἶμαι στήν εὐχάριστη θέση νά πληροφορήσω τήν Ὁμογένειά μας ὅτι ἱδρύσαμε Ἐκκλησιαστικό Φροντιστήριο γιά τήν προετοιμασία ἀνδρῶν πού ἐπιθυμοῦν νά γίνουν Κληρικοί. Τά μαθήματα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου θά γίνωνται στούς χώρους τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Βαπτιστῆ στό Haringey κάθε Τρίτη ἀπό τίς 6.30 - 9 βράδυ. Ἡ ἔναρξη τῶν μαθημάτων μαζί μέ τόν Ἁγιασμό θά γίνουν τήν Τρίτη, 4 Δεκεμβρίου 1990, ἑορτή τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ καί τῆς μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας.

Μέ τοῦτο τό γράμμα προσκαλοῦμε ὅσους ἄνδρες, ἰδιαίτερα νέους, πού θέλουν νά ὑπηρετήσουν σάν Κληρικοί, νά δηλώσουν συμμετοχή στό Φροντιστήριο. Συμβουλεύουμε πατρικά τούς Κληρικούς, τούς Δασκάλους, τούς Γονεῖς, τούς Προέδρους καί Συμβούλους τῶν Ἐκκλησιῶν μας ὅπως κοινοποιήσουν σέ ὅλους τήν ἵδρυση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου. Νά καλέσουν τούς Νέους μας νά ἐγγραφοῦν καί νά παρακολουθήσουν τά μαθήματα τοῦ Φροντιστηρίου.

Εἶναι περιττό νά τονίσω τήν σπουδαιότητα καί τήν ἀναγκαιότητα τοῦ Φροντιστηρίου. Πρέπει ὅλοι μας νά συνειδητοποιήσουμε τόν κίνδυνο πού διατρέχουμε, ἐάν δέν ἐργαστοῦμε γιά τήν ἐκπαίδευση και ἐξασφάλιση Κληρικῶν γιά τήν Ἐκκλησία καί Ὁμογένειά μας στή Μ.Βρετανία. Νά προσευχηθεῖτε ὅλοι γιά νά λαλήσει ἀγαθά στήν ψυχή τῆς Νεολαίας μας ὁ Θεός, ὥστε νά δεχθεῖ μέ ἐνθουσιασμό καί ἀγάπη καί ταπείνωση τόν ἱερό καί ὡραῖο κλῆρο τῆς Ἱερωσύνης.

Μέ ἐμπιστοσύνη κάνω φανερές σέ ὅλους σας τίς σκέψεις καί ἀνησυχίες μου. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ Ἅγιος Θεός θά εὐλογήσει τίς προσπάθειές μας γιά νά στεφθοῦν μέ ἐπιτυχία τά ἔργα καί οἱ κόποι μας. Σᾶς εὐχαριστῶ γιά τή συνεργασία σας. Προσεύχομαι γιά τήν ὑγεία καί τήν εὐλογία τῆς διακονίας καί τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν σας καί διατελῶ μετά πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης καί εὐχῶν.

6 Νοεμβρίου 1990

Ο Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί
Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος

Σημείωση:
Συμβουλεύω πατρικά ὅπως ἡ ἐπιστολή αὐτή ἀναγνωσθεῖ ἐπ' Ἐκκλησίας καί μέ δύναμη διερμηνευθεῖ πρός τό Ποίμνιο τό μήνυμά της.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΟΥΓΕΝΝΩΝ.

Ἀγαπητοί μας Συνεργάτες καί λοιποί Ὁμογενεῖς Ἑλληνορθόδοξοι Χριστιανοί,

Ἀπό τήν Πέμπτη, 15/11/1990, μπαίνουμε στήν ἑορταστική, τήν κατανυκτική, ἀλλά και χαρμόσυνη Περίοδο τῶν Χριστουγέννων. Ἡ εἴσοδός μας σέ τούτη τήν περίοδο συμπίπτει μέ τή μνήμη τῶν Ἁγίων Ὁμολογητῶν καί Μαρτύρων Γουρία, Σαμμωνᾶ καί Ἀβίβου, οἱ ὁποῖοι ἐμαρτύρησαν τήν ἐποχή τῶν μεγάλων διωγμῶν γιά τοῦ Χριστοῦ τήν πίστη τήν ἁγία καί τή δόξα τοῦ ὀνόματός Του.

Ἡ Μάνα Ἐκκλησία μᾶς προσκαλεῖ καί πάλι νά ἀνασυνταχθοῦμε στήν ψυχή καί τό σῶμα καί νά προετοιμάσουμε τήν ὕπαρξή μας γιά τήν κοσμοσωτήρια ἑορτή τῆς ἐνανθρωπήσεως καί ἐπιφάνειας τοῦ Κυρίου στή Γῆ μας. Νά τόν δοξάσουμε γιά τήν εὐσπλαχνία Του. Νά σπεύσουμε μέ συντριβή καρδίας νά ἀνανεώσουμε τήν ὑποταγή καί τήν πίστη μας σέ Κεῖνον, ὁ ὁποῖος πάντοτε φροντίζει γιά τή σωτηρία καί τήν κατά Θεόν καί ἄνθρωπον εὐτυχία καί δόξα μας. Τό χρονικό τοῦτο διάστημα μέχρι τή μεγάλη καί κοσμοσωτήρια γιορτή τών Χριστουγέννων εἶναι περίοδος πνευματικῆς περισυλλογῆς καί ἀνασυγκροτήσεως γιά νά ὑποδεχθοῦμε τόν Σωτῆρα μας. Γιατί « αὐτός οὖν καθαρίσας τάς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ ἔδειξεν αὐτοῖς τάς τρίβους τῆς ζωῆς, δούς αὐτοῖς τόν νόμον ὅν ἔλαβε παρά τοῦ πατρός αὐτοῦ». (Ποιμήν vi.3).

Ὁ μεγάλος πατέρας τῆς Ἐκκλησίας Ἀθανάσιος γράφοντας γιά τήν φιλανθρωπία καί ἀγάπη καί μέριμνα τοῦ Θεοῦ γιά τή δημιουργία καί ἰδιαίτερα τόν ἄνθρωπο διδάσκει: «Ἀπρεπές δέ ἦν πάλιν τά ἅπαξ γενόμενα λογικά καί τοῦ Λόγου αὐτοῦ μετασχόντα παραπόλλυσθαι, καί πάλιν εἰς τό μή εἶναι διά τῆς φθορᾶς ἐπιστρέφειν. Οὐκ ἄξιον γάρ ἦν τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ τά ὑπ' αὐτόν γενόμενα διαφθείρεσθαι διά τήν παρά τοῦ διαβόλου γενομένην τοῖς ἀνθρώποις ἀπάτην. Ἄλλως τε καί τῶν ἀπρεπεστέρων ἦν τήν τοῦ Θεοῦ τέχνην ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἀφανίζεσθαι ἤ διά τήν αὐτῶν ἀμέλειαν ἤ διά τήν τῶν δαιμόνων ἀγάπην. (Μ. Ἀθανάσιος. Περί ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου 35). Ἡ φιλανθρωπία καί ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τόν ἐρχομό τοῦ Υἱοῦ Του στόν κόσμο.

Ἔχοντες κατά νοῦν, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, τή θεία φιλανθρωπία καί ἀγάπη καλούμαστε καί μεῖς νά τή διαλαλοῦμε. Νά τήν ἐφαρμόζουμε στή ζωή καί τήν Ἐκκλησία μας, στά Ἱδρύματα καί τίς Ὀργανώσεις μας, τήν Οἰκογένεια καί τήν Κοινωνία μας. Ἡ Χριστιανωσύνη πρέπει νά θρέφεται ἀπό τό παράδειγμα τοῦ Χριστοῦ καί τή διδασκαλία Του. Γιαυτό καί ἡ Ὀρθόδοξή μας Ὁμογένεια στή Μεγάλη Βρετανία εἶναι ὑποχρεωμένη νά δίνει μαρτυρία τῆς πίστεώς της, τῆς εὐσέβειας τοῦ Λαοῦ της, τῆς ἀρετῆς τῶν παιδιῶν καί τῆς προθυμίας τῶν Νέων της νά γίνουν κληρικοί και δάσκαλοι τῆς πίστεώς μας.

Μέ τή βοήθεια τοῦ Ἁγίου Θεοῦ ἄρχισε ἀπό πέρυσι νά λειτουργεῖ Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς γιά νά μαθαίνουν οἱ νέοι, οἱ νέες, τά παιδιά μας, την παραδοσιακή μας μουσική καί ψαλμωδία. Ἔτσι θά μποροῦν νά ψάλλουν καί νά παρακολουθοῦν καλύτερα τίς Ἱερές Ἀκολουθίες στίς Ἐκκλησίες μας. Θά πηγαίνουν στά ψαλτήρια καί μαζί μέ τούς ψάλτες καί τό Ποίμνιο θά ἐξυμνοῦν τά μεγαλεῖα Τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι μυσταγωγεῖται ὁ Λαός Τοῦ Θεοῦ. Καλλιεργεῖ τήν εἰρήνη, τήν ἐγκράτεια, τή φιλαθρωπία καί τό Ὀρθόδοξο Χριστιανικόν ἦθος.

Ἀπό τούτη τή χρονιά ἄρχισε ἐπίσης νά λειτουργεῖ ειδικό Ἰνστιτοῦτο γιά ἐπιμόρφωση τῶν μή προσοντούχων

ὡρομισθίων Δασκάλων τῶν Ἑλληνικῶν μας Σχολείων. Μέ τή συμπαράσταση καί ἔμπρακτη βοήθεια τῶν Κυβενρνήσεων Ἑλλάδος καί Κύπρου ἔγινε πραγματικότητα ἕνα ἔργο πού εἶναι πολύ χρήσιμο καί ἀναγκαῖο. Θά ἐνισχύσει τήν Ἑλληνική καί Ὀρθόδοξη Παιδεία τῆς Νέας Γενιᾶς πού ζεῖ στή Μεγάλη Βρετανία. Θά ἀνανεώσει τήν ἀγάπη καί τό ἐνδιαφέρον τοῦ Λαοῦ μας γιά τή μεγάλη πολιτιστική μας κληρονομιά. Πρίν κλείσει τοῦτος ὁ χρόνος καί μέσα στήν ἑορταστική ἀτμόσφαιρα τῆς Περιόδου τῶν Χριστουγέννων, προγραμματίζουμε ὡσαύτως νά λειτουργήσουμε τό Ἐκκλησιαστικό μας Φροντιστήριο. Θέλουμε νά ἐπιστρατεύσουμε νέους οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ μορφωθοῦν, νά γίνουν Κληρικοί τῆς Ἐκκλησίας μας στή Μεγάλη Βρετανία. Θά προσπαθήσουμε νά τούς ἐκπαιδεύσουμε καί νά τούς χειραγωγήσουμε γιά τό μεγάλο ὑπούργημα τῆς Ἱερωσύνης.

Κάνουμε λοιπόν θερμή Ἔκκληση στίς Οἰκογένειες, στούς Γονεῖς καί τούς Δασκάλους καί σ' ὁλόκληρη τήν Ὁμογένεια. Θέλουμε τή συνεργασία καί τήν ἐνεργό συμπαράσταση ὅλων γιά νά ἐξασφαλίσουμε νέους Κληρικούς γιά τήν Ἐκκλησία. Γιατί χωρίς μορφωμένους Κληρικούς. Χωρίς φροντίδα καί ὀργανωμένη προσπάθεια. Χωρίς ἀγάπη καί θερμή προσευχή ἀπό μέρους ὅλων τῶν Πιστῶν, τίποτε δεν μποροῦμε νά πετύχουμε. Ἐάν δέν φροντίσουμε, τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ καί ἡ διακονία τῆς Ἐκκλησίας θά μαραίνωνται καί θά φτωχαίνουν. Οἱ ἄνθρωποι θά λησμονήσουν τά Χριστούγεννα. Θά ἀσχολοῦνται μέ ἀλλότρια καί θά ἀποξενωθοῦν ἀπό τή θεία χάρη καί τή φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἴμαστε ὅμως βέβαιοι ὅτι ὁ καθένας καί ἡ καθεμιά Ὁμογενής θά πράξετε τό καθῆκον σας. Θά προετοιμάσετε τήν ψυχή καί τό πνεῦμα σας γιά τίς Ἅγιες Μέρες τῶν Χριστουγέννων. Θά ἐργαστεῖτε μέ ζῆλο καί ἀγάπη γιά νά ἐμπλουτιστεῖ ἡ Ἐκκλησία, τά Σχολεῖα καί ἡ Ὁμογένειά μας ἀπό ἀγλαούς καρπούς γιά τή δόξα τοῦ Χριστοῦ καί τό καλό τοῦ Ποιμνίου Του.

Ἰδιαίτερα νά προσευχηθεῖτε γιά τήν εἰρήνη τοῦ κόσμου. Νά μήν ἐπιτρέψει ὁ Ἀρχηγός τῆς εἰρήνης νά γίνει πόλεμος καί καταστροφή στήν Οἰκουμένη. Νά συμφιλιωθοῦν οἱ ἄνθρωποι, τά Ἔθνη καί οἱ Λαοί. Μέ ταπείνωση καί ἐμπιστοσύνη στόν Κύριο νά ἐργαζόμαστε γιά τά ἀνεκτίμητα ἀγαθά τῆς ἑνότητος, τῆς συμφιλιώσεως, τῆς συνεργασίας, τῆς φιλίας, τῆς συγχώρησης καί τῆς ἀγάπης τήν ὁποία μᾶς ἔφερε ὁ Χριστός στόν κόσμο. Μέ συντριβή καρδίας νά παρακαλέσουμε τόν Κύριο νά παραβλέπει τά λάθη, τίς ἁμαρτίες καί τις ἀδυναμίες μας. Σάν Θεός ἀγαθός καί φιλάνθρωπος νά μᾶς ἐμπνεύσει μέ σπλάχνα οἰκτιρμῶν καί ἀγάπης ὥστε μέ ἀγαθή ψυχή καί γλῶσσα νά τόν ὑμνοῦμε καί δοξάζουμε τό Πανάγιον ὄνομά Του. Σ'αὐτόν ἀνήκει ἡ δόξα, τό κράτος καί τό ἄπειρον ἔλεος στούς αἰῶνες. Ἀμήν.

7 Νοεμβρίου 1990

Ἡ Α.Μ ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Παρθένιος εἰς Ἡνωμένον Βασίλειον

Ἀγαπητοί.

Μέ ἰδιαίτερη χαρά ἐπικοινωνῶ μαζί σας γιά νά σᾶς γνωρίσω τά πιό κάτω:

α) Τή Δευτέρα, 26 Νοεμβρίου 1990 τό ἀπόγευμα, φθάνει στό Λονδῖνο ὡς προσκεκλημένος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας Dr. R. Runcie, ἡ Α. Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κ. κ. Παρθένιος.

β) Κατά τήν παραμονή Του στό Ἡνωμένο Βασίλειο θά ἔχει τήν εὐκαιρία νά ἐπισκεφθεῖ τήν Ὁμογένεια. Συγκεκριμένα θά προστεῖ στόν Ἑσπερινό πού θά τελεστεῖ στήν Ἁγία Σοφία τήν Τρίτη, 27 Νοεμβρίου, ὥρα 7 τό βράδυ. Τήν 30ή Νοεμβρίου, κυριώνυμη ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς τοῦ Ἀπ. Ἀνδρέα, θά λειτουργήσει καί κηρύξει στόν Ἑορτάζοντα Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἀπ. Ἀνδρέα (Kentish Town).

γ) Γιά ἐνημέρωσή σας ἐσωκλείω τό ἐπίσημο πρόγραμμα τῆς ἐπισκέψεως τῆς Α. Μακαριότητος στό Ἡνωμένο Βασίλειο. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θά προσέλθετε στόν Ἑσπερινό καί τή Θεία Λειτουργία ὅτε θά προεξάρχει ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης γιά νά πάρετε τήν εὐχή καί τήν εὐλογία Του.

Θά σᾶς ἀναμένουμε μέ ἰδιαίτερη χαρά καί διατελοῦμε μετά πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης κι εὐχῶν.

Λονδῖνο 6/11/1990

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μεγάλης Βρετανίας κ.κ. Γρηγόριος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ κ - κ - ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ
26 Νοεμβρίου - 3 Δεκεμβρίου 1990

26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΔΕΥΤΕΡΑ
Ἀπόγευμα: Ἄφιξη. Παραμονή στό Ξενοδοχεῖο St. Ermins τῆς Ἑταιρείας R. Stakis. Φιλοξενούμενος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας.

27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΤΡΙΤΗ
Μ. Ἑσπερινός: Ἁγία Σοφία, 6.30 μ.μ. καί ἐν συνεχείᾳ Δεξίωση στήν Κρύπτη τοῦ Ναοῦ.

28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΤΕΤΑΡΤΗ
Ἐπίσκεψη στήν πόλη Oxford

29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΠΕΜΠΤΗ

- 5.30 μ.μ. Ἄφιξη τῆς Α.Θ Μακαριότητος στό Lambeth Palace, συνοδευομένου ὑπό τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων Γρηγορίου.

- 6.00 μ.μ. Προσευχή στό Μεγάλο Hall.
- 6.15 μ.μ. Διάλεξη Κωνσταντινουπόλεως ὑπό τῆς Α.Θ. Μακαριότητος στό Lambeth Palace, ὀργανωμένη ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀγγλικανικῶν καί τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν.
- 7.15 μ.μ. Δεξίωση στό Guard Room.
- 8.15 μ.μ. Δεῖπνον

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

- Θεία Λειτουργία: Ἀπόστολος Ἀνδρέας, Kentish Town.
- Δεξίωση στό Hall τοῦ Ναοῦ.

Φιλοξενία Ἀρχιεπισκόπου Canterbury

-2.30 μ.μ. Ἄφιξη στό Lambeth Palace.
- 3.00 μ.μ. Ἀναχώρηση γιά τό Canterbury
- 5.00 μ.μ. Ἄφιξη στό Canterbury (Old Palace)
- 7.00 μ.μ. Δεῖπνον στό Chaucer Hotel, Canterbury.

1. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ - ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ἡ Α.Θ. Μακαριότης καί ἡ συνοδεία του ὡς φολοξενούμενοι τῶν Ἀγγλικανῶν στό ἐαδῶὸἰὲ'Ἰῦ.

2. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ - ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἡ Α.Θ. Μακαριότης καί ἡ συνοδεία του ὡς φιλοξενούμενοι τῶν Ἀγγλικανῶν στό Canterbury.
Ἡ Α.Θ. Μακαριότης θά παραστεῖ στήν Ἀγγλικανικήν Εὐχαριστίαν στόν Καθεδρικό Ναό τοῦ Canterbury.

3. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ - ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἀναχώρηση ἀπό Canterbury. Τέλος τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ. Μακαριότητος.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ

Κοινότης Ἁγίου Παντελεήμονος Harrow

Ἀγαπητοί Ὁμογενεῖς καί Συνεργάτες,

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς Κοινωνικῆς Ἐκδηλώσεως πού διοργανώνει ἡ Κοινότητά σας τήν Κυριακή 25/11/1990, ἀπευθύνω θερμό κι ἐγκάρδιο χαιρετισμό σέ ὅλους σας.

Ἰδιαίτερα συγχαίρω τούς Ἄρχοντες τῆς Κοινότητας καί τούς φίλους τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὁποῖοι μέ ἀφοσίωση καί πολλή ἀγάπη ἐργάζονται γιά τήν πρόοδό της. Ἀγωνίζονται γιά τήν ἑλληνοχριστιανική μόρφωση τῶν παιδιών μας καί τή θεραπεία τῆς φιλανθρωπίας.

Μέσα στά πλαίσια τῆς προσπάθειας γιά τή διοργανωση και την πρόοδο ἡ Κοινότητά σας ἐξασφάλισε σπίτι γιά τόν Ἱερέα καί γιά τά Γραφεῖα της. Σέ συνεργασια με τους Ἀγγλικανούς τῆς περιοχῆς επιτεύχθηκε ἡ ὁμαλή καί ἀπρόσκοπτη λειτουργία τοῦ Ναοῦ μας. Χάρη στήν εὐγένεια και τήν καλωσύνη τῶν Ἱερεων και τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐνορίας τῆς περιοχῆς ἔχουμε ἀρκετές διευκολύνσεις γιά τήν ἐξυπηρέτηση ὄχι μόνο τῶν θρησκευτικῶν μας ἀναγκῶν ἀλλά καί γιά τίς ἄλλες μας χρεῖες, ὅπως εἶναι ἡ Παιδεία, ἡ φιλανθρωπια, ἡ Νεολαια και ἡ πνευματική καλλιεργεια τοῦ Λαοῦ μας. Γιαυτό εἶμαστε εὐγνώμονες πρός τήν Ἀγγλικανική Ἐκκλησία ἡ ὁποία ἔδειξε μεγάλη κατανόηση στίς ἀνάγκες καί τά προβλήματά μας.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι μέ τό πέρασμα τοῦ χρονου, και μάλιστα πολυ σύντομα, ἡ δικη σας Κοινότητα θα παρουσιάσει μεγάλη πρόοδο καί θα συγκεντρώσει γύρω της την πολυπληθῆ Ὁμογενεια τῆς περιοχῆς, ἡ ὁποία χρειάζεται πνευματική χειραγωγία και βοήθεια. Νά περιβάλλετε τό Ἑλληνικό Σχολεῖο καί τή Νεολαία μ' ἰδιαίτερη ἀγάπη καί στοργή καί νά τούς χειραγωγήσετε ἀνάλογα γιά νά ἔρθουν πιό κοντά στήν Ἐκκλησία. Ἡ διακονία τοῦ νέου Ἱερατικῶς Προϊσταμένου τῆς Ἐκκλησίας σας Ἀρχιμ. Γεωργίου Παπαχρυσοστόμου θά ἐνισχύσει τήν Κοινότητα γιατί τόν διακρινει μεγάλη ἀγάπη πρός τό Ποίμνιο. Ἔχει ἀφοσίωση πρός τήν Ἐκκλησία καί γνώση ἱκανή νά συλλαμβάνει τά προβλήματα καί νά προωθήσει τά Κοινοτικά μας πράγματα.

Ὅταν πρυτανεύει πνεῦμα ὁμόνοιας καί συνεργασίας μεταξυ σας. Ὅταν ἐπικρατεῖ ζῆλος καί φρόνημα Ἐκκλησιαστικό μεταξύ τῶν Ἡγητόρων καί τοῦ Λαοῦ κάθε κοινότητας τῆς Διασπορᾶς, πάντοτε σημειώνεται ραγδαία πρόοδος σ' ὅλους τούς τομεῖς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καί Κοινοτικῆς μας ζωῆς.

Εὔχομαι ὅπως ὁ Ἅγιος Θεός δίνει σ' ὅλους σας σοφία καί σύνεση γιά νά συνεχίζετε μ' αὐξημένο ζῆλο τήν ὡραία διακονία πού σᾶς ἀνέθεσε ἡ Ἐκκλησιαστική μας Ἀρχή στή Μεγάλη Βρετανία. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι οἱ κατά τόπους Ἄρχοντες, μαζί μέ τό Ποίμνιο, ἀσκοῦν μεγάλη διακονία πού τιμᾶ τήν Ὁμογένεια καί μᾶς συστήνει ὅλους στή χώρα πού ζοῦμε. Γιαυτό πάντα νά προστατεύετε μέ ἀξιοπρέπεια κι ἐντιμότητα τό καλό ὄνομα τοῦ Ἕλληνα Ὀρθόδοξου Χριστιανοῦ. Ἡ πίστη, ἡ ἐργατικότητα, ἡ ἐντιμότητα καί ἡ οἰκογένεια ἀποτελοῦν τή δόξα καί τά παράσημά μας. Γιαυτό μέ ὑπευθυνότητα νά συνεχίσετε τό ἔργο σας. Μέ ταπείνωση δέ κι ἐμπιστοσύνη νά ἀναθέσετε στό Χριστό τήν Κοινότητα καί τίς προσπάθειές σας γιά τήν πρόοδο καί τό μέλλον.
Ἐκεῖνος θά εὐλογήσει μέ τή χάρη καί τό ἔλεός του τή διακονία μας καί θά μᾶς βοηθήσει ὥστε νά φέρουμε σέ πέρας αὐτά πού ἔχουμε ἀναλάβει. Ἄς δοξάσουμε λοιπόν τό Ἅγιο ὄνομά Του καί μέ θερμή προσευχή νά τόν παρακαλέσουμε νά εἶναι πάντα φύλακας κι ὁδηγός μας.

Ἐκφράζω θερμές εὐχαριστίες καί τήν εὐαρέσκεια τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς γιά ὅσα μέ τόση ἀφοσίωση κι ἀγάπη κάνετε γιά τήν Ἐκκλησία καί το Ποίμνιό της. Προσεύχομαι γιά τήν ὑγεία κι εὐτυχία σας καί διατελῶ μετά πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης κι εὐχῶν.

Νοέμβριος 1990

† Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί
Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος

Ἀπό τήν ἐκδήλωση τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Ἀπ. Ἀνδρέου Λονδίνου πού ἔγινε στίς 3/11/1990. Διακρίνεται (ἀπό ἀριστερά) ὁ Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος στό Λονδῖνο κ. Ἀναστάστιος Μητσιάλης, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος, ἡ Πρόεδρος της Φιλοπτώχου κα Καίτη Παπαθωμᾶ, ὁ Ὕπατος Ἁρμοστής τῆς Κύπρου κ. Ἄγγελος Ἀγγελίδης καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κυανέων κ. Χρυσόστομος.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΣΤΙΑ
Birmingham

Ἀγαπητοί,

Μέ ἰδιαίτερη χαρά χαιρετίζω τήν ἀποψινή Κοινωνική Ἐκδήλωση τῆς Ἑλληνικῆς Κυπριακῆς Ἑστίας τῆς μεγαλουπόλεως Birmingham, ἡ ὁποία γιορτάζει φέτος δεκαπέντε χρόνια δημιουργικῆς πορείας στήν ὑπηρεσία τῶν Ὁμογενῶν μας πού ζοῦν καί προοδεύουν στήν πόλη καί τήν περιοχή αὐτή τῆς Κεντρικῆς Ἀγγλίας.

Θέλω ὅμως ἐπίσης νά τονίσω τήν εὐαρέσκεια τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τίς εὐλογίες τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τή συμβολή τοῦ Σωματείου σας στήν ἵδρυση, τή στήριξη καί τή συνεχή καί ἀνοδική πορεία τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος Ἁγίας Τρίαδος καί Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ καί τοῦ Σχολείου της.

Ἡ δημιουργία ὅμως μιᾶς Ἑλληνικῆς Ὀρθόδοξης Κοινότητος στήν ξενιτειά, ἡ ὁποία προϋποθέτει κόπους πολλούς καί θυσίες ἀπό μέρους ὅλων μας, δέν εἶναι, οὔτε καί μπορεῖ νά θεωρεῖται ὁλοκληρωμένη ἄν δέν συμπεριλαμβάνει τρία πράγματα: Ναό, Σχολεῖο κάι Αἴθουσες γιά τίς κοινωνικές καί τίς ἄλλες κοινοτικές δραστηριότητες τῶν Ὁμογενῶν. Καί ἡ δική σας Ἑστία, ἡ ὁποία ἔχει βάλει τά θεμέλια κι ἔχει δημιουργήσει τήν Κοινότητα Ἁγίας Τριάδας καί Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, ἔχει μέν κατορθώσει νά πραγματοποιήσει τούς δύο ἀπό τούς τρεῖς στόχους πού προαναφέραμε: Τό μεγάλο καί ἀξιόλογο οἰκοδομικό συγκρότημα γιά τίς κοινωνικές σας ἀνάγκες, καί τό ἐπίσης θαυμάσιο Ἑλληνικό σας Σχολεῖο.

Παραμένει ὅμως ἀκόμη ἀπραγματοποίητος ὁ πρῶτος και πρωταρχικός στόχος, δηλαδή ὁ Ναός ὁ Ἑλληνικός, ὁ Ὀρθόδοξος, μέσα στόν ὁποῖο καί γύρω ἀπό αὐτόν νά συγκεντρώνονται οἱ Ὁμογενεῖς καί να ἀναπέμπουν δεήσεις στόν Ὕψιστο καί γιατί τούς ἀξίωσε νά ἐπιτύχουν στή ζωή τους, ἀλλά καί γιατί χωρίς τή θεία Του καθοδήγηση καί προστασία ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀδύνατο νά προκόψει καί νά εὐτυχήσει στή ζωή.

Κάνω λοιπόν θερμή ἔκκληση σέ ὅλους σας νά ἐργαστεῖτε μέ ὁμόνοια, μέ ἀγάπη, μέ ὁμοψυχία καί μέ αὐταπάρνηση γιά νά πραγματοποιήσετε τό συντομώτερο δυνατό τήν ἀπόκτηση ἰδιόκτητου Ναοῦ γιά τίς ἀνάγκες τῶν Ὁμογενῶν μας πού συναποτελοῦν τήν Κοινότητά σας. Εὔχομαι δέ καί προσεύχομαι ὅπως ὁ Ἅγιος Θεός σᾶς χαρίζει ὑγεία καί δύναμη νά ὑπηρετεῖτε τό ὄνομά Του καί συνεχῶς νά δημιουργεῖτε ἔργα ἀκατάλυτα πρός δόξα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί παρηγορία καί καταφύγιο τῶν Χριστιανῶν μας στήν πόλη σας.

Μέ τήν εὐκαιρία ἐπίσης τῶν Ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ Νέου Ἔτους 1991 εὔχομαι σέ ὅλους σας Χρόνια Πολλά, δημιουργικά κι εὐτυχισμένα καί διατελῶ μετά πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης καί εὐχῶν.

Λονδῖνο 4/12/1990

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ L.G.R.

Αγαπητοί,

Με ιδιαίτερη πραγματικά χαρά απευθύνω το χαιρετισμό αυτό για την αποψινή Κοινωνική Εκδήλωση του Ελληνικού Ραδιοσταθμού Λονδίνου. Και τούτο γιατί αφ' ενός συμπλήρωσε ήδη το πρώτο έτος της ζωής του και δεύτερο, και το κυριώτερο, γιατί με τα Προγράμματά του απέδειξε ότι ανταποκρίνεται πλήρως στις προσδοκίες της Ομογένειας στην ολότητα της.

Το Ραδιόφωνο, οπως όλοι γνωρίζουμε, και γενικά όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αποτελούν ισχυρότατο όργανο στα χέρια εκείνων που τα ελέγχουν. Και το όργανο αυτό μετατρέπεται σε μέσο προόδου και θετικής προσφοράς για τον άνθρωπο όταν εκείνοι που το κατευθύνουν αποδεικνύονται ικανοί και σοφοί, σοβαροί και με πλήρη συνείδηση της ιερής τους αποστολής. Όταν όμως συμβαίνει το αντίθετο, τότε το όργανο αυτό αποβαίνει βλαβερό και έωλο, που οι ίδιοι οι ακροατές του το καταδικάζουν και στο τέλος το εγκαταλείπουν.

Στην περίπτωση του L.G.R., και εκφράζω γι' αυτό την ευαρέσκεια και τα συγχαρητήρια της Εκκλησίας και της Ομογένειας, τ' αποτελέσματα υπήρξαν μέχρι της στιγμής άριστα. Οι δε πολυπληθείς ακροατές του, οι οποίοι ανήκουν σ' όλα τα στρώματα του λαού μας, αποτελούν τον πιο αδιάψευστο μάρτυρα και το πιο ασφαλές κριτήριο για την πραγματικά πολύ σημαντική συμβολή του Σταθμού όχι μόνο στην παροχή ψυχαγωγίας, αλλά και στην γενικώτερη επιμόρφωση των ακροατών του.

Ένα μάλιστα μικρό, αλλά πολύ εμφανές παράδειγμα για την πολύ μεγάλη απήχηση που έχει ο Σταθμός του L.G.R. στην Ομογένεια, αλλά και της βαθειάς εκτίμησης που χαίρει από όλους, είναι η συγκινητική, θα έλεγα, ανταπόκριση που έτυχε ο πρόσφατος Μαραθώνιος για ενίσχυση της Παροικιακής Εκπαίδευσης. Πλούσιοι και φτωχοί, επίσημοι και απλά μέλη του λαού μας, έδωκαν μ' ενθουσιασμό το παρόν τους στο κάλεσμα του Σταθμού σας και πρόσφεραν ο καθένας ό,τι μπορούσε για την περισυλλογή τόσου σεβαστού ποσού. Και δεν θα το έπρατταν, ασφαλώς, αν δεν είχαν εμπιστοσύνη κι αν δεν πίστευαν ειλικρινά στις άριστες προθέσεις του L.G.R.

Δράττομαι, συνεπώς, της ευκαιρίας αυτής για να σας συγχαρώ γι' άλλη μια φορά για τη θαυμάσια αυτή πρωτοβουλία σας. Ευλογώ και επιδοκιμάζω τις προσπάθειές σας για την παροχή τέτοιων υψηλοφρόνων υπηρεσιών προς την Ομογένειά μας. Και σας συμβουλεύω πατρικά όπως, με το ίδιο υψηλό πνεύμα ευθύνης και αντικειμενικότητας που πρέπει πάντοτε να χαρακτηρίζει τα σοβαρά μέσα μαζικής επικοινωνίας κι ενημέρωσης, συνεχίσετε το θεάρεστο κι εθνοπρεπές έργο σας και με σοφία πολλή και πλήρη συνείδηση της δεοντολογίας του Τύπου, να αποτελείτε τη φωνή της Ομογένειας και την πραγματοποίηση των προσδοκιών της.

Προσεύχομαι στον Κύριο, του οποίου τη Γέννηση οι Χριστιανοί εορτάζουμε σε μερικές μέρες, να χαρίζει υγεία και δύναμη σε όλους σας για να μπορέσετε να φέρετε σε αίσιο τέλος την ευθύνη που έχετε επωμισθεί. Εύχομαι σε όλους Καλές Γιορτές κι ευτυχισμένος ο Καινούργιος Χρόνος που θ'ανατείλει σε λίγο και διατελώ μετά πολλής εν Κυρίω αγάπης και ευχών.

Λονδίνο 15 Δεκεμβρίου 1990

Τα εικοσάχρονα της Κοινότητας Αγίου Νεκταρίου Battersea. Ομιλία του Προέδρου της κ. Χρήστου Κατσικίδη.

Σεβασμιώτατε,
Πανοσιολογιώτατε Πάτερ Νικόλαε,
Αιδεσιμώτατε πάτερ Ανδρέα,
Εκλεκτοί προσκεκλημένοι και φίλοι της Κοινότητάς μας.

Με αισθήματα βαθύτατης χαράς και συγκίνησης σας καλωσορίζω απόψε, από μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου και των λοιπών μελών της Κοινότητάς μας, στην εορταστική αυτή εκδήλωση για να συνεορτάσουμε την επέτειο των είκοσι χρόνων από της ίδρυσής της. Είκοσι χρόνια σκληρής δουλειάς από μέρους όλων, όσοι κατά καιρούς είχαν με την θέληση και την πίστη τους στο θεό και την Εκκλησία μας προσφέρει αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες τους στην ίδρυση, την οργάνωση, τη συντήρηση και την πρόοδο της Κοινότητάς μας, την οποίαν είχαμε αφιερώσει στη μνήμη του Αγίου Νεκταρίου του Θαυματουργού για να δοξάζεται το Όνομά του, αλλά και για να εξυπηρετούνται Χριστιανικώς και Ελληνοπρεπώς οι ομογενείς μας που ζούν στην ακριτική αυτή γωνιά της Βρετανικής Πρωτεύουσας.

Είναι όμως ιδιαίτερη η χαρά όλων μας απόψε και εμού προσωπικώς γιατί βρίσκονται ανάμεσά μας δυο από τους πρωτεργάτες στην ίδρυση και την εδραίωση πάνω σε ατράνταχτα θεμέλια του θαυμασίου αυτού οικοδομήματος που λέγεται Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Αγίου Νεκταρίου. Πρόκειται κατ'αρχήν για τον Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπό μας κ. κ. Γρηγόριο, ο οποίος υπήρξε και ο πραγματικός μοχλός στην ίδρυση της Κοινότητας και στην αγορά του Ναού μας. Πρώτος αυτός, του βρισκόταν τότε κάτω από τη φωτεινή ηγεσία του αοιδίμου και μακαριστού προκατόχου του Αθηναγόρα Κοκκινάκη, άναψε για μας το πράσινο φώς και μας ενθάρρυνε και μας καθοδήγησε και μας ευλόγησε ώστε η επιθυμία των ολίγων τότε που είμαστε να γίνει πραγματικότητα. Ειλικρινώς δεν βρίσκω λόγια για να εκφράσω προς τον σημερινό μας Αρχιεπίσκοπο Γρηγόριο τα βαθύτατα αισθήματα σεβασμού, αγάπης και ευγνωμοσύνης όλων μας γιατί χάρη στις δικές του φροντίδες είχε καταστεί δυνατή τότε η ίδρυση και κατόπιν η στερέωση και η επιτυχία μας σαν Εκκλησίας και σαν Κοινότητας.

Ευτυχήσαμε όμως επίσης να έχουμε, κατά τα πρώτα και τόσο αποφασιστικά, για το μέλλον της Κοινότητας, βήματα, έναν πραγματικά εξαίρετο ιερατικό προϊστάμενο, ο οποίος μας κάνει την τιμή και μας δίνει τη χαρά της προσωπικής παρουσίας του απόψε εδώ. Είναι ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Νικόλαος Σιδεράς, ο οποίος ήρθε από τη Λεμεσό, όπου υπηρετεί τώρα, ειδικά για να παραστεί στην αποψινή μας συνεστίαση και να μοιραστεί μαζί μας τη μεγάλη χαρά που νοιώθουμε όλοι μας γιατί μας αξίωσε ο Άγιος Θεός και μας προστάτεψε και μας καθοδήγησε ο Άγιος Νεκτάριος να πορευθούμε ανοδικά και δημιουργικά τα είκοσι αυτά χρόνια της ζωής της Κοινότητάς μας. Τον ευχαριστούμε θερμά και, καλωσορίζοντάς τον απόψε εδώ, τον διαβεβαιώνουμε ότι οι κόποι που είχε καταβάλει τότε όχι μόνο δεν πήγαν χαμένοι, αλλά και εξακολουθούν να μας εμπνέουν και να μας ενισχύουν παντού και πάντοτε.

Ένα όμως μεγάλο έργο - όπως είναι η ύπαρξη μιάς ζωντανής και συνεχώς ανανεωνόμενης και προοδευτικής Ελληνορθόδοξης Κινότητας στο εξωτερικό - για να έχει αγλαούς καρπούς χρειάζεται όχι μόνο μια καλή αρχή, αλλά κυρίως και προπάντων μια συνέχεια και μια συνέπεια, ώστε αυτά που δημιουργούνται να μην κατασπαταλούνται ούτε και να παραμένουν αναξιοποίητα. Και η Κοινότητά μας είχε και στο σημείο αυτό την τύχη να βρεί σαν διάδοχο του Αρχιμανδρίτη Νικολάου Σιδερά τον ακούραστο σημερινό μας ιερατικό Προϊστάμενο, τον αγαπητό από όλους μας πατέρα Ανδρέα Πίττα, ο οποίος έκανε και κάνει τόσα πολλά για την Εκκλησία και την Κοινότητά μας ώστε όσα και να πω είναι λίγα. Ευχαριστούμε λοιπόν ολόψυχα τον πατέρα Ανδρέα και προσευχόμαστε στον Άγιο Θεό και στον Άγιο Νεκτάριο να του χαρίζουν χρόνια πολλά και δύναμη ώστε να εορτάσει, μαζί με όσους από μας θα βρισκόμαστε ακόμα στη ζωή, και τα πεννηντάχρονα.

Τώρα τα προβλήματα και οι στόχοι που καλείται να επιλύσει η ηγεσία και τα μέλη μίας Κοινόνητας είναι πολλά και ποικίλα. Γι' αυτό και χρειάζονται όχι μόνο πολλά μυαλά, αλλά και πολλά χέρια. Η δε Κοινότητά μας, ακριβώς επειδή βρίσκεται σε μια σχετικά ακριτική περιοχή, έχει κατά καιρούς, στην διάρκεια αυτή της εικοσαετούς ιστορίας της, αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα. Υπήρξαν όμως πάμπολλοι εκείνοι που προσφέρθηκαν να συμβάλουν - άλλος λίγο και άλλος πολύ - στην επίλυσή τους. Είναι συνεπώς σχεδόν αδύνατο να τους κατονομάσω όλους και να τους ευχαριστήσω απόψε δημοσίως - όπως ειλικρινά θα τους άξιζε. Είναι κατ' αρχήν οι επίστροποι και το υπόλοιπο βοηθητικό προσωπικό του Ναού, οι οποίοι αγογγύστως και με πολλή χαρά και διάθεση ανέλαβαν κι έφεραν σε αίσιο πέρας ο, τιδήποτε τους αντιθετο ή ο, τιδήποτε χρειαζόταν τη δική τους συμπαράσταση.
Ύστερα είναι οι κυρίες της Βοηθητικής Αδελφότητας, οι οποίες δεν περιορίστηκαν ποτέ σε δευτερεύοντες στόχους, αλλά πολλάκις και ποικιλότροπα πρωτοστάτησαν σε κάθε εκδήλωση της Κοινότητας. Γι' αυτό παρακαλώ να μου επιτρέψετε να κάνω εδώ μια μικρή εξαίρεση και να τονίσω την ουσιαστική συμβολή της συζύγου μου και Προέδρου της Βοηθητικής Αδελφότητας Κούλας Κατσικίδη τόσο στην ίδρυση, όσο και στην επιτυχία της Κοινότητάς μας. Χωρίς αυτή ούτε εγώ, που έχω το εξαιρετικό προνόμιο και την τιμή να προΐσταμαι της Κοινότητος από την ημέρα της ίδρυσής της, θα μπορούσα να φέρω σε πέρας το έργο μου, αλλά ούτε και οι λοιποί συνεργάτες και συνεργάτισσές μας θα είχαν το κουράγιο να επωμισθούν μόνοι τους την τεράστια και τόσο απαιτητική ευθύνη των κοινοτικών μας πραγμάτων.

Μια δεύτερη εξαίρεση να μου επιτρέψετε να κάνω και για τον κύριο Σάββα Καραγιάννη, ο οποίαος παρ' όλο που δεν αποτελεί μέλος του Εκκλησιαστικού μας Συμβουλίου και της Κοινότητός μας, εν τούτοις παντοιοτρόπως και οποτεδήποτε του έχει ζητηθεί, προσέφερε αφιλοκερδώς και με πολλή όρεξη και αγάπη τις υπηρεσίες του ώστε να καταστεί το δικό μας έργο και πιό εύκολο αλλά και πιό αποδοτικό. Τον ευχαριστώ λοιπόν θερμά και τον καλωσορίζω απόψε μαζί με την αγαπητή μας σύζυγό του κυρία Βασιλική, η οποία τον στερήθηκε για πολλές - πολλές ώρες όταν αυτός ήταν απασχολημένος με τα δικά μας κοινοτικά πράγματα.

Οι πιό μεγάλες όμως ευχαριστίες μας οφείλονται στις εκαντοντάδες του πιστού λαού μας που κατακλύζουν κάθε Κυριακή και γιορτή το Ναό μας και συμβάλλουν με την παρουσία τους και με τον οβολό τους στην υλοποίηση της αποστολής κάθε Ναού και Κοινότητας: δηλαδή στη μετάδοση του Λόγου του Θεού, στη συντήρηση της Εθνικής και Θρησκευτικής μας κληρονομίας και στη διαιώνιση του Γένους μας στη ξενιτειά. Τους ευχαριστώ όλους, οι οποίοι εκπροσωπούνται απόψε εδώ από σας, αγαπητοί μου φίλοι, και σας παρακαλώ να γίνετε συνεχείς κήρυκες του μεγάλου μηνύματος του Ευαγγελίου και της Πατρίδας κυρίως στα παιδιά σας, για τα οποία η Κοινότητά μας είχε θέσει και εξακολουθεί να θεωρεί σαν έναν από τους κύριους και πιό βασικούς στόχους της τη λειτουργία Ελληνικού και Κατηχητικού Σχολείου κάτω από τη στέγη της Εκκλησίας μας. Θα ήθελα λοιπόν να τονίσω ιδιαίτερα την ανάγκη της συνεχούς επανάληψης στα παιδιά σας της πολύ μεγάλης σημασίας που έχουν για την κατοπινή τους ζωή τα Ελληνικά και Χριστιανικά διδάγματα και η φοίτησή τους σε σχολεία που έχουν θέσει σαν αποστολή τη γαλούχηση των παιδιών μας με τα αθάνατα νάματα του Ελληνοχριστιανικού μας πολιτισμού.

Σεβασμιώτατε,

Το Διοικητικό Συμβούλιο και τα μέλη της Κοινότητάς μας, σαν ένδειξη του βαθυτάτου μας σεβασμού και αγάπης, αλλά και ευγνωμοσύνης για τα όσα έχετε προσφέρει στην Κοινότητά μας στα τελευταία 20 χρόνια της ζωής της, με επεφόρτισαν με το ευχάριστο καθήκον να εκφράσω από μέρους τους τις θερμές μας ευχαριστίες με το συμβολικό αυτό χρηματικό δώρο, το οποίο παρακαλούμε να διαθέσετε καταλλήλως για τις ανάγκες της Ιεράς Αρχιεπισκοπής.

Πανοσιολογιώτατε και αγαπητέ μας Πάτερ Νικόλαε,

Σας ευχαριστούμε και πάλιν γιατί μας τιμάτε απόψε με την παρουσία σας εδώ, αλλά και για την πολύ μεγάλη συμβολή σας στην εδραίωση της Κοινότητάς μας, ιδίως κατά τα πρώτα της βήματα. Γι' αυτό και παρακαλώ να δεχθείτε εκ μέρους όλων μας το τεκμήριο αυτό της αγάπης, του σεβασμού και της ευγνωμοσύνης μας.

Σεβαστέ και αγαπητέ μας πάτερ Ανδρέα,

Και σε σας οφείλει πολλά η Κοινότητά μας, γιατί την έχετε αγκαλιάσει με την αφοσιωμένη αγάπη σας για τόσα τώρα χρόνια και την φροντίζετε κι ενδιαφέρεστε γι' αυτή όσο ελάχιστοι. Γι' αυτό και σας προσφέρουμε το μικρό αυτό δώρο προσευχόμενοι όπως ο Άγιος Θεός σας ενδυναμώνει να συνεχίσετε τη διακονία σας εδώ για πολλά ακόμη καρποφόρα χρόνια.

Στον φίλτατο κύριο Σάββα Καραγιάννη προσφέρουμε επίσης ένα μικρό δώρο για τα τόσα που έχει κάνει για μας και τον παρακαλούμε να συνεχίσει να ενδιαφέρετε και να φροντίζει την Κοινότητά μας με την ίδια πάντοτε αγάπη και αφοσίωση που δείχνει και στη δική του Κοινότητα, του Αγίου Γεωργίου στο ΚΙΝῦῶΤΟΝ.

Περαίνοντας το λόγο μου αυτό σας ευχαριστώ και πάλιν όλους και εύχομαι να σας βλέπουμε πάντοτε μαζί μας και να μοιραζόμαστε τη χαρά για την πρόοδο και την ευημερία της Κοινότητάς μας.

Χρήστος Κατσικίδης

11 Νοεμβρίου 1990

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Η Εταιρεία Φίλων της Ελληνικής Γλώσσας και Τέχνης, όπως και κάθε άλλη Εταιρεία, αποτελείται από διάφορες κατηγορίες μελών. Τα τακτικά της όμως μέλη, τα οποία και την απαρτίζουν βασικά, είναι δηλ. ο κορμός αυτής θα έλεγε κανείς, θα πρέπει σύμφωνα με το Καταστατικό της να είναι ελληνικής καταγωγής.

Το ότι είναι κάποιος ελληνικής καταγωγής, μας οδηγεί στον αυτονόητο επόμενο συλλογισμό πως κατά βάση είναι και Ορθόδοξος Χριστιανός. Το λέμε δε αυτό γιατί 97% του πληθυσμού της ελληνικής επικράτειας είναι μέλη της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Οταν, λοιπόν, Ελληνορθόδοξοι συναθροίζονται και αποφασίζουν την έναρξη μιας όποιας πρωτοβουλίας - κίνησης, η οποία στη βάση της να έχει πνευματικά κριτήρια και δομές, υπάρχει η συνήθεια να ζητούν από τον Προκαθήμενο του Οικουμενικού μας Πατριαρχείου Κων/λεως, την Α.Θ.Π. τον Οικ. Πατριάρχη, την σεπτή Πατριαρχική του ευλογία.

Έτσι έγινε και με την Εταιρεία φίλων της Ελληνικής Γλώσσας και Τέχνης. Μόλις αυτή ιδρύθηκε, και με πρωτοβουλία του Γραμματέα της, στάλθηκε γράμμα προς την Κωνσταντινούπολη. Η απάντηση προς το γράμμα αυτό ήλθε πολύ σύντομα από το Ιερό Κέντρο της Ορθοδοξίας, και έδωσε μεγάλη χαρά και πνευματικά φτερά σ' όλα τα μέλη και τους φίλους της Εταιρείας.

Παρακάτω, και σαν μια συμβολή στην Ιστορία του Ελληνισμού της Διασποράς (ιδιαίτερα δε αυτού στην Μεγ. Βρετανία), παρατίθενται τα σχετικά γράμματα που ανταλλάχθηκαν μεταξύ εταιρείας και Οικ. Πατριαρχείου.

Το γράμμα της Εταιρείας:

Προς την Α.Θ.Παναγιότητα
Τον Οικουμενικό Πατριάρχη
Κωνσταντινουπόλεως
κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Παναγιώτατε,

Η Εταιρεία Φίλων της Ελληνικής Γλώσσας και Τέχνης είναι μια ομάδα πνευματικών ανθρώπων, Ελλήνων και Βρετανών - Φιλελλήνων, που ασχολούνται με τα Γράμματα και τις Τέχνες στον ευρύτερο χώρο του Ν.Δ. τμήματος του Ηνωμένου Βασιλείου.

Πιό συγκεκριμένα, το κέντρο της προσπάθειας αυτής βρίσκεται στην πόλη του Bristol. Τους πόλους δε αποτελούν, το Ëàĩíäýù από την πλευρά της Ουαλίας, και το Weston-Super-Mare με το Bath από την Αγγλία.

Οι στόχοι αυτής της Εταιρείας-καθαρά πνευματικοί - είναι θα μπορούσαμε να πούμε δύο:

α. παρουσίαση της Ελληνικής Γλώσσας και Τέχνης στην μεγάλη Βρετανική Κοινωνία, μέσα στην οποία όλοι μας κινούμεθα και εσμέν.
β. πρόκληση του ενδιαφέροντος για ουσιαστικώτερη συμμετοχή των Ελλήνων της περιοχής μας στην διαδικασία εξέλιξης των ιδίων στοιχείων, δηλ. της ιδιαίτερης και εξαίρετης Ελληνικής Γλώσσας και Τέχνης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποτελείται από εκλεκτούς Έλληνες της περιφέρειάς μας. Πρόεδρος είναι ο Ιατρός - Ερευνητής Δρ. Δημ. Παπακωστόπουλος, μόνιμος κάτοικος του Bristol. Ολοι οι υπόλοιποι, όπως μπορείτε να διαβάσετε και στο Περιοδικό που σας εσωκλείω, είναι σημαντικά πρόσωπα των Ελληνικών Κοινοτήτων της Ν.Δ. Βρετανίας, στα όρια των οποίων λειτουργεί η Εταιρεία.

Η Εταιρεία μας είχε την επίσημη εναρκτήρια εκδήλωσή της την 13η Νοεμβρίου 1988. Σ' αυτήν παραβρέθηκαν πολλοί άνθρωποι των Γραμμάτων και των Τεχνών, οι τοπικές Πολιτικές και Αστυνομικές Αρχές, εκπρόσωποι των Πρεσβειών Ελλάδος και Κύπρου, και επί κεφαλής όλων ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπός μας κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, ο οποίος έδειξε άπλετη αγάπη προς την Εταιρεία μας από την πρώτη στιγμή. Του χρεωστούμε ευγνωμοσύνη για την ευγενική του συμπαράσταση και τις σοφές του οδηγίες στα πρώτα βήματα της Εταιρείας.

Η εναρκτήρια αυτή εκδήλωση σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Το ίδιο μπορούμε να πούμε και για την εκδήλωση που οργανώθηκε στην πόλη του Ëàĩíäýù, την 11η Δεκεμβρίου 1988. Κατά την εκδήλωση αυτή πραγματοποιήθηκε ξενάγηση στο ιστορικό Κάστρο του Ëàĩíäýù, ακολούθησε ομιλία σε κεντρική Αίθουσα της πόλης με θέμα: «Βεργίνα, Ανακάλυψη και Τέχνη», με ομιλητή τον πολυτάλαντο κ. Μιχαήλ Λαρεντζάκη - Λάσκαρη, και η εκδήλωση ολοκληρώθηκε σε ελληνικό εστιατόριο, όπου Έλληνες και Βρετανοί γεύθηκαν ελληνικούς παραδοσιακούς μεζέδες.

Μέσα στα σχέδια της Εταιρείας είναι η δημιουργία βιβλιοθήκης, με βιβλία σχετικά με την Ελληνική Γλώσσα και Τέχνη, όπως επίσης και η έκδοση ειδικού Περιοδικού, στο οποίο θα δημοσιεύονται πραγματείες - στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα - που θα αφορούν τον ελληνικό πολιτισμό. Τέλος, πιστεύουμε πως θα καταφέρουμε να προγραμματίσουμε μηνιαίες συναντήσεις των μελών μας, στις οποίες θα γίνονται διάφορες επιστημονικές ανακοινώσεις, με θέματα που θα αντλούνται από τον ευρύ χώρο του Αθάνατου Ελληνικού Πνεύματος. Η πρώτη από τις μηνιαίες αυτές συναντήσεις έχει κανονιστεί για την 30ή Ιανουαρίου 1989.

Το γράμμα μας αυτό έχει σκοπό πρώτα να σας ενημερώσει για την προσπάθειά μας, η οποία πραγματοποιείται μέσα στα όρια της πνευματικής σας δικαιοδοσίας, και ύστερα να λειτουργήσει σαν μια αίτηση της Σεπτής Πατριαρχικής σας Ευλογίας προς τους πνευματικούς αγώνες και τα έργα της Εταιρείας μας.

Πιστέψτε μας, Παναγιώτατε, θα θεωρούσαμε κάτι πάρα πάνω από σημαντικό την Ευλογία των προσπαθειών μας από τον Σεπτό Προκαθήμενο της Οικουμενικής Ορθοδοξίας. Αξίζει να σημειωθεί πως όλοι οι Έλληνες που συμμετέχουν στην Εταιρεία είναι πιστά μέλη της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, και ευσεβούνται σε μέγιστο βαθμό την ορατή καφαλή του

Οικουμενικού μας Πατριαρχείου.
Ευελπιστώντας στην θετική σας ανταπόκριση, και ευχόμενοι κάθε ευλογία του Μεγάλου Τριαδικού Θεού προς εσάς προσωπικά, αλλά και προς τα θεοφιλή και οικουμενικά έργα σας κατά τον νέο ενιαυτό της χρηστότητος του Κυρίου μας, διατελούμε.

Με βαθύτατο σεβασμό
Εκ μέρους του Δ.Σ.
Πρεσβ. Αναστάσιος Δ. Σαλαπάτας
Γραμματέας

Ή άπαντηση της Α.Θ.Π. του Οικ Πατριάρχη κ.κ. Δημητρίου:

Τῷ Αἰδεσιμολογιωτάτῳ Πρεσβυτέρῳ κυρίῳ Ἀναστασείῳ Δ. Σαλαπάτᾳ, Γραμματεῖ τῆς ἐν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ Ἑταιρείας Φίλων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης καί Τέχνης, Τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν καί εἰρήνην παρά Θεοῦ.

Ἐν πατρικῇ χαρᾷ ἐπληροφορήθημεν ἐκ τοῦ ἀπό τῆς κγ' Δεκεμβρίου ἐ. γράμματος τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς ἡμῖν Αἰδεσιμολογιότητος περί τῆς συστάσεως τῆς Ἑταιρείας ὑμῶν ἐπί τῷ σκοπῷ τῆς παρουσιάσεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης και τέχνης τῇ Βρεταννικῇ κοινωνία καί συγχρόνως τῆς προκλήσεως τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν αὐτόθι ὁμογενῶν ὑπέρ τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν τούτου θησαυροῦ.

Ἡδέως διατεθέντες ἐκ τῆς ἀναληφθείσης πρωτοβουλίας ὑμῶν ταύτης, εὐλογοῦμεν τήν προσπάθειαν καί συγχαίροντες τῇ ὑμετέρᾳ Αἰδεσιμολογιότητι καί τοῖς ἐκλεκτοῖς συνεργάταις ὑμῶν εὐχόμεθα ὑγείαν καί πᾶσαν ἄνωθεν ἐνίσχυσιν ἐν τῷ ἀναληφθέντι εὐγενεῖ ἔργῳ, ἀπονέμοντες δέ πᾶσιν ὑμῖν ὁλόθυμον τήν Πατριαρχικήν καί πατρικήν ἡμῶν εὐλογίαν, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς πάντας καί ἐπί τούς οἰκείους ὑμῶν τήν χάριν καί το ἄπειρον ἔλεος τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ᾳϡπθ' Ἰανουαρίου ιστ'.

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Δημήτριος
Διάπυρος πρός Θεόν εὐχέτης.

Η Εταιρεία φίλων της Ελληνικής Γλώσσας και Τέχνης, μετά από αυτή την ανταλλαγή γραμμάτων, θεωρεί εαυτήν ιδιαιτέρως ευνοημένη κι ευλογημένη, έχοντας λάβει ένα τόσο εξαίσιο γράμμα, μαζί με την Πατριαρχική και πατρική ευλογία από τον σεπτό Προκαθήμενο της Οικουμενικής Ορθοδοξίας, την Α.Θ.Π. τον Οικ. Πατριάρχη κ.κ. Δημήτριο.

Πρεσβ. Αναστάσιος Δ. Σαλαπάτας
Γραμματέας της Εταιρείας

Ἀπό τήν συνεστίαση πρός τιμήν τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Γρηγορίου τήν 4η Νοεμβρίου 1990. (Ἀπό ἀριστερά) ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μ. Βρετανίας κ. Ν. Ι. Χατζηπατέρας, ὁ Ἐπίσκοπος Basingstoke Michael Manktelow, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ Σέρ Ἀργυρός Στάκης καί ἡ κα Manktelow.

Από την εκδήλωση για τα εικοσάχρονα της Κοινότητος Αγ. Νεκταρίου.
Ο Σεβασμιώτατος περιστοιχίζεται από τον Αρχιμανδρίτη Νικόλαο Σιδερά και τον Πρόεδρο της Κοινότητος κ. Χρ. Κατσικίδη.

Η φωτογραφία παραπλεύρως είναι από το Συμπόσιο της 7ης Οκτωβρίου 1990. Διακρίνονται όρθιοι από αριστερά: Δρ J. Harris, Δρ. Δ. Παπακωστόπουλος (Πρόεδρος της Εταιρείας), κ. Αυξέντης Μιχαήλ, κ. Πήτερ Μιχαήλ (Μέλος του Δ.Σ). Καθιστές από αριστερά: Κα. Δέσποινα Κατσιρέα (Διευθύντρια του Ε.Ο.Τ. Λονδίνου, και Ομιλήτρια της βραδυάς), και η Κα. Ιωάννα Σταμπουλία (Μέλος του Δ.Σ.).

ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ

τοῦ Πρωτοπρεσβ. Σωτηρ. Παναγιωτοπούλου
Προέδρου τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας

Μέ τήν ὁμιλία μου αὐτή θά ἀσχοληθῶ μέ τά ἑξῆς θέματα:

1) Τήν συμβολή τοῦ Κλήρου στήν Παιδεία στή Μ. Βρετανία καί τά ἐπιτεύγματά της

2) Τήν ἀντιμετώπιση τῶν Κληρικῶν ἀπό τούς μαθητές στήν ἄσκηση τοῦ ἔργου τῆς Παιδείας καί

3) Πῶς βλέπουν οἱ Κοινοτικοί παράγοντες τόν Κληρικό στό σχολεῖο καί ἄν ὑπάρχουν διαφωνίες στή μεταξύ τους συνεργασία.

Ὅμως προτοῦ προβῶ στήν ἀνάλυση τῶν παραπάνω θεμάτων θά ἐπιθυμοῦσα πολύ σύντομα καί ἐπιγραμματικά νά ἐπιχειρήσω μιάν ἀναδρομή στήν ἱστορία γιά νά δοῦμε πῶς ἀρχίζει καί πῶς συνεχίζεται ἡ διπλή διακονία τοῦ Κληρικοῦ. Εἶναι γνωστό ὅτι τό ἁγιαστικό ἔργο τοῦ Ἱερέως εἶναι, α) τοῦ οἰκονόμου τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ καί β) τοῦ δασκάλου. Κατά τήν προσωπική δέ ταπεινή μου γνώμη πρῶτο είναι τοῦ Δασκάλου.

Πράγματι ὁ Κύριος ἐκπληροῖ τόν ἐπιγειο προορισμό του διδάσκοντας στίς συναγωγές, στά σπίτια, στό πλοῖο, παρά την θάλασσα, στό Ὄρος ἀπευθυνόμενος πρός τά πλήθη, ἄτομα καί μαθητές του, ἰδιῶτες, ἄρχοντες, ἄνδρες, γυναῖκες. Τό ἴδιο ἔργο ἀκολουθοῦν οἱ μαθητές του. Ἔτσι στήν Ἁγία Γραφή στίς Πράξεις (19,2) ἀναφέρεται, ὅτι οἱ μαθητές τῆς Ἐφέσου περί τῶν ὁποίων γίνεται λόγος, τότε μόνον ἀναβαπτίστηκαν, ὅταν διδάχθηκαν ἀπό τόν Ἀπόστολο Παῦλο περί τοῦ Χριστοῦ.

Κατά τούς χρόνους πού ἀκολουθοῦν τό παράδειγμα τῶν Ἀποστόλων, συνεχίζουν οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ Πρεσβύτεροι καί οἱ Διάκονοι τῆς Ἐκκλησίας.

Στούς μετέπειτα χρόνους βλέπουμε τούς μεγάλους Πατέρες καί διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας νά συνδέουν ἁρμονικά τόν Χριστιανισμό μέ τόν Ἑλληνισμό. Τήν ἐξ ἀποκαλύψεως θρησκεία τήν συνέδεσαν μέ τήν πατροπαράδοτη Ἑλληνική Παιδεία μέ ἀποτέλεσμα νά δημιουργηθεῖ ὁ Ἑλληνοχριστιανικός Πολιτισμός. Κατά τούς Βυζαντινούς χρόνους ἡ Ἐκκλησία ἐξύψωσε τήν Ἑλληνική Παιδεία καί ἀντικατέστησε τή Λατινική μέ τήν Ἑλληνική γλώσσα.

Κατά τούς σκοτεινούς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας ὁ Ἱερέας-Δάσκαλος μέ κίνδυνο τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς του ἐδίδαξε τή γλώσσα, κράτησε τή θρησκεία, συνέχισε τά ἤθη καί ἔθιμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τρανό καί ἀδιάψευστο παράδειγμα τοῦ ἔργου αὐτοῦ τοῦ Ἱερέα ἔχουμε τό Κρυφό Σχολειό. Γνωρίζουμε τά ὀνόματα Κληρικῶν πού πρωτοστάτησαν στήν Παιδεία καί που βοήθησαν σημαντικά στήν ἀπελευθέρωση τοῦ Γένους μας διδάσκοντας μικρούς καί μεγάλους, ξεσηκώνοντας τό λαό γιά τήν Ἀνάστασή του.

Ὅμως ἄς σταθοῦμε γιά λίγο σέ μιά μεγάλη μορφή τῆς ἐποχῆς ἐκείνης: τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ. Εἶναι πραγματικά ἀξιοζήλευτη καί παραδειγματική ἡ φροντίδα του γιά τήν Παιδεία. Ἔδωσε προτεραιότητα στό σχολεῖο. Μέ λόγια ἁπλᾶ, γεμάτα ἀγάπη, στοργή καί ἀφοσίωση ἔγραψε: "καλύτερον, ἀδελφέ μου, νά ἔχεις Ἑλληνικό σχολεῖο εἰς τήν χώρα σου, παρά νά ἔχεις βρύσες καί ποτάμια καί ὡσάν μάθεις στό παιδί σου γράμματα τότε λέγεται ἄνθρωπος. Τό σχολεῖο ἀνοίγει τίς ἐκκλησίες, τό σχολεῖο ἀνοίγει τά μοναστήρια".

Καί τώρα ἄς περάσουμε στόν 20ό αἰ. πού ἀπό τίς ἀρχές του παρουσιάστηκε ἕνα μεγάλο κῦμα μεταναστεύσεως τῶν Ἑλλήνων πού ἔγινε ἀκόμη πιό δυνατό μετά τό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Ὁ Ἑλληνισμός διασκορπίζεται στά πέρατα τῆς οἰκουμένης παίρνοντας μαζί του τά ἤθη καί ἔθιμά του. Ἡ γλώσσα καί τά ἔθιμα τόν συνδέουν μέ τόν συμπατριώτη του ἐκεῖ πέρα στήν ξενιτειά. Ὅμως πιό στενά τούς συνδέει ἡ Ἐκκλησία, γιατί ἐκεῖ μποροῦν νά βροῦν παρηγοριά, γιατί τήν Ἐκκλησία θεωροῦν σάν τόπο τους καί νοιώθουν πώς ζοῦν στόν τόπο τους. Ἔτσι φθάνουμε στή δημιουργία τῆς Κοινότητας μέ κέντρο τήν Ἐκκλησία. Ἐδῶ ἀποκαλύπτεται ὁ ρόλος τοῦ Κληρικοῦ. Ὅπως συνέβη στίς ἄλλες χῶρες, ἔτσι καί στή Μεγάλη Βρετανία ἡ Ἐκκλησία δίνει τό παρόν της. Συνεχίζει τό ἔργο τοῦ Κυρίου, τῶν Ἀποστόλων, τῶν Μεγάλων Πατέρων καί διδασκάλων.

Θά ἤθελα νά τονίσω ἰδιαίτερα ὅτι στίς Ἑλληνικές Κοινότητες ἐδῶ, τῆς Μ. Βρετανίας, ὁ Ἑλληνισμός διέρχεται μιά μεγάλη καί ἀνησυχητική καμπή. Ἡ παρουσία νέων πνευματικῶν καί κοινωνικῶν ρευμάτων. Οἱ νέες ἀποκαλύψεις στούς διάφορους τομεῖς τῆς Ἐπιστήμης. Ἡ κρίση τῆς οἰκογένειας καί τοῦ πολιτισμοῦ μας. Ἡ νέα μορφή ἰδεῶν στά βασικά προβλήματα τῆς ζωῆς. Οἱ ὑλιστικές θεωρίες. Ὁ εὐδαιμονισμός. Σέ ὅλα αὐτά ὁ Κλῆρος πρέπει νά εἶναι παρών, νά ἔχει τόν πρῶτο λόγο καί μέ πίστη καί μελέτη κατά βάθος καί πλάτος τῶν ὑποχρεώσεών του ὁ Κληρικός θά ἐπιτύχει νά ἀνανεώσει καί συγκρατήσει τό ποιμνιό του.

Ἡ διοίκηση τῆς Κοινότητας ἔχει ἀνατεθεῖ στούς λαϊκούς ἄρχοντες τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ρόλος τοῦ Κληρικοῦ δέν εἶναι νά ἐπιβάλει γνῶμες, οὔτε νά ἐπιδείξει σοφίες, ἀλλά νά συμβάλει στή διαφώτιση καί πρόοδο τῆς Ἐνορίας συμβουλεύοντας καί καθοδηγώντας.

Δίπλα στό ἱερό θυσιαστήριο ὁ Κληρικός θεμελίωσε καί ἔθεσε σέ λειτουργία μιά ἄλλη ἁγία Τράπεζα, τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου. Καί μιά πού μιλᾶμε γιά ἑλληνικό σχολεῖο, πρέπει νά τονίσουμε ὅτι δέν ἔχει σκοπό μορφωτικό ἀλλά ἐπιμορφωτικό. Τή βασική μόρφωση παίρνουν οἱ ἑλληνόπαιδες ἀπό τό ἀγγλικό σχολεῖο. Τό ἑλληνικό οἰκοδομεῖ ἐπί τῆς μορφώσεως αὐτῆς διά τῆς προσφορᾶς τῆς ἑλληνομάθειας καί χριστομάθειας.

Χριστιανισμός καί Ἑλληνισμός γιά τό Γένος μας ἀποτελοῦν ἀχώριστη ἑνότητα γιατί ἐμεῖς θέλουμε καί ζητᾶμε ὁ Ἑλληνισμός νά εἶναι χριστιανοπρεπής, ἀλλά ἐννοοῦμε καί τόν Χριστιανισμό ἑλληνοπρεπῆ, ἑλληνόγλωσσο καί ἑλληνόμορφο. Τά δύο λοιπόν αὐτά θέματα, τῆς ἑλληνομάθειας καί χριστομάθειας, ἦταν καί θά εἶναι οἱ πόλοι γύρω ἀπό τούς ὁποίους ἀπό τήν ἀρχή στράφηκε ἡ δραστηριότητα τοῦ Κλήρου.

Ἡ συνεργασία μέ τό Κ.Ε.Σ. τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Οἱ ὁδηγίες τῶν προκαθημένων τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ἡ στενή συνεργασία μέ τό Διοικητικό Συμβούλιο τῆς Κοινότητας μέ τήν ἐπιλογή τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας, πού σκοπό της ἔχει τήν ἐπιστασία τοῦ Σχολείου, καί μέ τή στενή συνεργασία τῶν Γονέων ξεκίνησε ἡ σκέψη τῆς δημιουργίας τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου. Ἡ μεθόδευση στόν τομέα αὐτό ἦταν καθῆκον τοῦ Κλήρου καί ἄρχισε νά ὑλοποιεῖται ὑποτυπωδῶς διά τῆς ἀναλήψεως κατ' ἀρχήν τῆς διδασκαλίας τῆς γλώσσας καί γενικά καί κάθε πρωτοβουλίας χρήσιμης για τα παιδιά. Δεύτερο, ἀπό τόν ἄμβωνα ὁ Κληρικός ἐξακολουθεῖ νά τονίζει τήν ἀνάγκη ὑπάρξεως τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου. Τρίτο, ἄρχισαν νά κυκλοφοροῦν διάφορα ἐνημερωτικά, μορφωτικά κλπ ἔντυπα. Τέταρτο, ἐπιστρατεύτηκαν δάσκαλοι - συνεργάτες στόν ἱερό αὐτό σκοπό. Πέμπτο, ἔγιναν ἐπισκέψεις στούς ἐνορίτες κάθε

Κοινότητας, παράλληλα δέ ἄρχισε νά γίνεται ἐπισταμένα καταγραφή τῶν ἐνοριτῶν καί τῶν οἰκογενειῶν τους. Ἔκτο, οἱ Ναοί πού εἶχαν πρόσθετους διαθέσιμους χώρους γέμισαν ἀπό παιδιά, μάλιστα δέ καί αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Ναός χρησιμοποιήθηκε καί σέ μερικά μέρη χρησιμοποιεῖται ἀκόμη γιά νά γίνει τό μάθημα. Καί ἕβδομο, βρέθηκαν τάξεις σέ ἀγγλικά σχολεῖα πού παραχωρήθηκαν μέ ἀντίστοιχο ἐνοίκιο.

Ἔτσι ὁ Κληρικός τέθηκε ἐπικεφαλής τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας σάν Πρόεδρος αὐτῆς, σέ πολλές δέ περιπτώσεις καί ἐφόσον εἶχε τά ἀπαραίτητα τυπικά προσόντα ἔγινε Διευθυντής τοῦ Σχολείου. Πρωτεργάτης στό ἔργο αὐτό τῆς δημιουργίας καί λειτουργίας τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου ἔγινε φύσει καί θέσει ὁ Κληρικός γιατί ἦταν διπλή καί ἡ φύση τοῦ λειτουργήματός του: διακονεῖ τό Θεό καί τό Λαό τοῦ Θεοῦ τόσο διά τῆς θείας λατρείας, ὅσο καί διά τῆς διδασκαλίας ἀπό τόν ἄμβωνα καί ἀπό τίς σχολικές αἴθουσες. Μέ τό διπλό αὐτό ἔργο του ὁ Κληρικός καταξιώνεται καί ἀναγνωρίζεται ἀπό τό λαό ὡς φυσικός προστάτης καί μεταδότης τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς παιδείας.

Ὁ Κληρικός ἔγινε, καί νομίζω ὅτι πρέπει νά παραμείνει, ἡ ψυχή καί ἡ πνοή τοῦ σχολείου. Οἱ δάσκαλοι βέβαια δέν πρέπει νά τίθενται στόν κατάλογο τῶν ὀργάνων τῆς Παιδείας, ἀλλά νά θεωροῦνται ἀπαραίτητοι γιά τήν ἐκπλήρωση τοῦ σκοποῦ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου διά τῆς ἀφοσιωμένης συμβολῆς τους στήν ἱερή λειτουργία τῆς ἑλληνικῆς παιδείας.
Κληρικοί καί δάσκαλοι συναντῶνται ἐδῶ στήν ξενητειά μπροστά στόν πνευματικό βωμό τοῦ καθήκοντος γιά τή διαφώτιση καί διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν τοῦ Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ. Ἐκλέγουν τούς ἀρχηγούς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ, οἱ ὁποῖοι πολλά πρόσφεραν καί προσφέρουν τόσο ἀπό ἐθνικῆς ὅσο καί ἀπό θρησκευτικῆς ἀπόψεως στήν πορεία τῆς Ὁμογένειας.

Πέραν αὐτοῦ, ὁ Κλῆρος ἦταν καί εἶναι πάντοτε ὁ ἐμψυχωτής τοῦ δασκάλου στό ἰδιόμορφο καί ποικιλόμορφο σχολεῖο τῆς ξενιτειᾶς. Εἶναι συμπαραστάτης καί συναγωνιστής στό μεγάλο ἱεραποστολικό ἔργο πού προσπαθοῦν καί οἱ δύο ἀπό κοινοῦ νά ὑλοποιήσουν κατά τόν καλύτερο δυνατό τρόπο καί ἀνάλογα μέ τίς δυνάμεις τους.

Τέλος, ἡ ἐκπλήρωση αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ἀποτελεῖ καθῆκον γιά τόν Κληρικό, γιατί σ' αὐτόν ἐμπιστεύεται ἡ Ὁμογένεια τή φύλαξη τῶν μεγάλων ἀξιῶν τοῦ Γένους μας. Ἡ συνεχής καί ἀδιάκοπη ἐπαφή. Ἡ ἀναλλαγή ἰδεῶν. Ἡ πραγματοποιούμενη ἀπό κοινοῦ ἐργασία. Ἡ ἀντιμετώπιση ἀπό κοινοῦ τῶν παρουσιαζομένων προβλημάτων καί ἐμποδίων. Τό μοίρασμα τοῦ φόρτου ἐργασίας συμμετοχῆς στίς διάφορες ἐκδηλώσεις. Οἱ συναντήσεις μέ τούς γονεῖς. Οἱ ἐπισκέψεις στούς τόπους ἐργασίας τους καί ἄλλα πολλά πλουτίζουν ἀκόμα περισσότερο τήν ἐμπειρία τοῦ Κληρικοῦ, τόν ὁποῖον ὅλοι οἱ παράγοντες πού ἀναφέρθηκαν θεωροῦν ἀναγκαῖο καί ἀπαραίτητο.

Ἡ ὑπομονή, ἡ ἀγάπη, ἡ καρτερότητα καί ἡ ἁπλότητα τοῦ Κληρικοῦ τόν ἀνεβάζουν στή συνείδηση τοῦ λαοῦ καί τῶν παιδιῶν. Γιατί αὐτός εἶναι τό μοναδικό πρόσωπο πού ὅλοι προσβλέπουν μέ ἐμπιστοσύνη. Στό πρόσωπο τοῦ Κληρικοῦ βλέπουν τήν Ἐκκλησία σά μάνα πού ἐνδιαφέρεται γι' αὐτά μέ στοργή καί ἀγάπη.

Ὁ Κληρικός μέ ἄλλο τρόπο θά ἀντιμετωπίσει τυχόν δυστροπίες καί ἀταξίες τοῦ παιδιοῦ, γιατί γνωρίζει τήν οἰκογενειακή του κατάσταση. Τό παιδί, ὅταν δεῖ στό σπίτι, στήν τάξη, στήν ἐκκλησία, στό παιχνίδι τόν Κληρικό, αἰσθάνεται διαφορετικά. Πολλές φορές ὁ νέος θά ζητήσει τή συμβουλή καί τή νουθεσία τοῦ Κληρικοῦ γιά τήν ἐπίλυση πολλῶν προβλημάτων πού πιθανόν νά τά συζήτησε καί μέ τούς γονεῖς του, ἀλλά νά μήν ἱκανοποιήθηκε ἀπό τή λύση πού τοῦ ἔδωσαν. Ἐδῶ θά πρέπει νά τονισθεῖ τό πόσο μεγάλο καί σπουδαῖο ρόλο παίζει ἡ ἐν γένει μόρφωση τοῦ γονιοῦ.

Τί ἐπιτελέστηκε μέχρι τώρα; Ἀπό τό 1922 μέχρι τό 1951 ὑπῆρχαν στή Μ. Βρετανία πολύ λίγες Κοινότητες μέ τά σχολεῖα τους. Ὅπως ἐπίσης ἀπό τό 1956 καί πάλι συνεχίστηκε ἡ παράδοση μέχρι τό 1963. Ἀπό τό ἔτος αὐτό ἄρχισε πλέον ὁ Ἑλληνισμός ἀπό τήν Ἑλλάδα καί ἰδιαίτερα ἀπό τήν Κύπρο νά φθάνει καί νά ἐπιδίδεται σέ ἐργασία καί στήν προσπάθεια δημιουργίας μονίμου κατοικίας τῶν οἰκογενειῶν τῶν Ὁμογενῶν. Ἡ Ἐκκλησία πάντοτε παροῦσα δημιούργησε νέες Κοινότητες καί ἔθεσε σέ λειτουργία νέα σχολεῖα τόσο σ' αὐτό τοῦτο τό Λονδῖνο ὅσο καί ἀλλοῦ σέ ἄλλες πόλεις τῆς Ἀγγλίας σύμφωνα μέ τίς ὑπάρχουσες ἀνάγκες.

Στήν ἀρχή τά σχολεῖα λειτούργησαν κατά τρόπο ὑποτυπώδη μόνο μιά φορά τήν ἑβδομάδα. Ἔπειτα, χάρη στήν ἄοκνη προσπάθεια τοῦ Κληρικοῦ, ἡ μιά φορά ἔγινε δύο καί ἀλλοῦ τρεῖς φορές τήν ἑβδομάδα.

Ἀκόμα δημιουργήθηκε τό σχολεῖο τοῦ Σαββάτου, πού λειτουργοῦσε πρωΐ καί βράδυ, καί τέλος τό σχολεῖο τῆς Κυριακῆς.
Κύριος καί πρωταρχικός σκοπός τῆς Ἐκκλησίας ἦταν καί εἶναι νά ἀγοράζονται ναοί πού νά ἔχουν καί βοηθητικούς χώρους μέσα στόν περίβολο τῆς ἐκκλησίας πρός ἐξυπηρέτηση τοῦ σκοποῦ τοῦ σχολείου. Πολλές φορές οἱ Κοινότητες διαμόρφωσαν χώρους κατάλληλους γιά αἴθουσες διδασκαλίας καί ἀκόμη ἄλλες ἀγόρασαν οἰκήματα κοντά στήν ἐκκλησία κι ἄλλες ἔχτισαν κτίριο γιά στέγαση τοῦ σχολείου. Βέβαια θά πρέπει νά ἀναφερθεῖ ὅτι παραμένουν ἀκόμη καί σχολεῖα πού λειτουργοῦν σέ αἴθουσες ἀγγλικῶν διδακτηρίων. Ἡ στέγαση αὐτή παρουσιάζει πολλά καί ποικίλα προβλήματα πού ἀναφύονται ἀπό τή στριφνότητα τοῦ κάθε ἐπιστάτη τοῦ σχολείου. Διά τοῦτο βασική ἐπιδίωξη πρέπει νά εἶναι ν' ἀποκτήσουμε δικούς μας σχολικούς χώρους. Εὐτυχῶς οἱ ἐκκλησίες σιγά-σιγά τό πετυχαίνουν. Ὁπωσδήποτε, ὅμως, τό βασικό εἶναι ὅτι τά παιδιά ἔχουν τήν εὐκαιρία νά διδαχθοῦν τή γλώσσα, τά ἤθη καί ἔθιμα τῆς χώρας τῆς καταγωγῆς τους καί τή θρησκεία τῶν πατέρων τους. Τό τελευταῖο εἶναι ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τῆς διδασκαλίας.

Παράλληλα, τά σχολεῖα πλουτίστηκαν καί μέ βιβλιοθῆκες πού ὑπῆρξαν ἀποτέλεσμα κοινῆς συνεργασίας ὅλων τῶν παραγόντων τῆς Ὁμογένειας πού σκοπό τους εἶχαν τή δημιουργία οἰκογενειακῆς ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης πού νά ἐμπλουτίζεται μέ τό ἑλληνικό βιβλίο.

Ἐξ ἄλλου, ἡ διδασκαλία τοῦ θρησκευτικοῦ καί κατηχητικοῦ μαθήματος ἀπό τόν Κληρικό, οἱ ταχτικές κατά μῆνα θεῖες λειτουργίες γιά τά παιδιά καί οἱ συχνές ἐπαφές μέ τούς γονεῖς φέρουν ὅλο καί πιό καλύτερα ἀποτελέσματα.

Ὅμως γιά νά γίνουν αὐτά ἀπαιτήθηκαν κόποι καί θυσίες. Ὁ Κληρικός πρωτοστάτησε σέ ἐράνους κτυπώντας τήν πόρτα τοῦ κάθε ὁμογενῆ στό σπίτι, τό ἐργοστάσιο, τό ἑστιατόριο καί γενικά σέ κάθε μέρος πού ἦταν δυνατό νά βρεθῆ ἕνας δικός μας. Ὅλοι ἀνταποκρίθηκαν ἀνάλογα μέ τίς δυνάμεις τους. Ἀκόμα ἡ προσπάθεια ἐνισχύθηκε μέ τήν ἔκδοση καί διάθεση λαχνῶν, τή δημιουργία ἑορτῶν καί χοροεσπερίδων. Ὅλα αὐτά ἀπετέλεσαν καί ἀποτελοῦν σημαντική βοήθεια γιά τή δημιουργία καί περαιτέρω λειτουργία τοῦ σχολείου.

Κάθε χρόνο πληθύνονται τά παιδιά πού φοιτοῦν στά σχολεῖα καί οἱ δάσκαλοι πού διδάσκουν σ' αὐτά. Τοῦτο βέβαια ὀφείλεται βασικά στήν ἄοκνη καί ἀδιάκοπη προσπάθεια τῶν κληρικῶν. Γιά τό λόγο αὐτό ἀνήκουν συγχαρητήρια σέ ὅλους ὅσοι συμβάλλουν στήν προσπάθεια αὐτή. Στούς κληρικούς, τούς δασκάλους καί ἰδιαίτερα τούς γονεῖς πού ἀνταποκρίθηκαν στίς συνεχεῖς προσκλήσεις τοῦ ἄμβωνα καί τίς συνεχεῖς καί συχνές ἐπισκέψεις τοῦ κληρικοῦ. Ἄκουσαν τή φωνή τοῦ καθήκοντος ἔναντι τῆς ἱστορίας καί τοῦ μέλλοντος τῶν παιδιῶν τους γιά μιά δυναμική σταυροφορία γιά διάδοση τοῦ προγράμματος τῆς Ἑλληνομάθειας καί Χριστομάθειας τῶν νέων βλαστῶν τους.

Ἀπό πολλά χρόνια ἡ Ὁμογένεια ἐζήτησε νά δημιουργηθεῖ κανονικό ἡμερήσιο Ἑλληνικό Σχολεῖο. Τό ὄραμα ἄρχισε νά ὑλοποιεῖται ἀπό τό τέλος τοῦ 1979. Ἕνα νέο ζωντανό πνεῦμα ἄρχισε νά κινεῖται καί πάλι γιά νά πάρει σάρκα καί ὀστά ἡ προσδοκία αὐτή. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς προσπάθειας ἦταν νά ἱδρυθεῖ καί τεθεῖ σέ λειτουργία ἀπό τό τρέχον σχολικό ἔτος τό Ἑλληνικό Κολλέγιο. Παράλληλα νέες κοινότητες συνεχῶς προστίθενται καί νέα ἐπίσης σχολεῖα δημιουργοῦνται ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ἀκόμα ἐτέθη σέ λειτουργία καί τό Σεμινάριο τῶν Κληρικῶν, πού σά σκοπό του ἔχει νά μορφώσει καί ἐπιμορφώσει νέους κληρικούς πού θά ὑπηρετήσουν τό Λαό τοῦ Θεοῦ. Ἀξίζει βέβαια νά σημειωθεῖ ὅτι στήν ὅλη προσπάθεια αὐτή καί

ἐνίσχυση τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας σημαντική ὑπῆρξε ἡ συμπαράσταση τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Κύπρου. Ἡ ἀποστολή βιβλίων καί δασκάλων καθώς καί ἡ παροχή κάθε ὑλικῆς καί ἠθικῆς βοήθειας πρός τά Ἑλληνικά Σχολεῖα τοῦ Κ.Ε.Σ. δέν ἔπαψε ἀπό τήν ἀρχή, τότε πού ἡ Ἐκκλησία ἐχάραξε τό δρόμο καί ἀπέδειξε ὅτι ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει ὁ ρόλος τοῦ διττοῦ ἔργου τοῦ κληρικοῦ καί στήν ξενητειά. Ἡ Μητέρα Πατρίδα ἄκουσε καί ἐλπίζουμε ὅτι θά συνεχίσει νά ἐπιδεικνύει τό ἴδιο πάντοτε ἐνδιαφέρον γιά τά παιδιά της πού ζοῦν ἐδῶ στήν ξενητειά. Τέλος θά ἤθελα νά ἀναφέρω ὅτι ἡ Ἑλληνική Κυβέρνηση κάθε χρόνο καλεῖ παιδιά τῆς Ὁμογένειας στίς κατασκηνώσεις πού ὀργανώνει τό Ὑπουργεῖο Παιδείας στόν Ἅγιο Ἀνδρέα Ἀττικῆς. Εἶναι κι αὐτό μιά ἀκόμα ἔνδειξη τῆς ἀγάπης καί φροντίδας τῆς Μητέρας Πατρίδας πρός τά ξενητεμένα παιδιά της.

Αὐτά ὅλα εἶναι τά ἐπιτεύγματα καί ἀποτελέσματα τῆς ἄοκνης καί ἀδιάκοπης δραστηριότητας τῆς Ἐκκλησίας σέ συνεργασία, βέβαια, μέ τό δάσκαλο, τή Διοικητική Ἐπιτροπή τῆς Κοινότητας, τή Σχολική Ἐφορεία, τό Σύλλογο Γονέων καί τούς φίλους τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας. Ἡ Ἐνεργός παρουσία τῆς Ἐκκλησίας σέ ὅλα τά ἀνωτέρω ἔχουν πείσει τό γονιό νά θεωρεῖ τόν κληρικό ἀπαραίτητο καί ἀναγκαῖο γιά τήν εὔρυθμη καί ὁμαλή λειτουργία τοῦ σχολείου.

Ὁ μαθητής βλέποντας τίς θυσίες καί τήν προσφορά τῆς Ἐκκλησίας καί τόν κληρικό νά διδάσκει στίς αἴθουσες διδασκαλίας, νά συζητάει μέ τούς γονεῖς, νά ἐπισκέπτεται τό σπίτι τους, νά συμμετέχει στίς διάφορες χαρές καί λύπες τῶν γονέων καί τῶν οἰκογενειῶν τους, νά συμμετέχει στά παιχνίδια τῶν μαθητῶν καί νά τούς συνοδεύει στίς ἐκδρομές τους, τόν ἀτενίζει μέ ἀγάπη καί σεβασμό. Εἶναι ἡ ἴδια ἡ ἀγάπη καί ὁ ἴδιος ὁ σεβασμός πού νοιώθουν γιά τόν ἱερέα καί οἱ γονεῖς κι οἱ δάσκαλοι. Γνωρίζει ὁ μαθητής ὅτι σέ μιά νεανική του ἀταξία θά βρεῖ τήν κατανόηση ὄχι ἀπό τόν πατέρα του ἤ τό δάσκαλό τόσο ὅσο ἀπό τόν κληρικό. Κι ἀκόμα τά διάφορα προβλήματά του θά τά συζητήσει μέ τόν ἱερέα γιατί τόν θεωρεῖ ἄνθρωπο δίκαιο, ἄνθρωπο πού συγχωρεῖ καί γρήγορα λησμονεῖ, ἰδανικό γιά παραδειγματισμό, καί ἑρμηνευτή καί δάσκαλο τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ φωτογραφία ὅτι ἐβαπτίστηκε ἀπό τόν ἱερέα, ὁ ὁποῖος καί ἔκαμε τό γάμο τῶν γονέων του καί τῶν ἄλλων συγγενῶν του, ὅτι κατά τή διάρκεια ἑνός μαθήματος τοῦ ἔδωσε μιά εἰκόνα ἤ στή γιορτή του ἕνα ἄλλο δῶρο, τό θεωρεῖ σάν τιμή. Νοιώθει ὁ νέος ὅτι εἶναι ἄξιος προσοχῆς καί βλέπει τόν κληρικό σά δικό του ἄνθρωπο πού ἐνδιαφέρεται γι'αὐτόν. Μέ τήν κατάλληλη κατήχηση τοῦ νέου ἀπό τόν κληρικό, αὐτός ἀρχίζει νά συμμετέχει σιγάσιγά στίς διάφορες ἐκδηλώσεις τοῦ σχολείου καί τῆς ἐκκλησίας, βλέπει ὅτι ὅλα τά κτίρια τοῦ ἀνήκουν, ἀρχίζει νά πειθαρχεῖ, νά σέβεται καί ν' ἀγαπᾶ. Κι ὅταν προσφέρει καί αὐτό τό ΡΟΚΕΤ ΜΟΝΕΥ του στό δίσκο πού περιφέρεται στήν ἐκκλησία κατά τή διάρκεια τῶν παιδικῶν λειτουργιῶν, τότε γίνεται ἕνας δάσκαλος γιά τά μικρά ἀδέλφια του. Ἐπίσης ἡ συνήθεια νά περιποιεῖται καί νά ἐνδιαφέρεται γιά τήν καθαριότητα καί τό στολισμό τῶν τάξεων τοῦ σχολείου του, εἶναι μαθήματα μεγάλης ἀξίας.

Ἡ ἐκλογή τοῦ μικροῦ μαθητή νά ἔλθει νά τόν ὑπηρετήσει στό Ἱερό, νά προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του στήν ἐκκλησία, μαζί καί ἡ σχετική ἐνθάρρυνση ὅτι ἐπιτελεῖ ἔργο σπουδαῖο, εἶναι στοιχεῖα πού κάνουν τό νέο νά ἀγαπᾶ, νά σέβεται καί νά ἀκούει τόν κληρικό καί θεωρεῖ ὡς ἀναγκαῖο νά συμβάλει στή φροντίδα τῆς ἐκκλησίας καί τοῦ σχολείου. Ἀπό αὐτές τίς μικρές φροντίδες θά ξεκινήσει ὁ νέος μέ τή βοήθεια πάντοτε τοῦ κληρικοῦ γιά νά φτάσει αὔριο, ἄντρας πλέον, γιά νά βοηθήσει ἐνεργά στή διοίκηση τῆς ἐκκλησίας καί τοῦ σχολείου, διαδεχόμενος τούς ἀπερχομένους.

Παράλληλα ὅμως τό παιδί, μέ τόν ἐθισμό του αὐτό μέ τήν ἐκκλησία, παροτρύνει καί τούς γονεῖς του νά πλησιάζουν περισσότερο πρός τήν ἐκκλησία καί τόν ἱερέα, νά μή στέκονται μέσα στό ναό σάν ἁπλοί θεατές, ἀλλά νά εἶναι ἐνεργά μέλη αὐτῆς εἴτε συμμετέχοντας στήν διοίκηση εἴτε συμβάλλοντας κατ' ἄλλο τρόπο στόν κοινό σκοπό τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Παιδείας. Κι ὅλα αὐτά βέβαια, ἐπαναλαμβάνω, γίνονται μέ τή βοήθεια καί τή συμπαράσταση καί τῶν λαϊκῶν ἀρχόντων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ εὐλάβεια καί ἡ ἀγάπη τους, ἡ διαθεση ἀρκετοῦ χρόνου γιά τά κοινά καί τήν πρόοδο τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Παιδείας ἀποτελεῖ καύχημα ὅλων τῶν ὁμογενῶν καί εἶναι πράγματι ἀξιέπαινοι γιά τό ὑψηλό αὐτό ἔργο πού ἐπιτελοῦν.

Τήν ἀναγκαιότητα τοῦ κληρικοῦ στήν Ἑλληνοχριστιανική Παιδεία τῶν παιδιῶν τους καί τῶν ἄλλων ὁμογενῶν ἔχουν ἀντιληφθεῖ καί ἐπιζητοῦν τόσο τά διάφορα διοικητικά συμβούλια τῶν Κοινοτήτων ὅσο καί τῶν σχολικῶν ἐφορειῶν. Καί τοῦτο γιά τούς ἑξῆς λόγους:

— Γιατί πρῶτα ἔχουν κατανοήσει τή διπλῆ ἰδιότητα τοῦ κληρικοῦ.
— Γιατί ἡ Ἐκκλησία, ἔξω καί μακρυά ἀπό κάθε εἴδους πολιτική χρειά καί χρῶμα, κατόρθωσε νά συνεχίσει τή μεγάλη ἰδέα τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς Παιδείας.
— Γιατί ὁ κληρικός εἶναι ὁ μόνος πού θά μπορέσει νά ἐξοικονομήσει χρόνο γιά νά δημιουργήσει ὁμάδες γιά γνωριμία μέ τούς πολλούς πού εἶναι κρυμμένοι, γιά οἰκονομική βοήθεια ἀπό τά ἐργοστάσια, ἑστιατόρια καί τά ἄλλα καταστήματα τῶν ὁμογενῶν.
— Γιατί μέσα ἀπό τό πλῆθος θά βρεῖ τούς μεγάλους δωρητές ἤ θά προκαλέσει γιά δωρεές.
— Ὁ Κληρικός εἶναι αὐτός πού πρῶτος θά ἐπισκεφθεῖ τόν ἀσθενῆ στό νοσοκομεῖο. Στόν κληρικό θά προστρέξει καί ὁ καλός καί ὁ κακός.
— Στόν κληρικό ἐναπόκειται νά πείσει τόν κόσμο νά προσέρχεται στήν ἐκκλησία, νά στέλνει τά παιδιά του στήν ἐκκλησία καί στό ἑλληνικό σχολεῖο, νά νουθετήσει μιά οἰκογένεια πού διέρχεται κρίση, νά ἐπιπλήξει καί νά συμβουλεύσει μέ τό δικό του ξεχωριστό τρόπο τόν παραστρατημένο νέο, νά στερεώσει σέ θεμέλια γερά μιά οἰκογένεια πού κινδυνεύει νά διαλυθεῖ μετά ἀπό πολλά χρόνια ἔγγαμης συμβιώσεως, μέ θύματα αὐτά τοῦτα τά παιδιά.

— Γιατί αὐτός ἐπικοινωνεῖ μέ τίς ἀρχές τοῦ τόπου, παρευρίσκεται στίς διάφορες σχολικές καί ἄλλες θρησκευτικές ἐκδηλώσεις τῶν ἀγγλικῶν σχολείων.
— Γιατί ἡ συνεχής καί συχνή ἐπαφή τοῦ κληρικοῦ μέ τούς ὁμογενεῖς τόν κάνουν γνώστη τῶν προβλημάτων τους καί τόν καθιστοῦν ἔμπειρο καί ειδικό.

Ἀπό ὅλα αὐτά ἔχει θεωρηθεῖ ἀναγκαία ἡ θέση τοῦ κληρικοῦ στήν Ἑλληνοχριστιανική Παιδεία στήν ξενητειά. Ἔτσι ὁ ἱερέας δέν πρέπει νά περιορίζεται μόνο στό λειτουργικό του ἔργο.

Ἐξ ἄλλου, φυσικό εἶναι κατά τή συνεργασία τοῦ κληρικοῦ μέ τούς λαϊκούς ἄρχοντες νά ὑπάρχουν καί μερικές διαφωνίες. Μόνο οἱ πεθαμένοι δέν ἔχουν διαφωνίες καί προβλήματα. Ὅμως ἡ Ἁπλότητα, ἡ ἀγάπη, ἡ καρτερικότητα καί ὁ ἱεραποστολικός σκοπός τοῦ κληρικοῦ εἶναι στοιχεῖα πού δείχνουν ὅτι τό ἔργο πού ἐπιτελεῖται δέν ξεκινᾶ ἀπό καμμιά ὠφελιμιστική προσωπική φιλοδοξία καί ἄν τυχόν ὑπάρχει σέ κάποιο, ὁπωσδήποτε τό συμφέρον τῆς Ὁμογένειας, τοῦ Ἔθνους καί τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πάνω ἀπό τά δικά του συμφέροντα. Ὁ ἀγώνας εἶναι ὑπέρ τῆς οἰκογένειας τοῦ Ἔθνους καί τῆς Ἐκκλησίας.

Μέλημα τῶν κληρικῶν, δασκάλων, διοικητικῶν συμβουλίων τῶν Κοινοτήτων, τῶν σχολικῶν ἐφορειῶν καί τῶν ἄλλων βοηθητικῶν ἀδελφοτήτων θά πρέπει νά εἶναι μιά νέα σταυροφορία, μέ συντονιστή τό Κ.Ε.Σ. τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὥστε νά βρεθοῦν καί νά προστρέξουν στά ἑλληνικά σχολεῖα οἱ χιλιάδες τῶν παιδιῶν μας πού ἀπουσιάζουν καί διατρέχουν ἔτσι τόν κίνδυνο νά ἀφελληνιστοῦν πολύ γρήγορα. Καί ὅλα αὐτά βέβαια θά γίνουν με τη βοηθεια καί συμπαράσταση καί συνεργασία τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καί τῆς Ὑπάτης Ἁρμοστείας τῆς Κύπρου, ἔχοντες ὡς ἀρχηγό τήν Ἐκκλησία πού κεφαλή της εἶναι ὁ Χριστός.

Καί τελειώνω μέ ἕνα μήνυμα τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κ. Καραμανλῆ πρός τούς ἀποδήμους τῆς Αὐστραλίας:

"Τό Ἔθνος καί ἡ Ὀρθοδοξία ἀκολούθησαν πορεία παράλληλη σέ ὅλη τή διαδρομή τῆς ἱστορίας τους. Καί μέ ἀγῶνες κοινούς ἐξασφάλισαν τήν ἐπιβίωση Πατρίδος καί Θρησκείας. Γι'αὐτό καί κατέστησαν στή συνείδηση τῶν Ἑλλήνων ἔννοιες σχεδόν ταυτόσημες, πού συνθέτουν τόν Ἑλληνοχριστιανικό πολιτισμό".

PATRIARCHAL CHRISTMAS ENCYCLICAL
Protocol No. 849

by His All-Holiness Demetrios
Patriarch of Constantinople.

Demetrios, by the Grace of God
Archbishop Of Constantinople, New Rome, And Ecumenical Patriarch, to the people of the Church, Mercy and Peace from Our Saviour Christ Who was born in Bethlehem.

"Glory in the Highest to God, and peace on Earth amongst men
with whom His is pleased" (Luke 2:14).

The angelic hymn of peace echoes once again from the cave of Bethlehem throughout the whole of humanity, and the people of the whole earth are called-on to listen carefully to its message. Christ "Our Peace" (Ephesians 2:14) is being born into the world in order to unity those divided, and to bring understanding, conciliation and unite. The whole of creation feels inside itself the presence of the love of God today, and proceeds to venerate the Lord of Peace.

Man is possessed by the nostalgia for peace, the possession which he lost ever since he declared war against God. Peace has thence become an idea and a slogan, an urgent quest and an unfulfilled desire. The war against God has brought about the war and the disturbance of the whole creation. All living beings, with man as the protagonist, are in a struggle of mutual destruction, in a continuous war amongst themselves, in a competition for domination of one over the other. In this competition, man is in the fore-front against his physical environment and his fellow men by his aggressiveness. Everything is being controlled for personal gain and for what is wrongly thought of as the interest of individuals, of groups and of nations, with the result that peace is being sacrificed on the altar of particular interests. This situation inevitably leads to suspicion and fear, to the competition for re-armament, to the slogan "if you desire peace, prepare for war"'. This fear and this suspicion poison the relationships amongst men, and amongst peoples, and banish tranquillity from the hearts of men. Thus, however many material possessions man might gain-and today he has many material possessions - he remains unhappy.

Christ, "Our Peace", came to the world in order to unite those divided and to demolish "in His Flesh the dividing wall of the obstacle, hostility" (Ephesians 2:14-15) amongst men and peoples. The problem is being dealt with at its root by His Incarnation, because man is first of all at peace with God (Romans 5:1) and is united with Him.

From this conciliation also springs peace amongst men and peoples. Christ, through His Incarnation, demolishes the walls which man erects between himself and God, and He unites and conciliates the whole world in this way. What greater gift and what greater possession would man and the world desire than this? This peace is neither an idea nor a slogan; it is reality which springs from the utter humility, the "emptying", the self sacrifice of the Son of God Himself. In the Person of the Incarnated Son and Word of God, the individual interest is being sacrificed on the altar of love, and in this way conciliation and peace follows. This is the great message of Christmas which makes the angels glorify God in the Highest.

Beloved brethren and children in Christ,

The world today hears the angelic hymn of peace in a state between hopes and fears. Hopes, because he sees the walls of separations and hostilities amongst people being demolished, and in their place islands of peace and friendship being built. May the Name of the Lord be blest, because He has made us worthy to witness the unbelievable, and to experience what until recently were thought unachievable!

Yet, even so, the fear of war is wandering in many parts of the world and anxiety prevails in the hearts of men. Peace, this priceless possession, is once again in danger. Men live in fear and anxiety about the future. In some parts of the earth, victims are daily being mourned from military mania and enmity, which is frequently being wrapped in the robe of religious faith. The message of Christmas has not reached the hearts of all men, and at times it seems that it cannot be heard even in the environs of the Manger. The Church of Christ, which continuously prays "for peace from above" and "for the peace of the whole world", today invites men of good faith to make peace "within themselves and with everybody" and to be wrapped in the spirit of the Humbled Christ, the "Lord of Peace". Only this spirit will secure the much desired peace which is so essential for man.

Preaching this peace (Roman 10:15) "to those far and those near" (Ephesians 2:17) and praying that "the Lord of Peace may grant you peace for ever" (II Thessalonians 3:16), we kiss in a holy embrace their Beatitudes and the Most Reverend Prelates of the Sister Autocephalous Autonomous Churches, and we wish them, and their pious retional flocks and all people, a peaceful and blessed New Year which we devote to our great predecessor Saint Photios on the occasion of the completion of 1100 years since his falling asleep in the Lord.

The grace of Our Saviour Jesus Christ, born in Bethlehem of Judea be with all of you.

†Demetrios
Patriarch Of Constantinople,
Ardent blesser in God to you all

Christmas 1990

CHRISTMAS MESSAGE

by His Eminence Archbishop Gregorios of Thyateira and Great Britain to the Flock of the Archdiocese

To the devout Priests and Deacons, the honourable Leaders of the Communities, Churches and all other Institutions, and the devout Flock of the Sacred Archdiocese.

Dear Brethren,

> *"Come let us rejoice in the Lord, expounding the present mystery; the partition of the barrier has been destroyed, the flaming sword gives the backs, and the Cherubim yield of the wood of life: and I receive of the pleasure of paradise."*
> *(The Christmas Hymn)*

This year, we celebrate once more, dear brethren, the mystery of the divine dispensation. The holy days of Christmas are coming again to renew our life, and to remind the human race that "God is with us".

As from the New Year, the event of the Nativity of Christ enters into the last decade of the second millennium of His historic life. Christ has continually and uninterruptedly revealed Himself to man for two thousand years. We, too, are reminded through the angel that "He will save His people from their sins" (Matthew 1:21).

From the events which preceded the Incarnation of Christ, we realise that the object of His coming to the world was to give divine love and knowledge, which, "in various and many ways" revealed its face to the human race. God's decision to send His Only-Begotten Son to the world "born from a woman, born under the law" (Galatians 4:5), aimed at ransoming man from the law of sin, of error, but also from His removal from His guardianship and love. For this reason, the Creator and Lord of the world "has spoken to us through His Son in these last days" (Hebrews 1:2) to restore us to the true knowledge of God and redemption. To unite us with Him and to save us.

This year Christians and the whole of humanity will celebrate Christmas under the gloomy menace of a new war. Small and great nations are arming and preparing themselves for a new military confrontation. The contradiction in particular is, that the theatre of war which is looming, unfolds itself in the vicinity of the area where the Theanthropos Christ was born. There where the angelic hymn "Glory in the highest to God and peace on earth" was first heard, the dark clouds and the anxiety of a new destructive war are gathering menacingly. These terrifying events, the menace of catastrophe impregnate the area also. In this area terrible events and the threat of a biblical catastrophe are being laboured. But in parallel with this military threat, the peoples, the whole of humanity mobilises itself for a great contest of peace, reconciliation and mutual compromise. For this reason, the eyes of all are turning towards Christ, towards the Church and towards Christians, who, at least by indication, ought to be the carriers and the interpreters of the spirit of peace which Christ brought to the world by His birth.

We are therefore all of us called upon, particularly now, to work for the sacred cause of peace. Young and old, let us all seek refuge in the New-Born Christ, and from the depth of our heart repeat the daily prayer of the Church:

-- "May we petition the Lord in peace.
-- May we petition the Lord for the peace from above and the salvation of our souls.
-- May we petition the Lord for the peace of the whole world and the good-estate of all the Churches of God and for the unity of them all."

Let us all indulge in long prayers for the safe-keeping of the priceless virtue of peace. Our people and our Church in Great Britain is called upon to participate in a great spiritual contemplation and renewal. The Holy Days of the Nativity, of the New Year and of Epiphany affords us a brilliant opportunity to raise our souls and prayers. Let us flood into our churches to pray with devotion and fear of God, but also with firm and true faith. Let us take Holy Communion and be washed again with divine joy and the peace with which the New-Born Christ endows His friends; with confidence in Him Who "having become Man for the love of man", remains the joy and the hope of the world. On Him we also place our hope, and continue our life in the area of our parish. We protect our temples and schools, we give living witness of love and affection towards the elderly, the ill, the impoverished, the disadvantaged. We pray for the workers of good, particularly those who take care of the hospitals, the homes of the elderly, the prisons, the reformatories and the other benevolent institutions, those who in this way express the divine love. We remember the refugees and the missing persons of Cyprus all in all general those who are deprived of the love and the sacred atmosphere of Christmas.

We make special reference and confer a just praise on those people of ours who with sacrifices support Hellenic and Christian education and who have generously made financial contributions a few weeks back during the Marathon which had been organised by the London Greek Radio (L.G.R.) in aid of our schools.

With these reflections and inundated with the sacred sentiments of these Holy days, I call you all to the sacred crusade for the protection of the Family, the Youth and the good name of our people in Great Britain. I pray for you all and, wishing you health, peace and joy as you celebrate these holy days,

I remain with much love in the Lord.

+ Gregorios
Archbishop of Thyateira And Great Britain.

Christmas 1990

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν Ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων, τῆς Πρωτοχρονιᾶς καί τῶν Φώτων, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας κ.κ. Γρηγόριος εὔχεται στούς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους, τούς Εὐλαβεστάτους Ἱερεῖς καί Διακόνους καί τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὑγεία, εὐτυχία καί πρόοδο. Ὁ Θεάνθρωπος Χριστός να καταθεύνει τίς σκέψεις μικρῶν καί μεγάλων καί νά εὐλογεῖ τά ἔργα καί τή ζωή σας. Ἀμήν.

Ἀπό τήν ἐπίσκεψη τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου στήν ἑορτάζουσα Κοινότητα Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Margate στίς 8 Νοεμβρίου 1990

Στίς 19 Νοεμβρίου 1990 τελέσθηκαν στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Σοφίας Λονδίνου οἱ γάμοι τοῦ Μάριου Δημητριάδη καί τῆς Θάλειας Αὐγουστῆ. Μετά τό Μυστήριο δόθηκε μεγαλοπρεπής δεξίωση στό πολυτελές ξενοδοχεῖο Hyde Carlto n Towers τοῦ Knightsbridge. Στή φωτογραφία (ἀπό δεξία) οἱ εὐτεχεῖς νεόνυμφοι Μάριος καί Θάλεια, ὁ πατέρας τῆς νύφης κ. Ἀνδρέας Αὐγουστῆς, ὁ Σεβασμιώτατος, ἡ κα Αὐγουστῆ, ἡ κα Δημητριάδη καί ὁ γιός τοῦ κ. Αυγουστῆ.

CHRISTMAS GREETINGS

On the occasion of the Festive Days of Christmas, of the New Year and Epiphany, His Eminence Archbishop Gregorios of Thyateira and Great Britain wishes the Rt. Revd. Bishops, the pious Priests and Deacons and the faithful Flock of the Sacred Archdiocese health, happiness and progress. May the Incarnate Christ direct the thoughts of young and old, and bless your deeds and your life. Amen.

THE CATHOLIC APOSTOLIC CHURCH - A BRIEF ACCOUNT

Protopresbyter Dr Columba Graham Flegg

(Based on a lecture given to postgraduates at Oxford University, June 1990)

(Continued from the previous issue)

Liturgical development

It is the liturgical development which is perhaps the outstanding achievement of the Catholic Apostolic Church, though it was very much initiated and directed by Cardale, the accepted primus-inter-pares of the apostles and the apostle of the tribe of Judah. Initially, the various congregations continued to worship according to the rites to which they were used. This meant, in particular, that there were wide variations in Eucharistic practice, not least in the frequency with which the Eucharist was celebrated. Liturgical direction became a matter of considerable urgency. Two main sources underpinned Catholic Apostolic liturgical development: the details of the worship of the Mosaic Tabernacle, and the experiences of the Apostles attending Roman Catholic and Eastern Orthodox services during visits which they paid to their respective tribes. They saw the worship of the Tabernacle as having been of divine institution, and it was prophetically declared that it was the type to which Christian worship must therefore conform, except for the Eucharist whose form had been ordained by Christ Himself at the Last Supper---though it was seen to include elements which could be typologically interpreted. They also felt that their liturgy should reflect the best that could be found in the liturgies of the various Churches: as far as possible their worship should reflect the perfection demanded of a body which they believed to have been divinely raised up to prepare the Universal Church for the coming of her Bridegroom.

Liturgical development continued from a first lithographed Eucharist issued in 1838 to the final form of a complete Service Book of the body, entitled simply "The Liturgy", published in 1880. As regular meetings of the College of Apostles had declined in frequency, Cardale was able to consult widely among the angels of the Churches, and, wisely, innovations (which were virtually all in an Orthodox 'catholic' direction---lights, vestments, incense, blessed water, and so on) were introduced only gradually and with much appropriate teaching. Of all the Catholic Apostlic liturgical commentaries, the most significant is Cardale's Reading upon the Liturgy and other Divine Offices of the Church, which appeared over a period from 1848 to 1878---it is one of the most important works of liturgical theology ever to have been written. Though centered upon the Catholic Apostolic rites, it ranges widely over the traditional rites of other Churches, both Western and Eastern, and draws extensively upon Patristic writing and Eucharistic Commentaries (e.g. those of St Germanos and St John Cabasilas). Much in Western Eucharistic theology comes in for severe scrutiny with the result that the sacramental and Eucharistic doctrine of the Catholic Apostolic Church was almost totally in accord with that of Eastern Orthodoxy. The teaching on Eucharistic sacrifice, the Real Presence, the relation of the Church's offering to that offered by the ascended Christ before the Father in Heaven, the cosmic nature of Eucharistic intercession, the role of the Holy Spirit in the mystery of the transformation of the elements into the Body and Blood of Christ (including the essentiality of an Epiclesis), and many details of practice conform exactly to Eastern Christian teaching and practice, and it is no surprise therefore to find in their rites whole passages taken directly from or inspired by Eastern Liturgies, including that of St John Chrysostom.

(There were, inevitably, some aspects of their worship peculiar to themselves, not least liturgical references to their special eschatological beliefs. The Catholic Apostolics held that the New Testament, especially the sermon on the Mount of Olives (the "Synoptic Apocalypse"), 1 Corinthians, 1 and 2 Thessalonians, and the Apocalypse, taught that at the Parousia, the faithful elect of both dead and living would be raised up to join their Lord, after which there would be the apocalyptic tribulations on earth, and only after the final destruction of Satan would the general resurrection and final judgment take place. They thus believed in a first and second resurrection, distinguished in the New Testament by the resurrection "out of" the dead and the resurrection "of " the dead respectively---this is clearly reflected in their liturgical rites.

One other liturgical aspect peculiar to the body, must be noted here. The Catholic Apostolics understood the term "liturgy" to apply not specifically to the Eucharist but also to the Offices of Morning Evening Prayer, Which were typologically associated with the Morning and Evening Sacrifices of the Law. The reason for this was the special link between the very comprehensive Eucharistic Intercessions and the Intercessions of the Offices. This link was displayed by the Intercessions at the Offices being said by the angel and by 'proposing' the reserved Holy Gifts upon the altar during both Morning and Evening Offices---that is, the Holy Gifts (always reserved in both 'kinds') were removed from the tabernacle and set out on the altar under a white veil during the intercessions. This was also seen as symbolizing the link between the Universal Church and particular Churches, the Eucharist being always the worship of the Universal Church, Whilst the offices were regarded as the worship of particular individual congregations.

Three crises in the history of the body

There were three serious crises which had to be faced by the apostolic college as the body developed. The first was a crisis of authority, which arose during the period of the apostolic visits to their tribes abroad in 1840. It had two strands. One was the relationship of the apostles to the Council of Zion (which had 'separated' them for their apostolic work): were they merely the executive arm of the Council, 'separated' to carry out its decisions (as some were now claiming)? The other was the question of the authority of the charismatic prophets, who, after all, were recognized as speaking by divine inspiration: it was precisely such words which had called the apostles to their office---who therefore had the final authority to determine what was and what was not the will of God declared through the prophets? Cardale, who (as the apostle of Judah) had remained in England at the apostolic headquarters at Albury, was forced to recall his fellow-apostles so that the college could together consider these matters. They acted swiftly. Declaring that the apostolic office was specifically one of rule, they disbanded the Council of Zion and declared that the determination of the authenticity of any words spoken ecstatically by prophets lay in the first place with the local angel-in-charge (as their own ruling representative) and ultimately with themselves. The question of charismatic versus apostolic authority within the body was thus firmly decided in favour of the latter.

The second crisis was described by one of the apostles as a crisis of "creeping apathy". As so often happens in many spheres of life, once the first flush of enthusiasm had produced the newly established body and a period of consolidation and setting-in-order had become necessary, there was an inevitable spiritual relaxation and a cooling of the early spirit of mission to other Christians, together with some dismay at the passing of ministers whilst the Parousia was yet deferred. Members began to look chiefly inwards towards their own particular Churches rather than outward to the restoration of the unity of the Universal Church. The apostles saw this as a spiritual crisis requiring a spiritual response, and therefore instituted a new rite, the rite of sealing---the laying on of apostles hands with chrism. This was not in any way related to admission to Communion, nor was it a matter of renewal of baptismal vows: theologically, it was much more in tune with that part of the Eastern baptismal rite involving Chrismation and with the Eastern sacrament of Holy Unction. Water Baptism was seen as giving to the baptized the Spirit of Life through symbolic participation in the death and resurrection of Christ; what was considered to be still needed was spiritual healing and the gift of the Spirit of Power, re-energizing the inward spiritual life of the people. The rite was introduced in 1847 and administered to all Church members over the age of 20, together with members of other Churches who would receive it---as indeed a number of Anglicans and others did. The rite had an eschatological significance also; it was believed that the Parousia had been delayed until 144,000 from the tribes had been sealed. No such number of persons was, however, ever sealed by the apostles, but the effects of this rite were remarkable: the apathy largely disappeared and there was a renewed sense of the need for local witness by clergy and laity alike.

The third crisis was the only one to lead to a definite

schism within the body. Three of the apostles died during 1855, and the remainder discussed the question of their possible replacement, determining however as a result of the examination of scripture and prophetic utterances that no such replacement was possible. The passing of other members of the college followed and by 1869 only three remained. Meanwhile in 1860 the angel-prophet of the Berlin congregation ecstatically called two German angels to the apostolate. The college rejected this call, though it did appoint the two angels as apostolic-coadjutors, but with no right of succession---i.e. their apointments would terminate with the death of the apostles to whom they were appointed. In the following year, the same angel-prophet called a priest-elder to the apostolate, and the angel and congregation at Hamburg formally recognized this call, refusing to accept the overriding authority of the apostolic college in Albury. All involved in this independent action were then formally excommunicated by one of the surviving apostles at a ceremony in the Berlin church and what came to be known as the "Hamburg schism" began. Further apostles were called by the Hamburg group, which was eventually to develop into what it is today--- the New Apostolic Church, an organization covering many countries and one in which more than 270 apostles have been subsequently called.

The end of the apostolate and the final decline

Cardale died in July 1877, and in 1879 the college was reduced to one---Woodhouse, who was to survive a further 22 year as the sole remaining apostle, though gradually becoming feebler in health and exercising his function solely through coadjutors. Prophetic voices had already declared that the apostolic office was to be divinely withdrawn, and with it all apostolic functions, which included ordinations to the three major orders of ministry. Following Woodhouse's death in 1901, the surviving coadjutors duly refrained from continuing any apostolic acts: ordinations and Sealing ceased, and (following prophetic instructions) the Eucharist was resumed after two weeks of complete cessation, though in a curtailed form and at what was considered to be a 'lower spiritual level' than before---there was, for example, no longer any offering of incense---and the two Offices were similarly curtailed. No further witness to Christendom was permitted for it was prophetically declared that this new period without apostles was the 'silence in Heaven" of Apocalypse 8: 1. New membership became possible only by birth of marriage to members. The cessation of ordination meant that inevitably the body would disappear as the clergy gradually died out. The surviving coadjutors did give some central leadership to the body, but with the passing of the last of these it became effectively no more than a collection of local congregations under their respective angels, though death was rapidly diminishing the number of these. The angels could bless men for minor orders, and this they continued to do until the last angel died in Germany in November 1960. The Eucharist in its reduced form continued to be celebrated wherever possible by an ever-ageing and rapidly diminishing priesthood, often having to travel long distances, though, as they become increasingly too old and infirm to undertake such journeys, the laity had either to undertake them themselves or worship in their local parish churches. The last priest died in England in 1971---seen as a significant 70 years after the death of the last apostle---and the last deacon died in Australia in the following year.

The Catholic Apostolics today

What of the Catholic Apostolics then today? Except in Germany, very few underdeacons now remain. Surviving members of congregations gather for the singing of the Litany and hymns, and the reading of old homilies and sermons---for no one now has the authority to preach. In the majority of cases, members can do no more than gather for prayer meeting in private houses, finding their public worship and sacraments elsewhere. Their faith and their loyalty to the memory of the apostles remains entirely unshaken, and they continue to look yearningly for the Parousia. A few belong to guilds having special interests in eschatological matters. Trustees are still appointed to look after finances and such church property as remains in their hands, and they have been generous in their assistance to Christian bodies (including the Orthodox Church). Money accruing from tithing can be used only for ministry. Hence, other Churches from time to time receive anonymous gifts designated as "for use in the maintenance of the ministry only". Occasional services are held at the Gordon Square Church and more regularly in Paddington, but there is more activity abroad, especially in German-speaking countries.

However, to all intents and purposes the Catholic Apostolic Church and its witness appears to any outsider to have come to its and, its demise being due to its continuing faithfulness to the teaching of its apostles and to the prophetic utterances which demanded that it remain true to the apostolic reservation of ordinations to themselves. It provides a remarkable opportunity for the study of the history and doctrine of a Christian body from its 'birth' to its 'death', a body with extensive ministerial and liturgical development and with a remarkable fusion of Western and Eastern theology, the latter particularly dominating its Eucharistic doctrine. Its Eucharistic theology was thus able to avoid many of the difficulties which have beset the West and deserves serious study. Of course, the body had its own special peculiarities---but even from these, much of interest can be learned. It is sad that Orthodox scholars have neglected this extremely interesting century-and-a-half episode of Christian history. The particular significance of the Catholic Apostolic Church for the Orthodox is that, in certain important respects, the body introduced Eastern theological concepts into the West before the later special Anglican interest in Orthodoxy developed, and for different reason. Its history underlines that any ecumenical attempt to restore the unity of all baptized Christians through a return to the teaching of Scripture and the Fathers must inevitable involve convergence with Eastern Orthodoxy.

[**NOTE:** The writer of this article received his doctorate for an examination of the liturgy and theology of the Catholic Apostolic Church, including a study of elements of Eastern Orthodoxy within them.]

THE DIVINE LITURGY GOD'S KALEIDOSCOPE

CHAPTER TWO

PROTHESIS AND PREPARATION

by Gregory C. Atkin

(Continued from the previous issue)

"On the first of the days of unleavened bread, when they killed the Paschal victim, His disciples asked Him, "Where would You have us go to prepare the Paschal* meal for You to eat?". And He sent two of His disciples on this errand, saying, "Go into the city, and a man will meet you there, carrying a jar of water: follow him, and say to the owner of the house into which he enters, "The Master says, where is My room in which I am to eat the Paschal meal with My disciples? And he will show you a large upper room, furnished and prepared; it is there that you are to make it ready for us." So the disciples left Him and went into the city, where they found everything that He had told them, and so they prepared for the Paschal meal.
(Saint Mark 14:12-16)

In chapter one, we mentioned that the Divine Liturgy could be explained in terms of three sections:- (a) the Prothesis, (b) the Liturgy of the Catechumens, and (c) the Liturgy of the Faithful. Although these sections are regarded as parts of the complete Liturgy, they originate from three sources.

The Prothesis had its prototype in the 'shew bread' which was brought to the Temple in Jerusalem and in the preparation for the Jewish ceremonial meals found in every Jewish home.

The shape of the Liturgy of the Catechumens was developed from the synagogue service composed of blessings, prayers, the readings from the Law and the Prophets in the Old Testament, a homily about the readings, and the singing of psalms and hymns.

The Liturgy of the Faithful was the Lord's personal adaptation of the Jewish domestic ceremonial meal ritual, and the replacement of the sacrifices in the Temple by the Sacrifice of Christ on the Cross made present for us according to the Holy Will of Christ, Who said over the offered bread (the Prosphora), "This is My Body", and over the wine, "This is My Blood of the New Covenant which is shed for many".

Footnote

* See my article Whose Passover?

The text which opens this chapter tells of two of the Lord's disciples being sent to prepare everything necessary for the Paschal meal, and seems to be a suitable topic with which to introduce the notion of preparation for the Divine Liturgy. No details were given in the text concerning the preparation of the meal. It would not have been considered necessary to explain such things in the days when Saint Mark wrote his account of the Gospel, because there were Jewish converts to Christianity in most Christian communities who could explain such things if they were asked. More important than this, however, would be the living essence of the ritual instituted by Christ to these People of the New Covenant - the Christians - than the prototype, which Christ had made obsolete - a museum piece. However, liturgical students are usually expected to have an understanding and knowledge of these things.

The preparation for the Paschal meal by the Jews necessitated avoiding defilement, as we read :-
"And now they led Jesus away from the house of Kaiaphas to the governor's palace. It was morning, and they would not enter the palace themselves; there was the Paschal meal to be eaten, and they must not incur defilement. Pilate, therefore, went out to meet them; 'What charge', he asked, 'do you bring against this Man?'"

(Saint John 18:28-29)

The Christian's preparation also necessitates avoiding defilement, but in the case of the Christian, it is not a mere external taboo, but a positive act of making peace with our fellow men and with God. Bearing in mind that one of the old titles for the Divine Liturgy is the "Offering", this following text becomes clearer, although there are other implications in this title.

"'If you are bringing your gift before the altar, and there you remember that your brother has some ground of complaint against you, leave your gift lying there before the altar, and go home; become reconciled with your brother first, and then return to offer your gift."

(Saint Matthew 5:23-24)

The Christian makes peace with his fellow man, without which he cannot be in communion in lower levels of life which must exist before it is possible in the higher; and then makes his peace with God by going to confession to his spiritual father before receiving Divine Communion in the Divine Liturgy.

The priest, too, makes a special preparation of himself with a set of prayers which reminds him of his personal unworthiness, and enables him to plead to the Lord for the forgiveness of his own sins also.

(Hebrews 7:27)

Just as in our opening text from the Gospel according to Saint Mark, the "large upper room" was "furnished and prepared", so, too, we make sure that everything necessary for the Divine Liturgy is set-out in order and clean within our lives; and as the two disciples were sent to make the meal ready, so also, the priest prepares the bread and the wine for the Divine Liturgy in the Service of Prothesis - (Πρόθεσις). This service is a twofold operation. It is an offering to God and an identification, just as the Mystery of Holy Baptism is for its recipient.

The offering is a blessing and setting aside of bread and wine mixed with water for use, solely in the service of God, while the identification has a twofold effect. The first effect, (bearing in mind Our Saviour's command, "Do this to recall Me" (Saint Luke 22:19)), is the association of the happenings in the Lord's Incarnation with various ceremonies which aligns and sanctifies the bread, wine and water with Christ-the-Truth, and with the truths of the Gospel. The second effect is upon the priest himself, who, through the identification in the ceremonies on the elements - the bread, wine and water - focuses himself on the solemnity of the liturgical act of consecration that will follow later during the Liturgy of the Faithful. In fact, every act in the rite of Prothesis is accompanied by a phrase concerning a happening in the Lord's Earthly Life, or as Creator, usually, but not always, from the prophetic writings in the Old Testament, because just as the Old Testament predicted and exhibited prototypes of those events which were to be recorded in the New Testament later, so also, the rite of Prothesis predicts and exhibits prototypes of the Liturgy of the Faithful.

This Rite of the Offering and Preparation takes place on a table set aside for this purpose in the North Side of the Sanctuary now. This, however, was not always so. Before the Mohammedan invasions, in Byzantium this rite was held outside of the temple and in "a small building in which the many sacred vessels were stored" (Palladios, writing in 404 a.d), and this building was called a Skevophylakion - (Σκευοφυλάκιον). Patriarch Sergios of Constantinople writes of carrying the Presanctified Gifts from there too, during Lent in the year 630 a.d. Finally, Saint Germanos who was Patriarch of Constantinople during the last Holy Ecumenical Synod of 843 a.d., describes the magnificent Entrance of the Mysteries from the Skevophylakion through the North Doors of the temple, carried by deacons, with two others with the fans with the six wings (Εξαπτέρυγα), and another with a thurible. Saint Dionysios Areopagitis, Theodoros of Mopsuestia, and Evtychios assigned this task specifically to the deacons whose number, according to some commentators, could never exceed seven in any one church: seven being the number of those originally ordained by the holy apostles (Acts 6:3).

Both the Prothesis and the Liturgy of the Faithful have an offering, the element of the Lord's sacrifice, and are based on the Life of Christ as taught to us through the Holy Scriptures; the Prothesis in preparation, and the Liturgy of the Faithful in fulfilment.

This element of identification, or associations, found within the Rite of Prothesis is to he found also in the set formulae of the prayers used by the priest as he puts his vestments on. They are vestments which honour Christ, specifically reminding the priest that the priesthood which he has and the work which he does in the Liturgy belong to, and take their origin from the Great Highpriest Jesus the Christ Himself, and just as the grace of the Lord covers our sins if we confess them, so also do the priestly vestments cover the unworthiness of the priest whose wretched condition, he should, in humility, subjugate before the glory of God.

(To be continued)

ΕΡΑΝΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛ HENDON

Ἀγαπητοί Ἀδελφοί, Μέλη, καί Φίλοι τῆς Κοινότητος,

Ἐκ μέρους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί τῶν λοιπῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Κοινότητος τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καί Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ εἴμεθα εἰς τήν εὐχάριστον θέσιν νά σᾶς πληροφορήσωμεν ὅτι αἱ μακραί συζητήσεις καί διαπραγματεύσεις μέ τούς Ἀσφαλιστάς τοῦ Χώλλ ἔχουν ἤδη τελειώσει ἀρκετό καιρό τώρα, καί τό ποσόν, τό ὁποῖον ἐλάβαμε τότε, ἀνέρχεται σήμερον μαζί μέ τόκους εἰς £220,000 περίπου. Ἐπίσης θέλουμε νά σᾶς γνωρίσουμε ὅτι τό Κοινοτικό Κέντρο τό ὁποῖο πιστεύουμε ὅτι χρειαζόμεθα, ὑπολογίζουμε θά κοστίση περίπου £700,000 - £750,000.

Τό Τράστ, τό Διοικητικόν Συμβούλιο τῆς Ἐκκλησίας μας μέ τάς ὑπευθύνους Ἐπιτροπάς τῆς Κοινότητός μας, ἡ Βοηθητική Ἀδελφότητα Κυριῶν καί Δεσποινίδων, ἡ Σχολική Ἐφορία καί ἡ Νεολαία καθώς καί ἐσεῖς οἱ φίλοι καί τά μέλη τῆς Κοινότητας θεωροῦν ἐπιβεβλημένον καθῆκον νά ἀποκτήσουμε ἕνα σωστό Κοινοτικό Κέντρο γιά νά μπορέσουμε νά διατηρήσουμε καί να μεταδώσουμε στά παιδιά μας τήν πολύτιμη καί ἀνεκτίμητη κληρονομιά τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ μας Πολιτισμοῦ.

Τό Κέντρο αὐτό θά συμπεριλαμβάνη, μεταξύ ἄλλων, ἕνα Χώλλ πιό μεγάλο ἀπό τό προηγούμενο, μέ σκηνή καί βοηθητικούς χώρους, τάξεις καί δωμάτια διαπαιδαγωγήσεως καί συγκεντρώσεως τῆς νεολαίας, βιβλιοθήκη, βοηθητικό χώλλ γιά μικρότερες συγκεντρώσεις, αἴθουσα συνεδριάσεων, τά γραφεῖα τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Ἐπισκόπου καί ἄλλα.

Ὅταν ἀποκτήσουμε αὐτό τό σύγχρονο καί σωστά διαμορφωμένο Κοινοτικό Κέντρο, θά ἔχη πραγματοποιηθῆ τό μακροχρόνιο ὄνειρό μας, καί ἔτσι ἡ Κοινότης μας θά εἶναι σέ θέση νά ἐξυπηρετήση καλλίτερα τίς θρησκευτικές καί μορφωτικές ἀνάγκες τῆς Παροικίας μας, καί νά συμβάλη εἰς τήν καλλίτερην ὀργάνωση καί διατήρηση τῆς Ἑλληνορθοδόξου κληρονομιᾶς μας.

Στόχος μας εἶναι νά συγκεντρώσουμε τό ποσόν τῶν £500,000

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΓΙΑ £500,000

Διά τούς λόγους αὐτούς κάνουμε ἔκκληση εἰς τά Χριστιανικά καί Πατριωτικά σας αἰσθήματα καί σᾶς ζητοῦμε νά μᾶς βοηθήσετε γενναιόδωρα διά νά μπορέσουμε νά ἀποκτήσουμε αὐτή τήν μόνιμη στέγη γιά τίς ἐκπαιδευτικές καί μορφωτικές ἐκδηλώσεις μας. Εἰς τήν θεάρεστον αὐτήν προσπάθεια ἐπικαλούμεθα τήν συμπαράσταση ὅλων σας καί πιστεύουμε ὅτι μέ την ὑποστήριξή σας οἱ προσάθειές μας θά στεφθοῦν μέ ἐπιτυχία.

Ὅπως γνωρίζετε, διά νομοτυπικούς λόγους ἡ Κοινότης μας ἔχει ἀπό καιροῦ συστήσει τό TRUST μέ ἀποκλειστικό σκοπό τήν διαχείριση καί προστασία τῆς περιουσίας τῆς Κοινότητός μας, δι' αὐτό παρακαλοῦμε ὅπως τήν ἐπιταγή τῆς δωρεᾶς σας ἐκδώσετε ἐπ' ὀνόματι "G.O.C. OF BARNET (HENDON) TRUST".

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι μέ τήν ἠθική καί οἰκονομική σας βοήθεια καί ἐνίσχυση θά φέρουμε εἰς πέρας τό ἔργον πού ἀναλάβαμε ὥστε ἡ Ἐκκλησία μας πού εἶναι ἤδη ἕνας εὐπρεπής τόπος λατρείας καί προσευχῆς νά ἔχη δίπλα της τό Ἐκπαιδευτικό καί Μορφωτικό Κέντρο τῆς Κοινότητός μας, καί μαζί νά ἀποτελοῦν μία πνευματική κυψέλη καί ἕνα πολιτιστικό Κέντρο γιά τό ὁποῖο δικαίως να ὑπερηφανευώμεθα ὅλοι.

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν,

Διά τά Μέλη τοῦ Τράστ καί τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας, τῆς Βοηθητικῆς Ἀδελφότητας Κυριῶν καί τῆς Νεολαίας

Ὁ Ἐπίσκοπος
Ζηνουπόλεως Ἀρίσταρχος

Ὁ Πρόεδρος
Σπύρος Μ. Πολέμης

WAYS OF GIVING TO THE GREEK ORTHODOX COMMUNITY OF BARNET (HENDON) TRUST, HELLENIC CULTURAL AND YOUTH CENTRE APPEAL.

FUND RAISING TARGET £500,000.

Following the destruction of our Church Hall in May 1988 we have recovered from the Insurance £220,000. Now we must raise a further £500.000 to build our new Cultural Centre.

HOW CAN YOU HELP?

We should be very grateful for your help in any form. However as the Greek Orthodox Community of Barnet (Hendon) Trust is registered as a charity (Charity No. 277078, Borough of Barnet, Charity NO. 243715, The Archdiocesan Trust), we are exempt from income tax, and therefore a covenant is the most effective way of supporting our Appeal. The advantages of giving under a Deed of Covenant are:-

a) TAX RECOVERY
Being a charity and therefore exempt from income tax, the Trust can recover the tax which a donor is deemed to have deducted from his gift by reason of having made it out of taxed income. With the basic rate at 25 per cent, this tax recovery adds nearly £34.00 to every £100 contributed. (The rate at which tax is recoverable by the Trust is always the basic rate, regardless of the donor's own tax position.)

b) PAYMENT BY INSTALMENTS
The minimum duration of covenant is now four years, and the attached form is adaptable for this period, or for seven years.

c) HIGHER RATE TAX RELIEF
Higher rate tax payers have an extra incentive. Income tax relief is now allowed on the gross value of convenanted payments at the difference between the between the basic rate and the donor's top rate of tax. The table below show how this concession will enable higher tax rate payers to give more generously at no additional cost to themselves. (Any claim for relief will need to be incorporated in the Donor's annual tax return). People resident abroad can execute deeds of covenant provided that they retain a general fund of taxed income in the United Kingdom.

d) BY DEPOSITED (LOAN) COVENANT
Arrangement can be made for a contributor to make a single payment covering all the instalments due on a covenanted gift. This very simple method. approved by the Inland Revenue, will enable the Trust to benefit from the immediate use of the sum so deposited, whilst retaining the advantage of tax recovery.

Από τήν έναρξη του Επιμορφωτικού Ινστιτούτου Δασκάλων Ομογένειας στη Μεγάλη Αίθουσα της Κοινότητος Απ. Βαρνάβα Wood Green στίς 26 Οκτωβρίου 1990. Η κα Ελλη Παπαφώτη προσφωνεί τους προσκεκλημένους. Στην πρώτη σειρά διακρίνονται (από αριστερά) η κα Πολοζωΐδη (Πρόξενος της Ελλάδος), ο Υπατος Αρμοστής κ. Α. Αγγελίδης, ο Σεβασμιώτατος και οι Επίσκοποι Κυανέων κ. Χρυσόστομος και Νύσσης κ. Ελευθέριος.

1991 ANGLICAN/ORTHODOX PILGRIMAGE TO IONA 6TH-13TH SEPTEMBER THEME: GOD IN NATURE

Pilgrimage Leaders:
BISHOP MICHAEL MANKTELOW
(Anglican President AECA)

BISHOP KALLISTOS OF DIOKLEIA (Orthodox)

(Open to members and non-members of the AECA.)

The Pilgrims will assemble before Noon at the Episcopal Cathedral. Oban on Friday 6th September. They will then travel via boat, coach, and boat to the Island of Iona. The Pilgrimage will be based on Iona at Bishop's House, with accommodation also in the two hotels on the Island, and in the Abbey George McLeod Centre. The Pilgrimage will end after breakfast on Friday 13th September.

There will be daily Anglican or Orthodox services (held in Bishop's House Chapel or the Abbey), talks, Bible study, etc. with time allowed for walking, swimming, and organized boat trips (weather permitting). There will be an all-day ecumenical Pilgrimage round the Island organized from the Abbey, and (if there is sufficient demand) a day coach tour around Mull with Evensong/Vespers in the Episcopal Church.

Travel to Oban normally involves boarding an appropriate early morning train in Glasgow. Pilgrims should make enquiries at their local BR stations. If there is sufficient demand the Association may organize an overnight coach to Oban (and return), departing from London and calling at appropriate pick-up points on the way. Those intending to travel by car are a requested to offer lifts to fellow pilgrims.

It is impossible to estimate precise costs at the present time, but special rates are being negotiated. As a rough guide, non-discounted prices this year (1990) on Iona vary from i15 (McLeod Centre) to i27.50 (hotel - with private bath) per day. Very little single-room accommodation is available, so pilgrims may wish to make arrangements for their own room partners.

Travel costs will be extra to the above.

Places may be limited, so it is important to apply early. PLEASE REGISTER BY 31ST DECEMBER 1990 AT THE LATEST, indicating whether or not you wish to avail yourself of an overnight coach to Oban (if this is arranged). Write to: The 1991 Pilgrimage Secretary, 30 West Drive, Highfields, Caldecote, CAMBRIDGE CB3 7NY, enclosing a (non-returnable) registration fee of i5 minimum (cheques payable to the "A.E.C.A") and a stamped self - addressed envelope. (Telephone enquiries: 0954-210241)

NOTE: A provisional programme and full details of accommodation (including special discounted costs) will be sent in the New Year as soon as they are known. Priority of Bishop's House will be given to clergy and religious. Each pilgrim will be responsible for booking his/ her accommodation and for paying the necessary deposit and final settlement. Bookings for the coach (if demand warrants arranging it) can be made separately later, and details will be notified to those who have indicated above that they wish to use it.

The registration fee is intended to cover the cost of administration (stationery, postage, telephone), advertising, printing, etc. and to contribute towards the expenses of the Pilgrimage Leaders. Any excess will be devoted to the general work of the Association. Contributions above the minimum of i5 per person
will be greatly appreciated.

PLEASE ENSURE THAT YOUR REGISTER BY THE END OF DECEMBER 1990

THE DIVINE LITURGY IN ENGLISH
at
THE GREEK CHURCH OF SAINT NICHOLAS,
BERKLEY STREET, LIVERPOOL
on
SATURDAY FEBRUARY 2nd 1991, at 11.00 am

Two workshops especially designed for Young families, Young people and teachers.
1. A practical guide to the ceremonies of Greek Easter.
2. "Greek Easter" some festivals, Customs, Folk songs and dances a practical session
Bring a packed lunch - tea and coffee provided
Organised by the Community of St Barbara, Chester, on behalf of the Fellowship of St Elijah.
Further details from P. Elliott 051-653 7768

'Ο 'Επίσκοπος τοῦ Basingstoke Michael Manktelow παραδίδει δῶρον πρός τόν Σεβασμιώτατον κατά τήν διάρκεια τῆς Συνεστίασης πρός τιμήν του. Διακρίνονται ὡσαύτως (ἀπό ἀριστερά) ὁ Ὕπατος 'Αρμοστής τῆς Κύπρου κ. Ἄγγελος 'Αγγελίδης, ὁ κ. Ν. Ι. Χατζηπατέρας καί ὁ κ. 'Αναστάσιος Μητσιάτης, Γ. Πρόξενος τῆς 'Ελλάδος

ΕΠΑΦΕΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1. Παρεκάθησε σε δεῖπνο πού παρέθεσε ὁ κ. Β.Χατζηϊωάνου.

2. Συναντήθηκε μέ τήν Ἐπιτροπή τῆς Κοινότητας Ἁγίου Ἀντωνίου Caledonian.

3. Τέλεσε τή βάπτιση τοῦ Ζαννῆ Καμπάνα στό παρεκκλήσιο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.
Παρεκάθησε σέ Κοινωνική Ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ἡ βοηθητική Ἀδελφότητα τῆς Κοινότητας Ἀποστόλου Ἀνδρέου Λονδίνου.

4. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγίας Τριάδος Ὀξφόρδης.
Εὐλόγησε τούς ἀρραβῶνες τοῦ Σταύρου καί τῆς Λάουρας Τσαγκαρίδη. Τό βράδυ παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού παρέθεσε πρός τιμή του ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως 30 χρόνων διακονίας του στήν Ὁμογένεια τῆς Μ.Βρετανίας.

5. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Jersey κ. Α. Σωκράτους.

6. Ὀργάνωσε δεξίωση πρός τιμή τῶν δασκάλων τῆς Ἑλληνικῆς καί Κυπριακῆς Ἀποστολῆς. Τό ἀπόγευμα τέλεσε ἁγιασμό στό Παράρτημα τῆς Λαϊκῆς Τράπεζας Birmingham.

7. Ἐπισκέφθηκε τό ἐργοστάσιο τοῦ κ. Κ. Γερολέμου (Katsouris Bros) ὅπου τόν ὑποδέχθηκαν οἱ κ.κ. Ἀντώνης Γερολέμου, Π. Κατσούρης, Χάρης Χρυσοστόμου. Τό ἀπόγευμα προήδρευσε συνεδρίας τῶν Κηδεμόνων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

8. Μετέβη στήν Κοινότητα Margate ὅπου τέλεσε τή Θεία Λειτουργία.

9. Μετέβη στόν ἑορτάζοντα Ναό τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου ὅπου τέλεσε τή Θεία Λειτουργία.

10. Ἐπισκέφθηκε τήν Κοινότητα Bournemouth.

11. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Southampton καί συσκέφθηκε μετά τοῦ συμβουλίου τῆς Κοινότητας. Τό βράδυ τόν ἐπισκέφθηκαν ὁ κ.Α. Βιολάρης κι ὁ κ. Μ. Χατζηϊωάννου.

12. Τέλεσε τό μνημόσυνο τοῦ Δημητρίου Κονδύλη στό Παρεκκλήσιο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Παρέστη σέ διάλεξη πού διοργάνωσε ὁ Σύλλογος Ἑλλήνων Γονέων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου Λονδίνου καί παρέθεσε ἐν συνεχεία δεῖπνο πρός τιμή τῆς κ. Πολυζωΐδου, Προξένου τῆς Ἑλλάδος στό Λονδῖνο.

13. Παρέστη στή Θ. Λειτουργία γιά τήν ἔναρξη τῆς 5ης Γενικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας στό Westminster Abbey. Κατόπιν μετέβη στό Church House ὅπου τελέσθηκαν τά ἐγκαίνια τῆς Συνόδου. Μετά παρεκάθησε σέ γεῦμα στό Lambeth Palace. Τό βράδυ παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού παρέθεσε πρός τιμή του ἡ Ἐπιτροπή τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας.

14. Παρέστη σέ ἐκδήλωση τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Λονδίνου.

15. Πραγματοποίησε ἐπίσκεψη στόν ἀσθενῆ Μ. Μοῦσκο κι ἄλλους ὁμογενεῖς στό Νοσοκομεῖο Brompton.

16. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ π. Ἀμβρόσιος Γιακαλῆς κι ἡ ζωγράφος Φρ. Παππᾶ. Τό ἀπόγευμα παρέστη σέ ἐκδήλωση τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνοκυπρίων Φοῦλαμ.

17. Παρακάθησε σέ Κοινωνική Ἐκδήλωση τῆς Κοινότητας Τιμίου Σταυροῦ καί Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Hendon στό Royal Lancaster Hotel.

18. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Χαραλάμπους Luton ὅπου φιλοξενήθηκε ἀπό τήν οἰκογένεια τοῦ π. Π. Σταυρινίδη. Κατόπιν τέλεσε τό γάμο τῆς Θάλειας Αὐγουστῆ καί τοῦ Μάριου Δημητριάδη στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Ἁγίας Σοφίας.

20. Πραγματοποίησε συνάντηση μέ τό Μητροπολίτη Ἀντώνιο τοῦ Σουρόζ καί τόν κ. Κ. Καρᾶ στήν Ι. Ἀρχιεπισκοπή. Κατόπιν μετέβη στό King's College ὅπου παρακολούθησε ὁμιλία τοῦ Prof. Geoffrey Waywell. Τόν ἐπισκέφθηκαν ὁ κ. Δεληβοριᾶς, ἡ κ. Παπαδάτου, ἡ κ. Τσεκούρα (Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ Ἑλλάδας) σχετικά μέ τήν ἔκθεση εἰκόνων τῆς ἐκδηλώσεως τῆς «Ὀδύσσειας τῶν Ποντίων» πού διοργανώθηκε στήν Ὀξφόρδη.

21. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ π. (τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας).

22. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Παναγίας Wood Green.

23. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ Διευθυντής τῆς Ὀλυμπιακῆς κ. Γ. Κουδούνης. Ἀργότερα παρέστη σέ συνάντηση τοῦ Συμβουλίου Χριστιανῶν καί Ἰουδαίων. Τό βράδυ παρεκάθησε σέ Κοινωνική Ἐκδήλωση στήν Κοινότητα Brighton.

24. Τέλεσε τόν ἁγιαμό τοῦ ἡμερησίου Σχολείου τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου Λονδίνου.

25. Μετέβη στό Anthony's College (Ὀξφόρδη) στό Συνέδριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, στό ὁποῖο μνημονεύθηκε ἰδιαίτερα ἡ «Ὀδύσσεια τῶν Ποντίων».

26. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στήν Κοινότητα Ἁγ. Μαρίας Μαγδαληνῆς Hastings. Τό ἀπόγευμα παρέστη σέ ἐκδήλωση τῆς Κοινότητας Ἁγ. Παντελεήμονος Harrow.

27. Ὑποδέχθηκε τόν Μακ. Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί Πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Παρθένιο καί τή συνοδεία αὐτοῦ στό ἀεροδρόμιο. Τό ἀπόγευμα μετέβη στό Manchester College Oxford ὅπου παρακολούθησε διάλεξη τοῦ Sir John Eccles, τήν ὁποία ἐπιχορήγησε ὁ ὁμογενής Δρ. Ἀνδρέας Ὑδραῖος.

28. Τόν ἐπισκέφθηκαν ὁ κ. Χατζηστυλλῆς (Ἀνώτατος Λειτουργός τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας Κύπρου) κι ὁ κ. Κλ. Αὐγουστῖνος. Τό ἀπόγευμα παρέστη σέ δεξίωση τοῦ Συμβουλίου Χριστιανῶν καί Ἰουδαίων πού ἔγινε πρός τιμή τοῦ Προέδρου αὐτοῦ Dr. E. Carpenter. Κατόπιν τέλεσε τόν Ἑσπερινό στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Ἁγίας Σοφίας.

29. Ἀναχώρησε γιά τήν πόλη Ὀξφόρδη ὅπου πραγματοποίησε ἐπίσκεψη στό Ἀγγλικανικό Κολλέγιο Cuddeston συνοδεύων τήν Αὐτοῦ Μακαριότητα τόν Πατριάρχην κ. Παρθένιον.

30. Μετέβη συνοδεύων τήν Α. Μακαριότητα στό Lambeth Palace ὅπου παρακολούθησε τή «Διάλεξη Κων/λεως» πού δόθηκε ἀπό τό Μακαριώτατο. Κατόπιν παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού παρετέθη πρός τιμή τοῦ Μακαριωτάτου ἀπό τό Σύνδεσμο Ἀγγλικανικῶν κι Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν.

31. Ὁ Μακαριώτατος τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό Ἀπ. Ἀνδρέου Kentish Town συμπαραστατούμενος ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Γρηγορίου καί τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Κυανέων κ. Χρυσοστόμου καί Κυρήνης κ. Θεοδώρου. Κατόπιν συνόδευσε τό Μακαριώτατο στήν πόλη Canterbury ὅπου παρεκάθησαν σέ δεῖπνο πού δόθηκε ἀπό τό Nikaean Club πρός τιμή τοῦ Μακ. Πατριάρχη κ. Παρθενίου.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1. Συνοδεύων τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας κ.κ. Παρθένιο πραγματοποίησε ἐπίσκεψη στό δήμαρχο τῆς πόλεως Canterbury καθώς καί στό Poor Priest Hospital and Museum. Κατόπιν παρεκάθησε μέ τή συνοδεία του σέ γεῦμα πού παρέθεσε ἡ Α. Χ. ὁ Ἀγγλικανός Ἀρχιεπίσκοπος Dr. Runcie πρός τιμή τοῦ Μακαριωτάτου στό Canterbury Palace. Τό ἀπόγευμα παρέστη στόν Ἑσπερινό καί τήν καθιέρωση εἰδικῆς ἀναμνηστικῆς πλάκας στό Ναό τοῦ Canterbury πρός τιμή τοῦ τέως Ἀγγλ. Ἀρχιεπισκόπου Michael Ramsey. Κατόπιν παρέστη σέ δεξίωση πού δόθηκε στό Canterbury Palace πρός τιμή του.

2. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Σοφίας καί στή συνέχεια τά ἐγκαίνια τοῦ Πρεσβυτερείου τοῦ καθεδρικοῦ Ναοῦ. Ἡ ἀνακαίνιση ἔγινε μέ πρωτοβουλία τῶν Ὁμογενῶν Δώρας καί Ἰωάννη Κρητικοῦ.

3. Ἐπίσκεψη τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου κ. Παρθενίου στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή. Ὁ Μακαριώτατος καί Σεβασμιώτατος παρεκάθησαν σέ γεῦμα πού προσφέρθηκε πρός τιμή τοῦ Μακαριώτατου ἀπό τό Γενικό Πρόξενο τῆς Ἑλλάδος κ. Μητσιάλη. Τό ἀπόγευμα ὁ Σεβασμιώτατος συνόδευσε τό Μακαριώτατο στήν πόλη Bournemouth.

4. Τέλεσε ἁγιασμό στό Ἐκκλησιαστικό Φροντιστήριο καί κήρυξε τήν ἔναρξη τῶν μαθημάτων αὐτοῦ, στούς χώρους τῆς Ἐκκλησίας Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ Wightman Road.

5. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ κ. Ι. Τσούνης, Πρόεδρος τοῦ Foundation for Hellenism. Παρεκάθησε σέ γεῦμα πού παρέθεσε πρός τιμή του ὁ κ. Ἀκρίτας, Εἰσηγητής τοῦ ΚΕΣ.

6. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν καθερικό Ναό Ἁγίου Νικολάου Shepherd's Bush.

7. Συλλειτούργησε μέ τόν χοροστατοῦντα Μ. Πατριάρχη κ. Παρθένιο στόν καθεδρικό Ναό Τιμίου Σταυροῦ καί Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, Χέντον. Μετά τό πέρας τῆς θείας Λειτουργίας παρεκάθησε σέ γεῦμα παρατεθέν ἀπό μέρους τῆς Κοινότητος πρός τιμή τοῦ Μακαριωτάτου.

8. Μετέβη στήν Ὀξφόρδη ὅπου παρακολούθησε διάλεξη καί ἀκολούθως παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού διοργάνωσε τό «Σπίτι τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου καί Ἁγ. Μακρίνας».

9. Συνόδευσε στό ἀεροδρόμιο τόν ἐπιστρέφοντα στήν ἕδρα του Μακαρ.
Πατριάρχη κ. Παρθένιο. Ἀκολούθως προήδρευσε συνεδρίας τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΚΕΣ. Τό βράδυ παρέστη στό Ἐκκλησιαστικό Φροντιστήριο καί παρακολούθησε τό μάθημα πού δόθηκε ἀπό τό Θεοφ. Ἐπίσκοπο Κυανέων καί ἀκολούθως σέ ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ὁ Δρ. Γιάννης Χαραλάμπους πρός τιμή τοῦ ζεύγους Κων. Λεβέντη.

10. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγ. Σπυρίδωνος Gr. Yarmouth.
Κατόπιν ἐπισκέφθηκε τό Ἑλληνικό Σχολεῖο και συσκέφθηκε μέ τό Συμβούλιο τῆς Κοινότητας. Τό βράδυ παρέστη σέ ἑορταστική ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ἡ Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς στούς χώρους τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Παναγίας, Wood Green.

11. Παρέστη σέ δεξίωση πού δόθηκε ἀπό τήν Κυπριακή Ὕπατη Ἁρμοστεία. Τό βράδυ προήδρευσε συνεδρίας τῶν Ὁμογενειακῶν Ὀργανώσεων γιά τήν προετοιμασία τῆς Ἑορτῆς τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων.

12. Παρέστη σέ Χριστουγεννιάτικη Ἐκδήλωση πού δόθηκε ἀπό τόν κ. Κύπρο Νίκολα.

13. Μετέβη στήν Κοινότητα Birmingham.

14. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγίας Τριάδος κι Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ Birmingham. Τό ἀπόγευμα παρέστη σέ ἐκδηλώσεις πού διοργάνωσαν τό ΔΗΚΟ καί τό ΔΗΣΥ Ἡνωμένου Βασιλείου.

15. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία γιά τά παιδιά τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Σοφίας. Τό ἀπόγευμα παρέστη σέ ἀποχαιρετιστήρια δεξίωση πού διοργάνωσε τό Συμβούλιο Χριστιανῶν καί Ἰουδαίων πρός τιμή τοῦ Ἀγγλικανοῦ Ἀρχιεπισκόπου Dr. R. Runcie.

16. Παρεκάθησε σέ γεῦμα πού παρέθεσε ἡ Ἐφοπλιστική Ἐπιχείρηση «Τρόοδος». Τό βράδυ παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού δόθηκε ἀπό τήν Τράπεζα Κύπρου.

17. Τέλεσε τή βάπτιση τοῦ Μιχάλη, γιοῦ τοῦ Μάριου καί τῆς Ἀνθῆς Παπαδοπούλου, στο παρεκκλήσιο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

18. Μετέβη στήν Κοινότητα Manchester.

19. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Εὐαγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Manchester ὅπου χειροτόνησε σέ διάκονο τόν Christopher Rogers.

20. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία τῶν Χριστουγέννων στίς 8μ.μ. στό παρεκκλήσι τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

21. Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία τῶν Χριστογέννων στών Καθεδρικό Ναό τῆς Ἁγίας Σοφίας.

22. Τέλεσε τή βάπτιση τοῦ γιοῦ τοῦ κ. Παναγιώτη Ἀλαφούζου στό παρεκκλήσιο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

23. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ Haringey. Τό ἀπόγευμα παρεκάθησε σέ Κοινωνική Ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ἡ Κοινότητα Coventry.

24. Τέλεσε τόν Ἑσπερινό τῆς Πρωτοχρονιᾶς καί ἐν συνεχείᾳ εὐλόγησε τό κόψιμο τῆς Βασιλόπιττας στήν Ι. Ἀρχιεπισκοπή. Κατόπιν παρεκάθησε σέ Χριστουγεννιάτικη Ἐκδήλωση πού διοργάνωσε τό Λύκειο τῶν Ἑλληνίδων.

25. Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Ἁγίας Σοφίας Λονδίνου.

29. Τέλεσε τή βάπτιση τοῦ γιοῦ τοῦ κ. Π. Ἀλαφούζου στό παρεκκλήσιο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

30. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγ. Ἰωάννου Βαπτιστοῦ στή Wightman Road Β. Λονδίνου.

31. Τέλεσε τον Ἑσπερινό τῆς παραμονῆς τῆς Πρωτοχρονιᾶς κι εὐλόγησε τή Βασιλόπιττα στό Περεκκλήσιο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Το βράδυ παρέστη στήν ἐκδήλωση τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων.

HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS' DIARY

NOVEMBER

1. He was a guest at a dinner given by Mr. V. Hadjioannou.

2. He had a meeting with the members of the Committee of the Community of Saints Antony and John-The-Baptist Caledonian, London.

3. He performed the baptism of Zannis Kampanis in the Archdiocese Chapel. He attended a function organized by the Charitable Society of the Community of Saint Andrew, London.

4. He presided at the Holy Liturgy in the Church of The Holy Trinity in Oxford. He blessed the engagement of Stavros and Laoura Tsangariris. In the evening, the Association of the Greek Orthodox Communities gave a dinner to mark the thirtieth anniversary of his priestly, and the twentieth anniversary of his episcopal ministry with the Orthodox Church in Great Britain.

5. He was visited by Mr. A. Socrates, the President of the Greek Community of Jersey.

6. He gave a reception for the teachers of the Greek and Cypriot Educational Missions. In the evening, he blessed the newly established branch of the Popular Bank of Cyprus in Birmingham.

7. He visited Mr. C. Gerolemou's (Katsouris Bros.) business offices. In the evening he presided over a meeting of the Trustees of the Archdiocese.

8. He presided at a Holy Liturgy in the Church of Saint Michael-the- Archangel, Margate.

9. He presided at a Holy Liturgy in the Church of Saint Nektarios, Battersea.

10. He visited the Greek Community in Bournemouth.

11. He presided at a Holy Liturgy in the Church of Saint Nicholas, Southampton. He was visited by Mr. A. Violaris and Mr. M. Hadjioannou.

12. He led the memorial service of D. Kondylis in the Archdiocesan Chapel. In the afternoon he attended a function organized by the Parents' Association of the Hellenic College of London. In the evening he gave dinner in honour of Mrs. Polyzoides, the Consul of Greece in London.

13. He attended a service for the inauguration of the Fifth General Synod of the Church of England in Westminster Abbey. In the evening he was a guest at a dinner given by the Committee of the Community of Saint Sophia, London.

14. He attended a lecture organized by the London Hellenic Society.

15. He visited Mr M. Mouskos and other sick people in Brompton Hospital.

16. He was visited by Fr. Ambrosios Giakalis, Miss F. Papas. In the afternoon he was a guest at a dinner organized by the Cypriots' Association of Fulham.

17. He was a guest at a dinner organized by the Greek Community of Hendon.

18. He presided at a Holy Liturgy in the Church of Saint Charalambos, Luton. He later blessed the wedding of Thalia Avgoustis and Marios Demetriades.

19. He had a meeting at the Archdiocese with Mitropolitan Anthony of Sourozh and Mr. C. Caras. He later went to King's College London where he attended a lecture given by Professor Geoffrey Waywell. He was visited by Mr. Delivorias, Mrs. Papadatos and Mrs. Tsekouras (all from the Greek Ministry of Culture) with regards to an exhibition at Oxford about the Pontian Greeks.

20. He was visited by Fr. Simeon Spassov Iliev (Bulgarian Church).

21. He presided at a Holy Liturgy in the Cathedral of Saint Mary (Wood Green).

22. He was visited by the General Manager of London Olympic Airways, Mr. G. Koudounis. He also attended a meeting of the Council of Christians And Jews. In the evening he went to Brighton to attend a Greek Evening organized by the Greek Community.

23. He blessed the new premises of the Greek Embassy School of London.

24. He went to Saint Anthony's College in the Oxford where he attended the conference: THE ODYSSEY OF THE PONTIC GREEKS.

25. He presided at a Holy Liturgy in Church of Saint Mary Magdalene of the Greek Community of Hastings. In the afternoon he was a guest at a dinner given by the Greek Community of Saint Panteleimon (Harrow)

26. He met and welcomed His Beatitude the Patriarch of Alexandria Parthenios III at Heathrow Airport. In the afternoon he went to the Manchester College Oxford, where he attended a lecture by Sir John Eccles, on the initiative of Dr. Andreas Hydraios

27. He was visited by Mr. Hadjistylis (from the Education Ministry of Cyprus) and Mr. K. L. Avgoustinos. In the afternoon he attended a reception organized by the Council of Christians and Jews in honour of the Council president Dr. E Carpenter. Afterwards he officiated at Vespers in the Cathedral of Saint Sophia.

28. He went to Oxford, accompanying H. B. the Patriarch of Alexandria, where he visited the Anglican College Cuddeston.

29. He went to Lambeth Palace accompanying Patriarch Parthenios who gave the Constantinople Lecture which was organized by the Anglican and Eastern Churches Association, and afterwards they sat at dinenr given by the association in honour of the His Beatitude.

30. He concelebrated with Patriarch Parthenios and the Rt. Revd. Bishops Chrystostomos of Kyanea and Theodoros of Cyrene at a Holy Liturgy in the Cathedral of Saint Andrew, Kentish Town. Afterwards, he accompanied the Patriarch to Canterbury where they sat at dinner organized by the Nikaean Club in honour of His Beatitude the Patriarch.

DECEMBER

1. He accompanied His Beatitude the Patriarch of Alexandria Parthenios and visited the Lord Mayor of Canterbury and the Poor Priests' Hospital and Museum. Afterwards, he was a guest at lunch given by H.G. the Anglican Archbishop at Canterbury Palace. In the afternoon, he attended vespers when a special commemorative plaque was blessed in memory of the late Anglican Archbishop Michael Ramsey. Afterwards he attended a reception given at Canterbury Palace in honour of the Patriarch.

2. He presided at a Holy Liturgy in the Greek Orthodox Cathedral of Saint Sophia London, and afterwards he blessed the renovated presbytery of the Church.

3. The Patriarch visited the Archdiocese. Later, His Eminence was a guest at a lunch organized by Mr. Mitsialis, Consul General of Greece, in honour of the Patriarch. In the afternoon, His Eminence accompanied the Patriarch to Bournemouth.

4. He blessed the newly established Ecclesiastical Seminary and gave its first lesson in the buildings of the Church of Saint John-The-Baptist in Wightman Road, North London.

5. Mr. J. Tsounis, President of the Foundation for Hellenism in Great Britain, visited him. Later on he was a guest at a lunch given in his honour by Mr. K. Akritas.

6. He presided at a Holy Liturgy in the Greek Orthodox Cathedral of Saint Nicholas, Shepherd's Bush, West London.

9. He accompanied His Beatitude the Patriarch Parthenios to the Cathedral of Holy Cross and Saint Michael in Hendon, where then concelebrated Holy Liturgy. Afterwards they were guests at a lunch given by the Committee in honour of the Patriarch Parthenios III.

10. He attended the Annual President's Dinner at the House of Saint Gregory And Saint Macrina in Oxford.

11. He presided over a meeting of the Executive Committee of the Central Education Council of the Archdiocese. In the evening, he attended the lesson given by the Rt. Revd. Bishop Chrysostomos of Kyanea at the Ecclesiastical Seminary. Afterwards he was a guest at a dinner organized by Dr.J.Charalambous in honour of Mr. and Mrs. C. Leventis.

12. He presided at a Holy Liturgy at the Church of Saint Spyridon in Great Yarmouth. Subsequently, he visited the Greek School and later presided over the meeting of the Community Committee. In the evening he attended a function organized by the members of the school of Byzantine Music at the Community of St Barnabas, Wood Green.

13. He attended a reception given by the Cyprus High Commission. In the evening, he presided over a meeting of representatives of the Community Organizations of U.K. to prepare the Greek Letters' celebration for next January.

14. He was a guest at a Christmas reception given by Mr. K. Nicholas.

15. He visited the Community of Birmingham.

16. He presided at the Divine Liturgy in the Church of Holy Trinity and St Luke, Birmingham. In the afternoon, he attended two functions organized by DE.KO and DE.SY.U.K respectively.

17. He attended the Hellenic College Christmas Service in the Cathedral of Saint Sophia. He was a guest at a farewell reception in honour of the retiring Archbishop Dr. Runcie given by the Council of Christians and Jews.

18. He was a guest at a lunch organized by the Troodos Shipping Limited. Afterwards, he was a guest at a dinner given by the Bank of Cyprus (UK).

19. He presided over a meeting of the Assistant Bishops of the Archdiocese.

21. He performed the baptism of Michael, son of Marios and Anthi Papadopoulou, in the Archdiocese Chapel.

22. He visited the Greek Orthodox Community of Manchester.

23. He celebrated the Divine Liturgy and ordained Christopher Rogers to the diaconate in the Church of The Annunciation of the Theotokos in Manchester.

24. He celebrated the Divine Liturgy of Christmas in the Archdiocese Chapel from 8 to 10.30 p.m.

25. He presided in the Holy Liturgy of Christmas at the Greek Orthodox Cathedral of Saint Sophia, London.

29. He performed the baptism of the son of Panayiotis Alaphouzos in the Archdiocese Chapel.

30. He presided at a Holy Liturgy in the Greek Orthodox Church of Saint John- The-Baptist, Haringey. In the afternoon he was a guest at a dinner organized by the Greek Community of Coventry.

31. He celebrated Vespers of New Year's Day and blessed the traditional Vasilopita in the Greek Archdiocese and then he attended a function organized by the Lykeion Ton Ellidon.

Printed by: ST. PAUL'S PRESS
TEL.: 071-272 2804 / 071-272 4373 FAX: 071-263 3240